תוכן העניינים

כתבות

20 | לשפוט את הר עשו
סיפורים על שלוחי הרבי, שנפגשים עם בני עשו (וישמעאל), ופועלים גם אצלם לקראת הגאולה

30 | צועד במסילת הישרים
סיפורו של חסיד צאנז שירד מהדרך, ובעקבות יחידות אצל הרבי שינה את דרכו

32 | חתונה מלכותית
שביבי אור וסיפורים קצרים מחתונתו של הרבי מלך המשיח עם הרבנית הצדקנית בי"ד כסלו ה'תרפ"ט

36 | חבלי עבותות אהבה
הרב חיים אלבז, מאנשי הציונות הדתית בעפולה - מספר על הקשר המיוחד עם הרבי

40 | מי הורה להשאר בפולין?
פרק מרתק על גלגוליהם של הוראות הרבי הריי"צ לשליחיו באירופה, שלעתים עברו מפה לאוזן עד שהגיעו בצורה לא ברורה

45 | מה עושים כש'אין זמן'?
מאמר חינוכי מאת הרב יוסף יצחק פרידמן משפיע בישיבת תומכי תמימים בנחלת הר חב"ד

46 | על שני ויכוחים
הרב יהושע דובראווסקי מספר על אביו, בפרק זכרונות מיוחד

48 | מגן ממגיפה, אבל לא סגולה!
מאמר מרתק של הרב חיים אשכנזי ע"ה על ייחודיותו של ספר התניא

52 | שמות ומשמעותם בקבלה ובחסידות
מבט מיוחד ומרתק לפרשת-השבוע, לפי מדרשי חז"ל, הקבלה והחסידות לאור תורת חב"ד

מדורים

9 | דבר מלכות
12 | לוח שבועי
13 | דבר המערכת
14 | הפרשה החסידית
15 | מאוצר המלך
16 | התוועדות חסידותית
26 | כותבים למערכת
52 | דרך ארוכה וקצרה / סיפור
56 | יומנו של תמים ב-770
60 | שלימות הארץ
64 | מהנעשה והנשמע
70 | חסידים . . איין משפחה

שבועון עולמי להפצת בשורת הגאולה
בית משיח

משרד ראשי
744 Eastern Parkway
Brooklyn, NY 11213-3409
טלפון: 778-8000 (718)
מזכיר: שלוחה 240
מנהל: שלוחה 244
עורך: שלוחה 222
מנויים: שלוחה 242
מודעות: שלוחה 241
חסידים . . איין משפחה: שלוחה 204
פקס: 778-0800 (718)
דואר אלקטרוני: EditorH@BeisMoshiach.org

ארץ הקודש
ת.ד. 201 כפר חב"ד 60840
טלפון: 9602-600 (03)
מנויים: שלוחה 2
מודעות: שלוחה 3
עריכה וחדשות: שלוחה 4
פקס: 9607-289 (03)
עריכה: bm770@netvision.net.il
חדשות: kyr770@gmail.com
מנויים: bm_mazk@netvision.net.il
מודעות: bmmb770@gmail.com
מנוי דרך האינטרנט: www.shop.chabad.info

מוציא לאור
מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח

משתתפים בעריכה
מנחם מענדל הכהן הנדל
שלום יעקב חזן

עורך המהדורה האנגלית
ברוך מרקר

צלם מערכת
לוי ישראלי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

כל הזכויות שמורות
©
Copyright 2010 by Beis Moshiach Inc

החשיבות בהכרזת הקודש
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

1. לקבל את המלכות על ידי הכרזה

בשיחת יום ב' דר"ה תשל"ז, קובע הרבי, כי קבלת המלכות נעשית בעיקר באמצעות הכרזה בדיבור.

וזה לשונו הקדוש (בתרגום ללה"ק): "תקיעת שופר הוא הרי ענין המעשה, ומלכיות הוא ענין הדיבור, כיון שבנוגע להכתרה לא נוגע הרי המחשבה, אלא העיקר הוא ענין הביטול, **שזה מתבטא בענין הדיבור דוקא, שאומרים יחי המלך וכיו"ב,** וזכרונות הוא ענין המחשבה".

2. להוסיף חיים במלך

בשיחת ב' ניסן תשמ"ח אומר הרבי: "בהכתרת המלך - שהעם מכריזים "יחי המלך" . . שבזה מודגש גם שפעולת העם היא בחיי המלך, חיים של מלך . . גם אנשי הדור פועלים הוספה בענין החיים אצל נשיא הדור, כאמור לעיל בענין ההכרזה "יחי המלך"".

"צריכה להיות הוספה עיקרית בענין החיים (גם) על ידי פעולת העם שמכריזים "יחי המלך", שתוכנה של הכרזה זו - שכבר הגיע הזמן דהקיצו ורננו שוכני עפר - כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו ועד דהקיצו ורננו דוד מלכא משיחא!"

3. לגלות את מציאות המלך המשיח

בשיחת שבת קודש פרשת תולדות תשנ"ב, מסביר הרבי כי "לאחרי התגלות מציאותו (אויר שבאין ערוך מאורו של משיח), מתחילה ההתגלות לעיני כל על ידי פעולותיו (אור של משיח)".

וממשיך הרבי בשיחה: "ההפטרה דשבוע שעבר מסתיימת בהכרזה "יחי אדוני המלך דוד לעולם" . . שתוכנה של הכרזה זו הוא התגלות מציאותו דמלך המשיח. ועי"ז ולאח"ז באה התגלותו לעין כל ע"י פעולותיו כו'".

חורף תשנ"ב: תשובות חיוביות ומעודדות

במהלך חורף תשנ"ב, השיב הרבי שליט"א עשרות תשובות חיוביות במענה להודעת שלוחים ופעילים על פעילות להפצת האמונה בביאת המשיח, כולל פרסום זהותו של הרבי מלך המשיח.

במוצאי שבת פרשת תצוה תשנ"ב ערכו נשי חב"ד ערב מיוחד של שירה "בתופים ובמחולות" על בוא הגאולה. כשהודיעו על כך לרבי השיב: "ויהא בהצלחה רבה אזכיר על הציון". למחרת, בחלוקת הדולרים, מסרה גברת ח. כהן לרבי תוף עם הכיתוב "יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד" ואמרה: זה עבור הרבי שליט"א. עם תוף זה רקדו הנשים אתמול בשמחה שפורצת כל הגדרים, בבטחון להתגלות הרבי שליט"א מלך המשיח מיד ממש לגאולה שלימה.

על דבריה השיב הרבי כשחיוך נסוך על פניו הקדושים: "את זה מסתמא תשאירו אצלי. (הרבי הגיש לה דולר נוסף ואמר:) זה עבור ה"צלצלי תרועה" כפי שזה נקרא בתהילים. שיהיה בשעה טובה".

מעשה רב: עידוד לעיני מליונים

החל משמחת-תורה תשנ"ג עודד הרבי מלך המשיח במשך יותר משנה את הכרזת הקודש "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד"; כאשר פעמים רבות שודר עידוד ה"יחי" - באישור הרבי - לערוצי טלוויזיה גדולים, המשדרים למליוני בתי-אב בעולם כולו.

לזכות אחד מאנ"ש החפץ בעילום שמו

לע"נ הרב רחמים ב"ר יואב אנטיאן ע"ה

לברר את עשו כפשוטו

א. בפסוק האחרון של ההפטרה נאמר: "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלוכה". וזהו הקשר לפרשת וישלח – שבה נאמר: "עד אשר אבוא אל אדוני שעירה", וכפי שמפרש רש"י בפשוטו של מקרא (קודם שמביא ש"מדרשי אגדה יש לפרשה זו רבים"): "אימתי ילך בימי המשיח, שנאמר ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו" – שזהו הפסוק האחרון של ההפטרה.

זאת אומרת, שהנקודה המשותפת שבין ההפטרה לפרשה היא – פעולתם של בני ישראל בנוגע להר עשו ("לשפוט את הר עשו").

ב. והנה, כללות ענין זה ("ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו") מודגש בגלוי בהפטרה יותר מאשר בפרשה עצמה:

בפרשה עצמה נאמר רק "עד אשר אבוא אל אדוני שעירה" (ולא נאמר בפירוש "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו"), ולכן זקוקים לפירוש רש"י שמפרש – בפשוטו של מקרא – "ואימתי ילך בימי המשיח, שנאמר ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו".

ועד כדי כך אין זה מפורש בפרשה עצמה – שישנם גדולי ישראל (כולל תנאים ואמוראים) שמפרשים פסוק זה באופן אחר, ולפי פירושם אין קשר לפסוק זה – בפשוטו של מקרא – עם הענין ד"ועלו מושיעים גו' לשפוט את הר עשו".

[אמנם **לכולי עלמא** (גם אלו שלא מפרשים כפירוש רש"י) קיים הפירוש (המובא ברש"י) שפסוק זה ("עד אשר אבוא אל אדוני שעירה") קשור עם מה שכתוב "ועלו מושיעים גו' לשפוט את הר עשו" ("אימתי ילך בימי המשיח כו'"), אבל – לכמה דעות פירוש זה אינו פשוטו של מקרא (פשטות הכתובים), כי אם על-דרך הדרוש והרמז בלבד].

אבל בהפטרה מודגש ענין זה **בגלוי** – שהרי **מפורש** בקרא: "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו".

ונוסף לזה: לאחרי הענין ד"ועלו מושיעים גו' לשפוט את הר עשו", מובא בהפטרה ענין נוסף – "והיתה לה' המלוכה" (ואדרבה: "והיתה לה' המלוכה" הוא הסיום דפסוק האחרון גופא, הסמוך ביותר לברכות שלאחרי], שענין זה אינו מופיע בפרשה עצמה, וגם לא בפירוש רש"י (פשוטו של מקרא), ועד כדי כך – שרש"י אפילו **אינו מרמז** להמשך הפסוק ("והיתה לה' המלוכה") על-ידי הוספת תיבת "וגו'".

ומובן, שמה שכתוב "והיתה לה' המלוכה" הוא ענין בפני עצמו, כלומר, **שלאחרי** הענין ד"ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו", יהי' ענין נוסף – "והיתה לה' המלוכה" ("והיתה" – בוא"ו המוסיף), וענין זה ("והיתה לה' המלוכה") יהי' **בזמן מיוחד** – לא באותו זמן שבו יהי' הענין ד"ועלו מושיעים גו' לשפוט את הר עשו", אלא **לאחריו**.

זאת אומרת: בפסוק זה מדובר אודות ב' תקופות: תקופה הא' – "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו" (ועוד לפני

זוהי ההדגשה המיוחדת שנוספת ביום השבת, כאשר קוראים את הפרשה כולה ביחד עם ההפטרה - שאין מספיק הבירור דעשו בתורה, אלא צריכים לעסוק בבירור דעשו כפשוטו, החל מבירור עניני העולם כפשוטו, שזוהי כללות העבודה ד"כל מעשיך יהיו לשם שמים", ויתירה מזו: לא רק "לשם שמים", כי אם באופן ד"שמים" - "בכל דרכיך דעהו", ועד שפועלים את הבירור דעשו כפשוטו • משיחת ש"פ וישלח תשמ"ג. בלתי מוגה

הענין ד"ועלו **מושיעים** גו'" יהי' המשפט דבני עשו על-ידי הקב"ה וכו', כמובן מפשטות הכתובים בהפטרה זו], ותקופה הב' – "והיתה לה' המלוכה".

וכפסק-דין הרמב"ם (הל' מלכים ספי"א) בנוגע לסדר הגאולה: לכל לראש "יעמוד מלך מבית דוד כו' וילחם מלחמות ה'", שזהו כללות הענין ד"לשפוט את הר עשו', כי "ילחם מלחמות ה'" קאי (בעיקר) על המלחמה נגד **עמלק** שהוא מזרעו של **עשו**; ורק **אחר כך** – לאחרי ש"בנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל" – "יתקן את העולם כולו לעבוד את ה' ביחד, שנאמר כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' ולעבדו שכם אחד", שזהו כללות הענין ד"והיתה לה' המלוכה". ואם-כן, הרי מפורש בפסק-דין הרמב"ם שב' ענינים אלו ("ועלו מושיעים גו' לשפוט את הר עשו", "והיתה לה' המלוכה") יהיו בב' תקופות בפני עצמם.

וזהו העילוי הנוסף שבהפטרה לגבי הפרשה [נוסף על האמור לעיל שגם הענין ד"ועלו מושיעים גו' לשפוט את הר עשו" מודגש בגלוי בהפטרה יותר מאשר בפרשה עצמה] – שבהפטרה נאמר גם הענין ד"והיתה לה' המלוכה" שאינו מובא בפרשה עצמה, וגם לא בפירוש רש"י.

ג. ביאור החילוק שבין ב' ענינים הנ"ל ("ועלו מושיעים גו' לשפוט את הר עשו", "והיתה לה' המלוכה") – הוא על-דרך החילוק שבין אתכפיא לאתהפכא:

"**לשפוט** את הר עשו" – מורה על הענין דאתכפיא, בדוגמת ענין המשפט כפשוטו – שהשופט כופה את דעתו על בעלי הדין שיסכימו להתנהג בפועל על-פי הפסק-דין.

דהנה, שלימותו של השופט (ובפרט ה"סנהדרין") מתבטאת בכך שאינו זקוק לשוטר כדי לכפות במקל כו' שבעלי הדין יקבלו עליהם את דין השופט, ובלשון המשנה: "בעלי הדין . . נפטרים מלפניך . . כזכאין, **כשקבלו עליהם** את הדין", כלומר, ללא צורך בשוטר. וטעם הדבר – מכיון שהוא מסביר את פסק-הדין בצורה כה ברורה ומשכנעת עד שבעלי הדין מבינים בעצמם שהם צריכים להתנהג על-פי הפסק דין של השופט.

ועד כדי כך – שבעל הדין מודה לשופט על זה שמנע ממנו להשתמש בפרוטה שאינה שייכת אליו (וכיו"ב), שזהו דבר חמור ביותר – כי בפרוטה זו הי' יכול לקנות חיי נפשו, וכאשר פרוטה זו אינה שייכת אליו, נמצא שהוא מקבל "חיי נפשו" על-ידי ענין שלמטה מקליפת נוגה כו'.

וכל זה הוא באופן דאתכפיא בלבד – מכיון שזקוקים לשופט שיכפה את דעתו על בעלי הדין כו'. ומזה מובן בנוגע לענינו – שכללות הענין ד"ועלו מושיעים גו' **לשפוט** את הר עשו", הרי זה הענין דאתכפיא.

אבל הענין ד"והיתה לה' המלוכה" – מורה על הענין **דאתהפכא**, כי כאשר מלכותו של הקב"ה מאירה בגילוי **בכל העולם** [שהרי עיקר **החידוש** במה שכתוב "והיתה לה' המלוכה" קאי ביחס לכל העולם, כי אם הכוונה רק בנוגע לבני ישראל – מאי קמ"ל?!] – שוב אין צורך "**לשפוט** את הר עשו", מכיון שגם "עשו" מצד עצמו מתנהג באופן המתאים (ללא צורך ב"שופט" שיכפה דעתו עליו), שזהו כללות הענין **דאתהפכא**, "אז **אהפוך** אל עמים גו' לעבדו שכם אחד".

ודוגמתו בעבודת האדם – כמאמר רז"ל "אנא מחזיק טיבו לראשי דכד הוה מטי למודים הוא **כרע מגרמי**'", כלומר, שאין צורך לפעול ענין זה באופן דאתכפיא, מכיון ש"כרע מגרמי'" – באופן דאתהפכא.

...**ד.** ונחזור לענינו: הקשר והשייכות שבין ההפטרה לפרשה הוא – שבשניהם מדובר אודות הענין ד"לשפוט את הר עשו", והעילוי שבהפטרה לגבי הפרשה הוא – שבה מודגש ענין זה בגלוי יותר, הן הענין ד"לשפוט את הר עשו", ועל אחת כמה וכמה הענין ד"והיתה לה' המלוכה" (כנ"ל בארוכה).

והביאור בזה – מדוע ענין זה מודגש ביותר בהפטרה דוקא:

התחלת ההפטרה היא – "חזון עובדי'". ואיתא בגמרא: "חזון **עובדי**'" כה אמר ה' אלקים **לאדום** וגו', מאי שנא עובדי' לאדום (למה נבחר לו לזו משאר הנביאים) . . עובדי' גר אדומי הי', והיינו דאמרי אינשי מיני' ובי' אבא ניזיל בי' נרגא".

וזהו הטעם שכללות הענין ד"ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו וגו'" מודגש יותר בהפטרה (ולא בפרשה) – כי הפטרה זו היא נבואתו של עובדי', שעל ידו נפעל הבירור דעשו (עד לתכלית העילוי שבזה – באופן דאתהפכא), מכיון ש"מיני' ובי' אבא ניזיל בי' נרגא".

וענין זה מובן בפשטות לכל אחד ואחד מישראל – גם לאיש פשוט:

כאשר איש פשוט בא לבית-הכנסת ביום השבת, הרי הוא רואה שקורין— פרשה שלימה בתורה, ואחר כך מוסיפים לקרוא גם את ההפטרה. וכאשר שואל: "הפטרה" מהי? אומרים לו: "הפטרה" היא – פסוקים בתורה שאינם ב"חומש" כי אם ב"נביאים". וכאשר שואל: לאיזה "נביא" שייכים פסוקי ההפטרה דשבת זו – ל"נביאים ראשונים"? אומרים לו: לא, ל"נביאים **אחרונים**". וב"נביאים אחרונים" גופא – ממשיך ושואל – מהמיוחסים שבהם? אומרים לו: לא, אלא נבואה זו היא של "עובדי'", "**גר אדומי**"!

ואם-כן, כאשר מתבונן בענין זה [שלאחרי כל אריכות הקריאה ב"חומש" מוסיפים לקרוא "הפטרה" מנבואתו של "עובדי'" ("גר אדומי'"), ודוקא שם מופיע הפסוק "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו וגו'"] – הרי הוא "יוצא מכליו" ("גייט ער אַרויס פון די כלים")!

ועל זה מסבירים לו – שהיא הנותנת: מכיון ש"עובדי' גר אדומי הי'", לכן, על ידו דוקא יכול להיות הבירור דעשו ("ועלו מושיעים גו' לשפוט את הר עשו"), כ"דאמרי אינשי מיני' ובי' אבא ניזיל בי' נרגא".

ה. ההוראה מכל האמור לעיל – בנוגע לעבודת האדם:

לאחרי מה שנתבאר לעיל (בהתוועדות) אודות ההחלטות הטובות להוסיף בלימוד תורת החסידות בקשר ל"ט כסלו, ובפרט כאשר י"ט כסלו בא בסמיכות ותיכף ומיד לאחרי ההכנה דיום השבת (כנ"ל בארוכה) – יתכן שיהודי יחשוב שהוא יכול להסתפק בלימוד החסידות והנהגה בדרכי החסידות.

ועל זה באה ההוראה הנלמדת מקריאת התורה וההפטרה דפרשת וישלח – שאין להסתפק בהסתגרות בד' אמותיו כדי ללמוד חסידות, אלא צריכים גם לפעול את הבירור דעשו (בירור העולם כו'), ועד לתכלית השלימות שבזה – "עד אשר אבוא אל אדוני שעירה", וכמודגש בהפטרה: "ועלו מושיעים גו' לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלוכה".

ו. והנה, ענין זה נאמר כבר בהתחלת פרשת וישלח (שקורין גם בשני וחמישי), כדלקמן, אבל בהדגשה יתירה הרי זה בקריאת הפרשה כולה ביחד עם ההפטרה ביום השבת:

התחלת פ' וישלח היא: "וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו גו'" – שבזה מודגש הצורך בעבודה דבירורו של עשו.

דהנה, יעקב אבינו בא זה עתה מ"מחניים", על-שם "שתי מחנות (של מלאכים), של חוצה לארץ . . ושל ארץ ישראל" [וכפי שנתבאר בארוכה (שיחת ש"פ ויצא תשמ"ג) שזהו החיבור וההמשכה

דבחינת "ארץ ישראל" גם בהיותו ב"חוץ לארץ"]. ובבואו לארץ ישראל [שזהו המצב שבו קאי בריש פרשת וישלח – כידוע שישנם ב' שיטות בענין זה (מהיכן שלח יעקב את המלאכים, מחוץ לארץ או מארץ ישראל), ומסתבר יותר לפרש ששילוח המלאכים הי' כבר בארץ ישראל] – היתה **פעולתו הראשונה**: "וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו גו'" – הבירור דעשו!

ולכאורה תמוה: יעקב אבינו הגיע זה עתה לארץ ישראל, ואם-כן, מן הראוי (לכאורה) שיעסוק לכל לראש בקיום המצוות התלויות בארץ?!

ומכיון שבפרשתנו מסופר שפעולתו הראשונה של יעקב היתה "וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו גו'" – מובן, עד כמה גדולה הנחיצות דבירור עשו כו'.

אבל – כאשר אומרים ליהודי שאין להסתפק בלימוד החסידות אלא צריכים לעסוק גם בבירור דעשו – טוען הוא: מכיון שכל עניני העולם נשתלשלו מהתורה, כמאמר "אסתכל באורייתא וברא עלמא" (כמבואר בארוכה ובהדגשה יתירה בתורת החסידות), מובן, שגם הענין ד"עשו" ישנו בתורה, ואם-כן, מספיק לו לעסוק בבירור דעשו כפי שזה בתורה.

וכפי שנתבאר פעם בארוכה בדיוק לשון רש"י (ריש פרשת תולדות) "יעקב ועשו האמורים בפרשה" – שישנו הענין ד"**עשו**" כפי שהוא "**בפרשה**", כלומר, ענינו של "עשו" בתורה.

והענין בזה – על-פי המבואר באגרת הקודש (סכ"ו) בענין מה שכתוב בר"מ שפנימיות התורה, "חיבורא דילך דאיהו ספר הזהר", נקרא "אילנא דחיי ("עץ החיים")", דלית תמן לא קשיא מסטרא דרע וכו'", כלומר, שכללות ענין הקושיות שבתורה קשור עם "עץ הדעת טוב ורע", וכמבואר שם גודל העילוי הנפעל על-ידי בירור ההלכה לאחרי ריבוי השקו"ט בקושיות ותירוצים כו', "כי על-ידי זה מעלה הלכה זו מהקליפות . . שהקושיא היא מסטרא דרע". וזהו הענין ד"עשו" ("גוי"שקייט") שבתורה – "קושיא מסטרא דרע".

ועל פי זה – טוען הוא – לשם מה לצאת לעולם ולהתעסק עם הבירור דעשו כפשוטו, מוטב לו להתעסק עם הבירור דעשו בתורה!

ובפרט שענין זה מתאים גם על-פי "חסידות" – טוען הוא – מכיון שתורת החסידות מדגישה ביותר שכל עניני העולם נשתלשלו מהתורה, כולל הענין ד"עשו", המשתלשל מהענין ד"עשו" כפי שהוא בתורה. ואם-כן, אם מצד גודל הנחיצות והצורך בעבודה דבירור עשו, הרי הוא מעדיף לעסוק בבירור "עשו" **שבתורה**!

על זה באה הוראת נשיא דורנו - שכל אחד ואחד מישראל חייב לעסוק בהפצת המעיינות חוצה ובעניני ה"מבצעים" בפועל ממש, ובאופן ד"מצוה בו יותר מבשלוחו", כלומר, שלא יחשוב שהוא יעסוק בלימוד החסידות לעצמו, והפצת המעיינות חוצה ישאיר עבור מישהו אחר, אלא הוא בעצמו צריך לעסוק גם בהפצת המעיינות חוצה

ועל זה באה ההוראה מקריאת הפרשה כולה, ובעיקר – קריאת ההפטרה (ביום השבת), ששם מודגש ביותר שמדובר אודות הבירור דעשו **כפשוטו**: "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו", וכמרומז גם בפרשה עצמה (בחלק שקוראים ביום השבת) – "עד אשר אבוא אל אדוני שעירה", כפרש"י "אימתי ילך בימי המשיח, שנאמר ועלו מושיעים גו' לשפוט את הר עשו".

וזוהי ההדגשה המיוחדת שנוספת ביום השבת, כאשר קוראים את הפרשה כולה ביחד עם ההפטרה – שאין מספיק הבירור דעשו **בתורה**, אלא צריכים לעסוק בבירור דעשו **כפשוטו**, החל מבירור עניני העולם כפשוטו, שזוהי כללות העבודה ד"כל מעשיך יהיו לשם שמים", ויתירה מזו: לא רק "לשם שמים", כי אם באופן ד"שמים" – "בכל דרכיך דעהו", ועד שפועלים את הבירור דעשו **כפשוטו**, עדי קיום היעוד "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו", עד ש"והיתה להי' המלוכה" – על-ידי כללות העבודה דעשיית דירה לו יתברך בתחתונים.

ז. והמעשה הוא העיקר – כלומר, לא להסתפק בזה שמדברים ולומדים אודות העילוי שבעבודה דבירור עשו כפשוטו, אלא העיקר הוא לעסוק בפועל ממש בענין זה – בירור העולם כפשוטו.

ועל דרך זה בנוגע לכל האמור לעיל אודות כללות העבודה דהפצת המעיינות חוצה, החל מההתעסקות ב"מבצעים" הכלליים – שאין להסתפק בלימוד ענינים אלו בתורה, אלא "המעשה הוא העיקר", מעשה כפשוטו בפועל ממש.

דהנה, לכאורה יכול לבוא מישהו ולטעון שמספיק עבורו ללמוד בתורה אודות העילוי דהפצת המעיינות חוצה וההתעסקות ב"מבצעים": מבצע תפילין – לימוד הלכות תפילין, מבצע מזוזה – לימוד הלכות מזוזה, וכיו"ב, ובמכל-שכן וקל-וחומר: אם בנוגע להקרבת קרבן עולה – מצות עשה מן התורה – אמרו חז"ל "כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה", הרי על אחת כמה וכמה שכן הוא בנוגע להוראות חכמינו ז"ל, וכמו כן הוראת רבותינו נשיאינו [החל מאדמו"ר הזקן (בעל הגאולה), וכל רבותינו נשאינו ממלאי מקומו, עד לנשיא דורנו (שכל אחד מהם הוסיף משלו וכו')] שצריכים לעסוק בהפצת המעיינות חוצה ובמיוחד בעניני ה"מבצעים" – הרי בודאי שיכולים להסתפק בזה שלומדים אודות ענינים אלו בתורה!

הנה על זה באה הוראת נשיא דורנו – **שכל אחד ואחד** מישראל חייב לעסוק בהפצת המעיינות חוצה ובעניני ה"מבצעים" בפועל ממש, ובאופן ד"מצוה בו יותר מבשלוחו", כלומר, שלא יחשוב שהוא יעסוק בלימוד החסידות לעצמו, והפצת המעיינות חוצה ישאיר עבור מישהו אחר, אלא הוא בעצמו צריך לעסוק גם בהפצת המעיינות חוצה. ויתירה מזו: גם לאחרי שכבר עשה איזו פעולה שהיא (מעשה בפועל) בנוגע להפצת המעיינות חוצה – צריך הוא בעצמו לסיים את הפעולה בשלימותה (ולא לחשוב שמספיק עבורו שהתחיל בזה, ואת סיום הפעולה ישאיר למישהו אחר), כי "המתחיל במצוה אומרים לו גמור".

ח. ויהי רצון שעל-ידי כללות העבודה דכל אחד ואחד מישראל בהפצת המעיינות חוצה ובבירור חלקו בעולם ("לשפוט את הר עשו") – תהי' גאולתו הפרטית של כל אחד ואחד מישראל, וכאשר כל בני ישראל מצטרפים יחדיו – זוכים בקרוב ממש לגאולה הכללית דכל בני ישראל, עדי קיום היעוד "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה להי' המלוכה" – במהרה בימינו ממש.

לוח שבועי

שבוע פרשת וישלח - וישב

	זריחה		סוף זמן קריאת שמע		חצות היום והלילה		שקיעה		זמני השבת		
	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק		כניסה	יציאה
יום שישי, י"ב כסלו	6:13	6:47	8:49	9:14	11:26	11:41	4:39	4:35	ירושלים	3:58	5:16
שבת קודש, י"ג כסלו	6:14	6:48	8:50	9:15	11:26	11:41	4:39	4:34	תל אביב	4:18	5:17
יום ראשון, י"ד כסלו	6:14	6:49	8:50	9:15	11:26	11:41	4:38	4:33	חיפה	4:07	5:15
יום שני, ט"ו כסלו	6:15	6:51	8:51	9:16	11:27	11:42	4:38	4:33	ניו יורק	4:17	5:18
יום שלישי, ט"ז כסלו	6:16	6:52	8:51	9:17	11:27	11:42	4:38	4:32	פריז	4:48	5:56
יום רביעי, י"ז כסלו	6:17	6:53	8:52	9:18	11:27	11:42	4:37	4:32	לונדון	3:48	5:00
יום חמישי, י"ח כסלו	6:18	6:54	8:53	9:18	11:27	11:43	4:37	4:31	מוסקווה	3:59	5:17

הזמנים מתייחסים למרכז הארץ. באזורי ההרים והעמקים עשויים להיות שינויים עד מספר דקות.

כל הזמני לפי שעון חורף

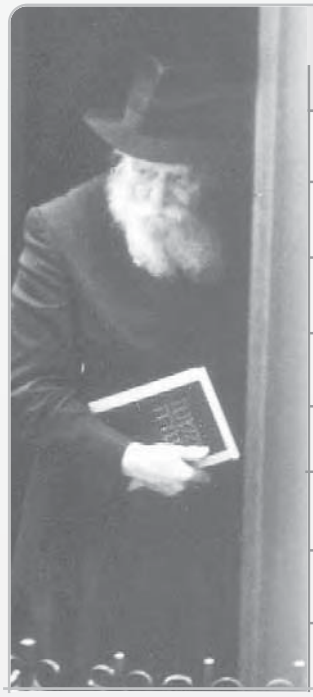

מורה שיעור ללימוד הרמב"ם היומי

יום	ג' פרקים	פרק א'	ספר המצוות
שישי י"ב כסלו	הל' טומאת צרעת. פרק ה-ז.	הל' חגיגה. פרק ג.	מ"ע קיב.
שבת קודש י"ג כסלו	פרק ח-י.	הל' בכורות.. בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע קי.
ראשון י"ד כסלו	פרק יא-יג.	פרק ב.	מ"ע קיא.
שני ט"ו כסלו	פרק יד-טז.	פרק ג.	מ"ע קב. קג.
שלישי ט"ז כסלו	הל' מטמאי משכב ומושב.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק ד.	מ"ע צט.
רביעי י"ז כסלו	פרק ד-ו.	פרק ה.	מ"ע ק.
חמישי י"ח כסלו	פרק ז-ט.	פרק ו.	מ"ע קו.
שישי י"ט כסלו	פרק י-יב.	פרק ז.	מ"ע קד.

הרבי איתנו. האם אנחנו עם הרבי?

יום י"ד בכסלו בו אנו חוגגים את תחילת ההתקשרות הגלויה של הרבי מה"מ אלינו חסידיו, ואל הדור כולו. ההתקשרות חייבת להיות דווקא באמצעות השליחות והתפקיד המוטלים על דורנו זה.

בין יו"ד כסלו שהוא 'יום ההולדת של חסיד' וי"ט כסליו 'ברית המילה של חסיד', נמצא התאריך המיוחד – י"ד כסלו, יום הנישואין של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א. על עניינו המיוחד של היום, והקשר שלו אל כל אחד מאתנו כבר התבטא הרבי באמרו ש"זה היום שקישר אותי אתכם".

ביטוי כזה "היום שקישר אותי אתכם", מביע בתוכו את הזכות העצומה יחד עם המשימה והאחריות הכבדה, שלה זכינו אנו, בני הדור השביעי, הרבי קשור אלינו, לא משנה מה נעשה וכיצד נפעל – הוא לא מוותר על אף אחד, כולנו קשורים אליו, בין אם אנו מרגישים זאת, מראים זאת, או שחלילה מעדיפים להתעלם מכך. ולכן המשך הדברים "יהי רצון שנראה פרי טוב בעמלנו", הוא זה שפונה ישירות אלינו.

הרבי נמצא אתנו, אין בכך שום חידוש. אנו יודעים שאצל צדיקים בכלל, נשיאי ישראל בפרט, אין הגבלות של זמן ומקום. הרבי יכול להיות עם כל אחד מאתנו, בכל זמן ובכל מקום, גם אם איננו יכולים לראות זאת בעיני בשר. הרבי יכול, והרבי מעיד שכך הוא, הוא נמצא עם כל אחד מאתנו.

מה שעלינו לשאול את עצמנו, היכן נמצאים אנו, שכן במקום בו אנו נמצאים, אליו אנו 'לוקחים' וממשיכים את הרבי. כאשר אנו מחליטים, כי כשם שהרבי קשר את עצמו אלינו, כך אנו מנצלים את הכחות שהוא נותן לנו, ומתקשרים אליו, נמצאים אתו, הרי אז הרבי נמצא אתנו, ואנו נמצאים אתו. אין שום אפשרות אחרת, אי אפשר לעשות ככל העולה על הדעת, ולהתנחם בעובדה ש"הרבי אתנו".

במקום שמחשבתו של אדם שם הוא נמצא. במקום אליו אנו שואפים, אליו אנו חותרים להגיע, שם אנו נמצאים, ועלינו לזכור, לדעת ולהרגיש שזהו המקום בו נמצא הרבי. הדרך היחידה להגיע לשם היא הדרך שמורה לנו הרבי עצמו.

אי אפשר להתקשר אל הרבי, רק באמצעים השייכים אל הדורות הקודמים. לא ניתן לנסות 'ולחזור' ל'ימים הטובים' שהיו ואינם, להתרפק עליהם בנוסטלגיה, בעצב ובגעגועים ולחשוב שבכך יצאנו ידי חובת התקשרות. ההתקשרות אל הרבי היא כפי שהוא בהווה כאן ועכשיו, ואם העיניים והחושים הגשמיים אינם מגלים לנו את המציאות הנוכחית, הרי הרבי עצמו, בדבריו והוראותיו, אומר לנו בדיוק מה אנו חייבים לעשות.

אנו חייבים לפעול בכל העניינים הטובים שפעלו בדורות שלפנינו, ביתר שאת ביתר עז ובהפצה הרחבה ביותר. עלינו לפעול בכל המבצעים עליהם הכריז הרבי, מתוך 'שטורעם' וחיות בלתי מוגבלת, ולהמשיך בכך עוד ועוד. אך מעבר לכל אלה חייבת להיות הנקודה, השליחות של דורנו – הכנת העולם לקבלת פני משיח.

בכל דבר שאנו עושים, כל פרט בעולם, כל יהודי (או גוי) עליו אנו פועלים, כל פעולה טובה, חייבת להיות חדורה בשליחות היחידה ולהוות חלק ממנה. רק כך אנו יכולים לנצל את המתנה הנפלאה את העובדה שהרבי התקשר אלינו, ולהתקשר אליו באמת ובתמים. ולכן מהיום הזה, ניקח את הזכות והאחריות של ההתקשרות ההדית שלנו אל הרבי מה"מ, ונמשיך ביתר שאת וביתר עוז לבטא את ההתקשרות אליו וקבלת המלכות:

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

כ"ק אדמו"ר הזקן

קטנתי מכל החסדים (וישלח לב, יא)

פירוש, שבכל חסד וחסד שהקב"ה עושה לאדם צריך להיות שפל רוח במאד, כי "חסד דרועא ימינא", ו"ימינו תחבקני", שהיא בחינת קרבת אלקים ממש ביתר שאת מלפנים, וכל הקרוב אל ה' ביתר שאת והגבה למעלה מעלה – צריך להיות יותר שפל רוח למטה מטה, כמ"ש "מרחוק ה' נראה לי". וכנודע ד"כולא קמי'ה" דווקא "כלא חשיב", ואם כן כל שהוא "קמי'ה" יותר, הוא יותר כלא ואין ואפס.

(תניא אגה"ק ס"ב)

כ"ק אדמו"ר האמצעי

כי במקלי עברתי גו' **ועתה הייתי לשני מחנות** (שם)

[יעקב] השפיל את עצמו בתכלית לומר שכל החסד והטוב שנתן לו ה' אינו שלו כלל ואינו ראוי כלל לכל זה .. וכך צריך כל אדם שלא ישמח ברוב עשרו בגשמיות וגם ברוחניות מחמת הישות וגסות שנדמה לו ששלו הן ורחב לבבו ויתנשא בשמחה וטוב לב, כי יפול העולה כו', אלא צריך שישפיל את עצמו בתכלית לומר "קטנתי מכל כו'", ואין זה שלו כלל, כאלו עני ואביון הוא מצד עצמו, ויהיה בלב נשבר ובשפלות אמיתית, רק על ה' ישלך יהבו כי הוא הנותן כח כו', ואז יהיה בשמחה מתוך שפלות כמו העני ממש.

(תו"ח תצוה שכד, ג-ד)

כ"ק אדמו"ר הצמח צדק

קטנתי מכל החסדים (שם)

...לכן צריך [אדם] להיות בחינת אין ואפס, וכמותר בעולם, ולא לומר "אני", אלא לעשות מ"אני" "אין" (עס איז ניטא קיין איך [=אין "אני"]) כמו שאמר יעקב "קטנתי כו'" .. וזהו התולדה היוצאת ממצוה זו [=מצות אחדות ה'] שבהאמנת היחוד ש"אין עוד מלבדו" כנ"ל, אם כן צריך להיות האדם "אין" כמו שהוא באמת. וזהו אמיתית החסידות ועיקר ההבדל שבין סטרא דקדושה לסטרא-אחרא, שבסטרא-אחרא ואפילו בנוגה שיש שם גם-כן תורה, הכל בבחינת יש ודבר, ובקדושה – להיפוך.

(סהמ"צ (מצות אחדות ה') סב, א)

כ"ק אדמו"ר מהר"ש

קטנתי מכל החסדים (שם)

הכוכבים נראים קטנים ביותר, והוא ענין "קטנתי מכל החסדים כו'", כי, כל הקרוב יותר קמי'ה, הוא יותר כלא חשיב, ולכן הכוכבים שהם ברקיע תמינאה [רקיע השמיני] שהוא בינה, עלמא דאתכסיא, הנה שם היש ולמטה אין, על כן הם קטנים.

(סה"מ תרל"ח ע' עב)

כ"ק אדמו"ר מהורש"ב

קטנתי מכל החסדים ומכל האמת גו' **הצילני נא** גו' (שם)

"קטנתי" הוא ענין הביטול, שזהו הכלי לגילוי אור אין סוף כו', ועל ידי הגילוי – נעשה הביטול ביותר. "מכל החסדים" ו"האמת" – המשכת גילוי העצמות על ידי רעותא דלבא ("חסדים") ותורה ("אמת") כו'. "כי במקלי עברתי" – שהמשיך את האור במלכות, שזהו תכלית הכוונה כו'. וכל זה הוא הקדמה שעל כן "הצילני נא כו'" – דעל ידי המשכת העצמות נעשה דחיית החיצונים כו'.

(ע"פ המשך תער"ב ח"ב ע' תשסה)

כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ

כשהיה אדמו"ר הזקן בגיל שש שנים, ישב ולמד עם אחיו ר' מרדכי בגן הפירות, את הפסוק "**אלה בני שעיר החורי יושבי הארץ**" [לו, כ] עם פירוש רש"י [ש"שהיו טועמין העפר ויודעין אי זו נטיעה ראויה לה"]. ר' מרדכי לא יכל להבין כיצד אפשר לדעת איזו קרקע טובה יותר לזריעתם של פירות מסויימים. הסביר לו אחיו הרבי את הדבר והמחיש לו בראיה ניצחת, שכן, אפשר לשמוע איך מעיינות המים זורמים באדמה, ומתחת לתל האבנים הלבן – אמר לו הרבי הזקן – עובר מעיין מים חזק. במשך הזמן פרץ המעיין דרך תל האבנים הלבן ונתהוותה בריכת מים גדולה שכעבור מספר שנים, בשעה שפרצה מגיפת הבהמות, הביאה בריכה זו ברכה וטובה רבה לכל העיירות בסביבה, וקראו לבריכה בשם "המעיין הלבן" ("ביעלי רוטשעי").

(סה"ש תש"ב (בלה"ק) ע' קמא)

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

...לא רק "ויצא" – לצאת בעצמו לשליחות, אלא "וישלח" – לעשות (או לחזק) גם אחרים שיהיו "שלוחים" (חזקים יותר וגלויים יותר) של הקב"ה, עד עם הכוחות של "מלאכים ממש".

(ש"פ וישלח תשמ"ח)

פתגם השבוע
בעניני משיח וגאולה

...על דרך זה גם אצל יהודי, שכל יהודי הוא שלוחו של הקב"ה וכמותו דהמשלח (כנ"ל בארוכה), הנה אפילו כאשר מדובר אודות פעולה-טובה אחת ויחידה, ואפילו כאשר מדובר אודות פעולה קטנה ביותר שאינה אלא "כחוט השערה" – עליו לדעת, שיתכן, כי פעולה קטנה זו היא ה"מכה בפטיש", או מקרבת יותר את הורדת הפטיש, שעל ידו נשלמת כללות העבודה דזמן הגלות, ומיד (לאחרי הפעולה) נכנסים ל"יום שכולו שבת ומנוחה".

(ש"פ וישלח תשמ"ח)

קביעות עתים בלימוד הנגלה והחסידות

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על הצורך לקבוע עתים לתורה, נגלה וחסידות, בעיון עמל ויגיעה:

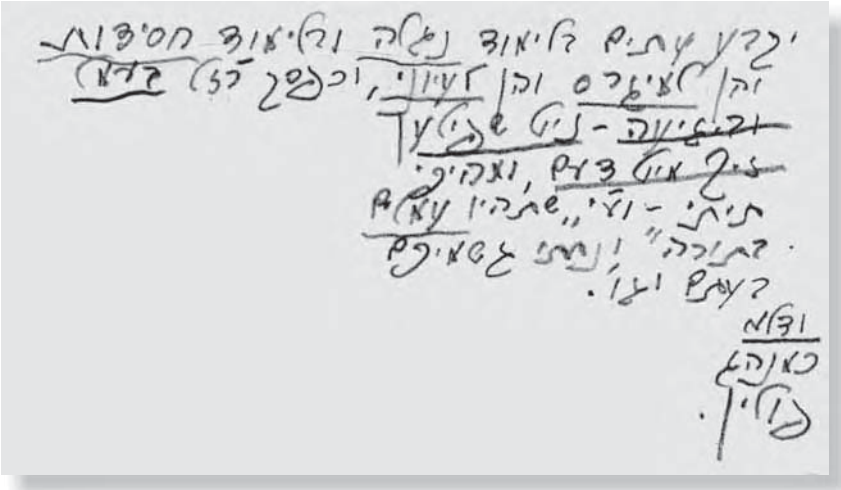

יקבע עתים בלימוד נגלה ובלימוד חסידות
והן למיגרס והן לעיוני, וכפסק רז"ל בעמל
וביגיעה - ניט שפילען זיך מיט דעם
, ומהיכי
תיתי - וע"י "שתהיו עמלים
בתורה" ונתתי גשמיכם
בעתם וגו'.
ודלא
כמנהג
פולין.

יקבע עתים בלימוד נגלה ובלימוד חסידות והן למיגרס והן לעיוני, וכפסק רז"ל בעמל וביגיעה - ניט שפילען זיך מיט דעם, ומהיכי תיתי - וע"י "שתהיו עמלים בתורה" ונתתי גשמיכם בעתם וגו'. ודלא כמנהג פולין.

כתר
שרותי הסעות
במחירים מוזלים

קנדי JFK
לה-גרדיה LGA
נוארק NEWARK
$32
+$62
אפשרות איסוף משדה התעופה Airport pickup

Keter
Van Service
Reasonable Prices
נהגים מאנ"ש דוברי עברית

718-644-4444

לכל ילד וילדה · אות בספר התורה · של ילדי ישראל

אחדות ברכה

ספר התורה של ילדי ישראל | ת.ד. 8 כפר חב"ד 60840 | 03-9607358 | www.kidstorah.org

קושיות שאינן במקומן

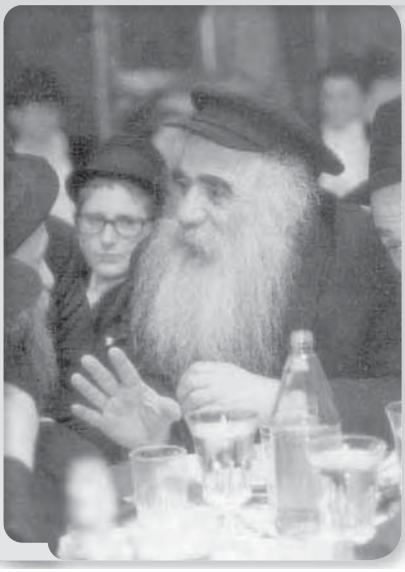

מאת הרב חיים לוי-יצחק גינזבורג
משפיע בישיבת תומכי תמימים ראשון לציון

כששמענו מפי "אברהם" של דורנו, שזהו ציווי ה' ורצון ה' - לא רק שזהו ה"פרט" או ה"כלל" שהוא ה"שער" לכל העניינים עתה - שזהו "הדבר היחיד שנותר בעבודת השליחות". היינו, שאם משמיטים את המשיח מענין מסוים, ויהא זה הענין הנעלה ביותר - מחטיאים וסוטים מהכוונה ומהדבר היחיד שאותו צריך לעשות עתה, ומשנים מן השליחות ח"ו.

בתוך חודש כסלו, חודש הגאולה, שמלא כולו בחגים שקשורים לכל מהותה של תורת החסידות – ראש השנה לחסידות, מתן תורה של פנימיות התורה, יום ההולדת ויום הברית-מילה של חסיד וכו' – בולטים במיוחד המועדים 'שלנו' של 'הדור השביעי'. שמועדים אלו קשורים בחידוש המיוחד של דורנו זה, הדור האחרון לגלות שהוא הדור הראשון לגאולה. ובדור זה עצמו, בולט החידוש המיוחד של תקופתנו זו, התקופה שבה נסתיימו כל העניינים והדבר היחיד שנותר הוא קבלת פני משיח צדקנו בפועל ממש.

כאלה הם הימים הבהירים שבסוף שבוע זה:

י"ג כסלו – הניצחון הראשון של "דידן-נצח", כאשר נקבע ונפסק באופן רשמי על ידי בית המשפט, כי "המלך אינו מעיד ואין מעידין אותו" [לשון הרמב"ם בהלכות מלכים (פ"ג ה"ז). ואף כי שם הוא רק במלכי ישראל, ומפני סיבה, ואילו כאן הכוונה כמובן רק למעליותא – אך כבר כתב הרבי שליט"א מלך המשיח (ראה לקוטי שיחות ח"ד ע' 1139 הערה 2 וש"נ) שבכמה מקומות מצינו לשון אחד בכוונות מתחלפות].

וכן **י"ד כסלו** – "היום שקישר אותי עמכם ואתכם עמי" (שיחת י"ד כסלו ה'תשי"ד בסופה. התוועדויות ח"א ע' 206).

"א קשיא איז קליפה"

מרגלא בפומיה של המשפיע ר' מענדל פוטרפס: "א קשיא איז קליפה, און א תירוץ איז א שרץ". וכדרכו, היה מספר מעשה על כל אחד משני החלקים של אמרה זו, סיפורים ששמע מסבו החסיד ר' חיים פוטרפס, שהיה חסיד של הרבי "הצמח צדק":

הסיפור הראשון: שני אברכים, מתלמידי כ"ק אדמו"ר האמצעי – כנראה התרחש סיפור זה בחיי רבינו הזקן – ישבו ולמדו בבית הכנסת ב"ליל שישי" עמוק אל תוך הלילה. אחרי שעות רבות של לימוד, סגרו את הספרים ויצאו ללכת לביתם.

לפתע הבחינו כי מישהו קורא לעברם מכיוון בית הכנסת. כשהביטו לעבר הקול ראו יהודי זקן בעל הדרת פנים, נראה כתלמיד חכם הקורא להם. ניגשו אליו, והנה הוא מתחיל לשאול אותם שאלות בענייני אמונה. לא היססו החסידים וקראו לעברו "קליפה, הסתלק מכאן!" ומיד נעלם אותו זקן.

כאשר סיפרו זאת האברכים לאחר מכן, אמרו שבעצם הייתה זו חוצפה גדולה מצידם לקרוא כך לעבר אותו זקן, שהיה נראה תלמיד חכם גדול בעל הדרת פנים. אלא שהדבר היה תמוה בעיניהם ביודעם שבבית הכנסת לא נשאר אף אחד ומנין צץ לפתע אותו זקן. וכששמעו שהוא שואל קושיות בענייני אמונה, הבינו שהוא לא בא מצד הקדושה אלא מ"לעומת זה", שכן "א קשיא איז קליפה". ולכן קראו לעברו "קליפה, גיי אוועק", וכך אכן ניצלו מליפול ברשת הקליפה.

הסיפור השני: באחת העיירות התגורר החסיד ר' אבא פערסון, שהיה חסיד של כ"ק אדמו"ר מהר"ש וכ"ק אדמו"ר הרש"ב, ושמו מופיע פעמים רבות בשיחות ובאגרות הקודש מכ"ק אדמו"ר הרש"ב ואדמו"ר הריי"צ. ר' אבא היה שייך אך ורק לעניינים רוחניים, אבל כ"ק אדמו"ר הרש"ב נ"ע הורה לו להתעסק לפרנסתו במסחר. כך הפך אותו חסיד לסוחר גדול באבנים טובות, והיה לו עסק עם כל הפריצים והדוכסים אדוני האחוזות שהיו קונים אצלו תכשיטים ואבנים טובות עבור נשותיהם. וכך הוכרח להתעסק לפעמים גם עם ה"פריצ'טעס", נשותיהם של הפריצים. רק בשעות הפנאי היה מתעסק בהשפעה, מוסר שיעורים בחסידות ומתוועד עם האברכים והבחורים.

הוא היה מחליף את בגדיו לעיתים קרובות מאד לסוג בגדים אחרים, לכל עונה מן השנה היה לו סוג בגדים שונה, כפי שהיו נוהגים אז הסוחרים המודרניים ביותר, הדבר היה נחוץ לו כדי להיכנס לחברתם ולסחור עמם – אך כ"ק אדמו"ר מוהר"ש אמר על כך שדברים אלו אינם שייכים אליו כלל ואינם "נדבקים" עליו כלל אלא "ווי ארבעס צום וואנט" (כשם שקטניות אינם נדבקים אל הקיר).

מנהגו של ר' אבא היה להתוועד בכל "ליל שישי". ובדרך כלל היה "מטפל" בכל פעם בתיקון המידות של אחד השומעים, אלא שלא היה פונה אליו ישירות. הוא היה מדבר על חשיבות הענין והצורך להיזהר בכך וכדומה, ומי שהדברים היו מכוונים אליו במיוחד היה מבין, ובדרך כלל מתקן

כשהביטו לעבר הקול ראו יהודי זקן בעל הדרת פנים, נראה כתלמיד חכם הקורא להם. ניגשו אליו, והנה הוא מתחיל לשאול אותם שאלות בענייני אמונה. לא היססו החסידים וקראו לעברו "קליפה, הסתלק מכאן!" ומיד נעלם אותו זקן.

את דרכיו.

כ"ק אדמו"ר הרש"ב נ"ע היה בעצמו שולח אליו בחורים, כדי שילמד עמם וידריכם בעבודת ה'. בין הבחורים שנשלחו אליו היה הרה"ח ר' אלחנן דוב ("חונייע") מרוזוב הי"ד. שבאותם זמנים הרשה לעצמו גם להשתובב קצת ואפילו לנהוג בפראות יחסית.

באותו ליל שישי דיבר ר' אבא על מאמר רז"ל "כל מי שעושין לו נס, מנכין לו מזכויותיו". והוא הוסיף ואמר: מה אתה חושב, "ייקחו" ממך איזו זכות של מצווה שעשית מבלי משים – לא! אם פעם אחת התגברת על עצמך וקראת קריאת שמע שעל המיטה עם כל האמת ועם כל המסירות-נפש – את זאת "ייקחו" ממך! וחונייע הבין היטב למי מכוונים הדברים, ואכן תיקן את דרכיו.

פעם, באחת ההתוועדויות, "התלבש" ר' אבא על אחד הבחורים, שהיה "פלדש" – כך היו חסידים מכנים זאת – ולא שמר על עיניו כראוי.

כדרכו לא אמר ר' אבא במפורש למי מכוונים דבריו, אבל אותו בחור הבין היטב (ואולי גם אחרים הבינו) למי מתכוונים כשמדברים על החומרה שבאי שמירת העיניים ועד כמה עלול האדם להתדרדר ולרדת מטה מטה כתוצאה מכך (ראה קונטרס העבודה פ"ב).

הדברים פגעו באותו בחור מאד, אך במקום לתקן את דרכיו הוא החליט להשיב לר' אבא בו במקום מנה אחת אפים:

אתה מדבר על הנהגה חסידותית ושמירת העיניים! אני עצמי ראיתיך פעם מתנהג באופן שאינו מתאים לחסיד!

לאותו חסיד היה מה להסביר את הנהגתו, שבנסיבות ובאופן שנעשתה הייתה בהיתר גמור על פי שולחן-ערוך – אבל החסיד לא ניסה כלל להצדיק את עצמו. הוא ידע כי "א תירוץ איז א שרץ". וכמו שאמרו דורשי רשומות על הכתוב "אם ראית גנב – ותירץ (מלשון תירוץ) עמו". והוא ענה ואמר: צודק אתה בטענה עלי, אבל דע לך: מי שמחפש להסתכל על הזולת וללמוד ממנו רק את החסרונות, לעולם לא יהיה חסיד.

"היפך שכל נפש האלוקית"

אחת הנקודות שמבאר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בקשר לניסיון האחרון של אברהם אבינו, עקידת יצחק – שהייתה זו מסירות נפש, גם היפך שכל נפש האלוקית:

שכן על פי שכל נפש האלוקית לא היה אברהם, ובפרט לא יצחק, צריך ללכת לעקידה. ולא עוד אלא שאסור היה להם על פי ההלכה לעשות זאת. שהרי הציווי שבעקידת יצחק, לפי הבנתם בתחילה, היה לשחוט את יצחק ולהקריבו לקרבן על גבי המזבח. והרי ישנו ציווי לבני נח – שזה היה דינם של אברהם ויצחק, להיותם לפני מתן תורה – שאסור לשפוך דם, "בן נח מצווה על שפיכות דמים". ואם כן היה אסור להם לשפוך את דמו של יצחק!

ואם תאמר שכאן שונה הדבר מכיוון שהקב"ה ציוה על כך בפירוש – הרי לבן נח (שזה היה דינם, כנ"ל) אין כלל ציווי מיוחד לשמוע לנבואה. שהרי מצווה זו, לשמוע לקול הנביא, היא מהמצוות המיוחדות לישראל, ובני נח לכאורה לא נצטוו על כך. ואם כן בנדון זה אסור להם לשמוע לנבואה המנגדת לציווי מפורש שאסור לשפוך דם!

ואפילו אם נאמר בנוגע לאברהם, שסוף סוף שמע מפי הקב"ה בעצמו ולכן מותר לו וצריך לעשות זאת – עדיין אין בזה תירוץ בנוגע ליצחק, שלא שמע נבואה זו מפי הקב"ה אלא מפי אברהם, ואם כן עליו בוודאי אין מצווה לשמוע לנבואה והיה אסור לו להסכים שישפכו את דמו נגד הציווי המפורש של איסור שפיכות דמים. אם כן היה עליו להתנגד לכך על פי ההלכה, ואיך הסכים לכך.

ואם תימצי לומר, אם בכל זאת יבוא מישהו ויסביר שגם על בני נח ישנו ציווי לשמוע בקול נביא. כיוון שהשמיעה לקול ה' היא יסוד כל שבע מצוות בני נח. שהרי כל הענין של שבע מצוות בני נח ידוע לנו

רק מדבר ה׳ בנבואה, ואם אין חיוב לשמוע לקול ה׳ הנאמר בנבואה – מדוע בכלל צריך לקיים את מצוות בני נח. ולכן היה עליהם גם כאן לשמוע בקול ה׳ וללכת לעקדה למרות שזהו נגד הציווי הכללי, איסור שפיכות דמים – גם אם נאמר כן, עדיין היה אסור להם על פי ההלכה ללכת לעקידה. שהרי נפסקה הלכה ברמב״ם שאין הקב״ה חוזר בו מנבואה לטובה, וממילא אם בא נביא ואומר שהקב״ה חזר בו מנבואה לטובה – אין שומעין לו.

ובנדון דידן הרי הייתה נבואה מפורשת לטובה ״כי ביצחק יקרא לך זרע״. וכאשר בא נביא, אברהם, ואומר שהקב״ה ציוה לשחוט את יצחק, נמצא לכאורה, שלדבריו הקב״ה חזר בו מאותה נבואה של ״כי ביצחק יקרא לך זרע״. וא״כ אסור לשמוע לו!

אם כן, יצחק, בוודאי שהיה אסור לו לשמוע לקול אברהם שאומר שהקב״ה חוזר בו מאותה נבואה, והיה עליו להתנגד לעקידה. ואפילו אברהם, ששמע מהקב״ה בעצמו, היה עליו לחשוש שמא לא שמע כראוי. שהרי לא ייתכן שהקב״ה יאמר לו לעשות דבר שיבטל את הנבואה לטובה. ואם כן, אפילו אם ישנו הספק הקל ביותר אסור לו לעקוד את יצחק. שהרי בכך הוא עובר הן על איסור שפיכות דמים והן על הנבואה לטובה שאינה חוזרת ״כי ביצחק יקרא לך זרע״!

אם כן, מזדקרת בכל תוקפה השאלה, איך היה מותר על פי ההלכה לאברהם, ובפרט ליצחק, להסכים לעקידה.

אלא, מבאר הרבי, אברהם אבינו היה בבחינת ״מרכבה״ לאלקות בתכלית. שאין לו רצון עצמי – גם לא רצון שבא מצד נפש האלוקית – כלל, רק רצון האדון. ונמצא ששום דבר לא הפריע ובלבל אותו, שכן אפילו הרצון שהוא רוצה לקיים את ציווי ה׳ ״כי ביצחק יקרא לך זרע״, גם רצון זה אינו קיים אצלו כמציאות בפני עצמה. כל כולו בטל לגמרי לה׳. כל רצונו אינו אלא אך ורק שיתקיים רצון ה׳. ואפילו לא ההרגש שהוא רוצה לקיים את רצון ה׳, אלא אך ורק שיתקיים רצון ה׳. ולכן בוודאי שום דבר לא בלבל אותו ובוודאי שמע כראוי את ציווי ה׳ על העקידה, ובהיותו בטל לגמרי לה׳ הלך מיד לקיים את הציווי.

ואף על פי שלכאורה עדיין נשארו הקושיות מהציווי על איסור שפיכות דמים ומהנבואה הקודמת שעל פי ההלכה לא ייתכן חזרה ממנה, ואיך היה מותר לאברהם, ובפרט ליצחק, שלא שמע בעצמו מפי ה׳, להסכים לעקידה.

התשובה היא: מכיוון שהדבר ברור שהקב״ה ציוה כך - שהרי אם אברהם אומר כן, ברור בביטחון גמור גם ליצחק שהקב״ה ציוה כן - אם כן אין מקום לשום שאלות ולא נכנסים לשום דיון ושקלא וטריא. עושים זאת ללא חשבונות

התשובה היא: מכיוון שהדבר ברור שהקב״ה ציוה כך – שהרי אם אברהם אומר כן, ברור בביטחון גמור גם ליצחק שהקב״ה ציוה כן – אם כן אין מקום לשום שאלות ולא נכנסים לשום דיון ושקלא וטריא. עושים זאת ללא חשבונות, גם לא חשבונות שעל פי ההלכה ומצד הנפש האלוקית.

שכן, אין זה משנה אם יודעים את ההסבר המדויק איך זה מתאים עם ההלכה או לא – אם רק ברור שזהו רצון ה׳, והרי כשאברהם אומר כך, ברור הדבר לכל מי ששומע מאברהם שזהו רצון ה׳ – לא עושים שום חשבונות ומקיימים זאת בכל התוקף בלי להתפעל משום דבר.

וכפי שאומר הרבי בשיחת ש״פ שמיני תשח״י (בלתי מוגה): ״כשם שאת היוצאים למלחמה גשמית מנסים לפני כן אם הם כשירים למלחמה אם לאו, כך גם לגבי היוצאים למלחמה רוחנית. וזאת כפי שאמר הרבי (מוהרש״ב) נ״ע, ש״כל היוצא למלחמת בית דוד כותב גט כריתות לאשתו״ – לכל הענינים הגשמיים. אל לו לחשוב אודות שום דבר. הוא צריך להיות במצב של ״האומר לאביו ולאמו לא ראיתיו ואת אחיו לא הכיר גו׳.״ אל לו להתחשב באף אחד, אלא בפקודת מפקד הצבא, ואז הוא כשיר למלחמת בית דוד.

״כפי שהיה אצל שבט לוי, שכאשר אמר משה רבנו ״מי לה׳ אלי״, אזי ״ויאספו אליו כל בני לוי״ ובצעו את הוראותיו ״הרגו וגו׳.״ והרי זה היה מיד אחרי מתן תורה, מיד לאחר שמיעת עשרת-הדברות שבהם אמר הקב״ה ״כבד את אביך ואת אמך״, ובני שבט לוי לא חטאו והיו מושלמים בכל תרי״ג המצוות – כלשון הרמב״ם ״שבט לוי שעמד במצות אבות״ – וכיצד יכלו לציית לפקודה כזו. אלא מתוך התמסרותם למשה רבינו, המקבל הראשון של התורה, לא ערכו כל חישובים. הם ידעו דבר אחד: עליהם לציית להוראות משה, שכל הוראותיו מתאימות לציווי התורה.

״וכך גם בנוגע לענינו, כיבוד אב ואם הוא אמנם חישוב מסוים, אך למלחמה אין הוא כשיר. כי לגבי המלחמה אסור לו להתחשב בשום ענין, ורק אז הוא כשיר למלחמה. אם יש לו חישובים אחרים, הוא נכלל בסוג של ״מי האיש הירא ורק לבב – ילך וישוב לביתו״, שילך לו לביתו ויאכל את החמין של שבת (״עסן שבת טשאלנט״). אך למלחמה אין הוא ראוי, ואותה ינהל חברו הטוב ממנו״.

והרבי ממשיך באותה שיחה להסביר את הדבר על פי הסיפור הידוע בנוגע לתלמידי האריז״ל, שפעם אחת ביקש מהם לעלות עמו בערב שבת קודש לירושלים, ואמרו התלמידים שילכו תחילה להימלך בנשותיהם – ולכן הפסידו אז את ההזדמנות להביא את הגאולה.

אפשר לסמוך עליו

כששמענו מפי ״אברהם״ של דורנו, שזהו ציווי ה׳ ורצון ה׳ – לא רק שזהו ה״פרט״ או ה״כלל״ שהוא ה״שער״ לכל העניינים עתה, ואפילו לא רק שזהו ״עיקר״ העבודה עתה, אלא שזהו ״הדבר היחיד שנותר בעבודת השליחות״. היינו, שאם משמיטים את המשיח מענין מסוים, ויהא זה הענין הנעלה ביותר – מחטיאים וסוטים מהכוונה ומהדבר היחיד שאותו צריך לעשות עתה, ומשנים מן השליחות ח״ו – אין מקום להעלות שום ספק שמא לא שמענו כראוי, ואולי משהו הפריע ובלבל שהרי זה נגד הוראות קודמות וכיוצא בזה.

אין מקום לפלפולים, להסברים ולדיוקים בלשונות הסעיפים והתת-סעיפים. עצם העלאת הנושא לדיון מחלישה את תוקף הענין ונותנת מקום כאילו הדבר אינו מוחלט דיו ויש מקום לדיונים על כך.

אסור להתחשב בשום דבר ובאף אחד אלא אך ורק ב״מפקד הצבא״ ובהוראותיו. אין מקום לשום חשבונות, גם אם נדמה שהיו על פי ההלכה ומצד הנפש האלוקית. יש ללכת קדימה ולבצע את הוראת המצביא לכל פרטיה ודקדוקיה ב״דבר היחיד שנותר בעבודת השליחות – לקבל פני משיח צדקנו בפועל ממש״, ואפשר לסמוך עליו שבוודאי לא יכשיל אותנו ח״ו בניגוד להלכה.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח

אש"ל הכנסת אורחים שבועון בית משיח

עד מתי?

הלם וזעזוע אחזתנו בהגיעתנו השמועה המרה והמצמררת על פטירתו במיטב שנותיו, לאחר יסורים ה"י,
של שליח כ"ק אד"ש מה"מ

הרה"ח ר' **לוי יצחק** ע"ה **דייטש**

בן ידידנו היקר, חסיד אמיתי ופנימי, רודף צדקה וחסד בסבר פנים יפות, מסור ונתון לכל ענייניו פעולותיו ומוסדותיו של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, חביב על הבריות ומחשובי ונכבדי אנ"ש בשכונת קראון הייטס – "כאן ציוה ה' את הברכה", חבר הנהלת מוסדותנו והשקיע את כחות נפשו והונו להצלחת הפעולות להביא התגלות מלכנו משיחנו

הרה"ת הרה"ח ר' **זלמן יודא** ע"ה

ובצער וכאב רב שולחים אנו את תנחומנו הכנים לאמו החסודה מנב"ת מרת **צירל** תחי'

ולאחיו ידידנו היקרים השלוחים: הרה"ת ר' **שלום ישעי'** ר' **מנחם מענדל** ר' **נחמיה**

ר' **יחזקאל** ר' **ישראל** שיחיו

ולאחיותיו החשובות מרת **טויבע בערנשטיין** מרת **אלטע וולבובסקי**

מרת **רבקה שכטר** מרת **הינדא מינץ** ו**רחל** תחיינה

ולזוגתו החשובה מרת **מרים וילדיהם** שיחיו

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ומעתה ועד עולם אך טוב וחסד ימצאוכם תמיד כל הימים, ונזכה שיהפכו ימים אלו למועדים טובים בקיום היעוד הקיצו ורננו שוכני עפר והוא בתוכם בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א תיכף ומי"ד ממ"ש, ונכריז לפניו בקול גדול:

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ההנהלה

לשפוט את הר עשו

הרבי מסביר בשיחה שחלק בלתי נפרד מהגאולה של עם ישראל, זה ה"בירור" של עשו. לתקן גם את אומות העולם, שיכירו וידעו כל יושבי תבל, במלכות ה' • במדורנו השבוע, נספר על שלוחי הרבי, שבכוונה או בלי כוונה, נפגשים עם בני עשו (וישמעאל), ופועלים גם אצלם, כחלק מהכנת העולם לגאולה

דוע הסיפור על אחד מרבותינו נשיאנו, שציווה לאחד מחסידיו ללמוד מאמר מסוים 400 פעם. החסיד נכנס לחדר הלימוד ועשה כמצוות הרבי. כשסיים את המשימה, יצא מהחדר, ועל כל דבר שהוא הביט, ראה לנגד עיניו רק את המאמר...

בתשרי האחרון, היה בחור, אחד מתוך אלפי התמימים, שהגיעו ל-770, לאחר שסיים פעילות של כמה חודשים בבית חב"ד בהודו. אותו בחור סיפר ב-770 שגם היום יש שלוחים שפועלים בשיטה דומה לזו המתוארת לעיל, כפי שקרה לו בשליחות האחרונה.

עם הגיעו לדרמסלה, מספר הבחור, סיפר לו שליח הרבי המקומי, **הרב דרור משה** את הסיפור הזה, וגילה לו עוד כמה דברים מעניינים. ידוע בין החסידים, שכדי להיות מקושר עוד יותר אל הרבי, ובפרט כדי להצליח בשליחות הרבי, גם במצבים קשים, צריך לבחור איזה מאמר חסידות וללמוד אותו כמה וכמה פעמים עד שמתעצמים עם המאמר, וזה נותן כוחות לגמרי אחרים לפעול בשליחות הרבי.

ישבו אפוא, השליח בהודו עם הבחור החסידי, ולמדו מאמר מהרבי ד"ה "אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו". בימים הבאים חזרו ולמדו את המאמר לא פחות משבע פעמים, עד שבאמת הרגישו שהמאמר חדר להם בעצמות, ויש להם את הכוחות לפעול בשליחות הרבי.

ואז, בוקר אחד, יוצא מיודענו הבחור החסידי לחצר בית חב"ד, והנה הוא רואה ממולו גוי הודי מקומי מגיע רכוב על אופניים, מחזיק בידו לבנה גדולה, ובמבט מאיים מתחיל לצעוק באנגלית, "תסתלקו מפה, אתם היהודים, זו ארץ שלנו, אין לכם מה לעשות פה. אנחנו נסלק אתכם" וככה הוא ממשיך לצעוק ולאיים כשהוא מנופף בידו מפעם לפעם עם הלבנה הגדולה, ועוד רגע קט הוא משליך אותה על הבחור או על אחד המבקרים בבית חב"ד.

הבחור החסידי קצת נבהל. זו פעם ראשונה שהוא נתקל בתופעה כזו, והוא לא ממש יודע מה עושים. ואז, כאילו ממעמקי הנשמה, הופיעה התשובה. הוא הביט ישר לתוך עיניו של ההודי המאיים, וצעק לעברו בקול רם, ובמנגינה של שמחת תורה: "אתה הראת לדעת! כי ה' הוא האלקים! אין עוד מלבדו!"

הבחור ההודי נבהל מאוד, הניח את הלבנה, וברח מהמקום כל עוד נפשו בו. הוא גם זכר את דמותו של הבחור החסידי, ובכל עת שראה אותו בשכונה או ברחבי העיר, מיהר לעבור למדרכה השניה...

תודתנו לשליח הרבי בצפת, הרה"ח **יצחק ליפש,** ששמע את הסיפור מפי הבחור ב-770, וסיפר לי אותו כדי לזכות בו את הרבים.

גויים "מקושרים" ונוסעים לרבי

בשיחה של הרבי לפרשת 'ויצא' (ליקוטי שיחות, ענייני גאולה ומשיח, בראשית ע' 149 ואילך) מסביר הרבי שחלק בלתי נפרד מהגאולה של עם ישראל, זה ה"בירור" של עשו. לתקן גם את אומות העולם, שיכירו וידעו כל יושבי תבל, במלכות ה'.

במדורנו, השבוע, מספר סיפורים, על שלוחי הרבי, שבכוונה או בלי כוונה, נפגשים עם בני עשו, ופועלים גם אצלם, כחלק מהכנת העולם לגאולה.

הרב **שלום בלוי** (היום – שליח בבית שאן), היה במשך שנה בשליחות בישיבות חב"ד באיטליה. הרב בלוי מספר על תופעה מעניינת ומסוכנת, שלבסוף הניבה תוצאות טובות. יש קבוצה מסויימת של נוצרים באיטליה, שהנזירים והנזירות שלהם משתדלים במיוחד לברך בברכת 'שלום' כל יהודי שהם רואים, אולי במטרה למשוך את לבו לדת הנצרות. כך או כך, הבחין הרב בלוי בכמה נזירות, שבכל פעם שהן עוברות ליד הישיבה או ליד דוכן התפילין של התמימים, הן נעצרות לשניה, אומרות 'שלום' ידידותי וממשיכות הלאה.

יום אחד נעצרו שלוש נזירות ליד הישיבה בונציה, וביקשו להתעניין מה עושים בבניין הבחורים היהודים, במשך היום. הת' שלום בלוי וחברו שעמדו שם, ניצלו את ההזדמנות, והתחילו להסביר לנזירות על אודות שבע מצוות בני נח. כיוון שהנזירות לא ידעו אנגלית, אלא איטלקית, נמצא שם עובר אורח, גוי מקומי, השולט בשתי השפות והוא שימש כמתורגמן להסביר לנזירות את הסברי התמימים.

תוך כדי שיחה, הדגישו התמימים,

מאת: הרב יעקב שמולביץ
מנהל בית חב"ד בית שאן

ונהרו אליו כל הגויים. אילוסטרציה

שיש צדיק גדול באמריקה שציווה לפרסם לכל העולם אודות 7 המצוות, והצדיק הזה נקרא "הרבי מליובאוויטש". התמימים רצו להסביר למתורגמן – שיעביר לנזירות – עוד כמה פרטים מזהים על זהות ומהות הרבי, אבל המתורגמן עצר אותם בחיוך, ואמר להם, "אתם לא צריכים להסביר לי מי זה הרבי מליובאוויטש, אני מכיר אותו היטב, והייתי אצלו כמה פעמים"...

כעת היה התור של הבחורים, לעצור את המתורגמן, והם שאלו אותו בהתלהבות ובפליאה, מה לו ולרבי היהודי. הגוי הסביר בצורה הכי פשוטה, שהוא שמע וקרא רבות על הרבי, והדמות של הרבי כמו גם המסרים שהוא מפרסם, הלהיבו אותו מאד, וכמה פעמים הוא נסע לניו יורק, נפגש עם הרבי, דיבר אתו ולמד ממנו המון דברים. כמובן שהמשך השיחה עם הנזירות הייתה באוירה הרבה יותר נלהבת, וכולם הפנימו שיש רבי בניו יורק שמצודתו פרוסה בכל העולם ומשפיעה על כל העמים.

סגן ראש העיר מבלגיה, בכינוס השלוחים

בשבוע שעבר הסתיים ב-770 כינוס השלוחים העולמי. גם הכינוס הזה מהווה הזדמנות טובה לשלוחים לקרב את בני נח אל 7 המצוות שלהם, ולזכות שלהם לסייע לשלוחי הרבי. הנה דוגמה אחת:

בוקר אחד, יוצא מיודענו הבחור החסידי לחצר בית חב"ד, והנה הוא רואה ממולו גוי הודי מקומי מגיע רכוב על אופניים, מחזיק בידו לבנה גדולה, ובמבט מאיים מתחיל לצעוק באנגלית, "תסתלקו מפה, אתם היהודים, זו ארץ שלנו, אין לכם מה לעשות פה. אנחנו נסלק אתכם" וככה הוא ממשיך לצעוק ולאיים כשהוא מנופף בידו מפעם לפעם עם הלבנה הגדולה, ועוד רגע קט הוא משליך אותה על הבחור או על אחד המבקרים בבית חב"ד. הבחור החסידי קצת נבהל. זו פעם ראשונה שהוא נתקל בתופעה כזו, והוא לא ממש יודע מה עושים.

בין המתוועדים הכי מבוקשים בהתוועדות הגדולה של ראש חודש כסלו ב–770, הוא הרב **שבתי סלבטיצקי,** שליח הרבי באנטוורפן שבבלגיה.

הרב סלבטיצקי ישב בהתוועדות, מוקף במאות חסידים ותמימים מרותקים שלא התעניינו כלל בשעון שכבר הצביע על השעה 6 לפנות בוקר. הרב סלבטיצקי, שכבר היה מבוסס כדת וכדין, התרומם לפתע ממקומו, וסיפר למתוועדים המאוכזבים, שבעוד 4 שעות יש לו פגישה עם סגן ראש עיריית אנטוורפן, כאן במוזיאון הילדים של צבאות ה'. הרב סיפר שסגן ראש העיר – שאינו יהודי – הגיע במיוחד מבלגיה כדי לראות במו עיניו את 4000 החברים השלוחים, של השליח שלו בבלגיה.

סגן ראש העירייה השתתף בבאנקעט, צפה בדברי הרבי על השלוחים והשליחות, התרשם עד מאוד מסיפורי השלוחים ברחבי העולם, וכעת תהיה הפגישה עם ההחלטות הטובות למען הצלחת השליחות בבית חב"ד בבלגיה.

(אגב, סגן ראש העירייה, הוא מתעניין סדרתי בענייני העם היהודי בכלל ובחצרות חסידיים בפרט. לא מזמן הוא ביקר בירושלים באחת מחצרות החסידים הגדולות, שם ביקר בבית המדרש המפואר והענק של החסידות. מדובר בבית כנסת גדול ומפואר מאוד בכל קנה מידה. מטבע הדברים, אחרי אותו הביקור, היו לאורח

מבלגיה ציפיות גבוהות מ...המרכז העולמי של חב"ד שהינה מעצמה עולמית. אך האמת היא, שבתחילה הוא התאכזב. אבל במחשבה שניה הוא אמר לרב סלבטיצקי, "אמנם בית המדרש של אותה חסידות יותר גדול ויותר מפואר, אבל אני רוצה דווקא לעזור לחב"ד, כי אני רואה שאתם פחות משקיעים בפאר לעצמכם, ויותר משקיעים למען העולם כולו.

אור (גם) לגויים.

מול גוי עויין ומאיים

הרב **ישראל גליס**, שליח הרבי בדימונה, מספר את הסיפור הבא:

זוג גויים עלו מרוסיה ובאו לגור בדימונה. מנפלאות בורא עולם, בנם בגיל 15 החליט להתגייר. הוא נכנס ללמוד בישיבה תיכונית, והחל לבקר בעת שבתות החופשה מהישיבה – בבית הכנסת בדימונה. יום אחד פגש הנער את הרב גליס, התחיל ללמוד חסידות, ובסיום לימודיו בישיבה התיכונית עבר לישיבת חב"ד בצפת.

ההורים הגויים כעסו מאוד על הבחור, ובעיקר כעסו על הרב גליס, שגרם את ה"התחרדות" של הבחור. אֵם הבחור התקשרה לרב גליס ואיימה עליו, אם הבחור לא יצא מהישיבה "יישפך דם". ("אני אשתה את הדם שלך" היא אמרה).

הרב גליס אזר אומץ (והיה צורך בהרבה אומץ...) והוא הלך לבית המשפחה לדבר אתם על טובת הבן. השיחה היתה טעונה ומורכבת, אבל בסופו של דבר, גם הגויים הבינו שלטובת הבחור צריך להניח לו ללכת בדרכו, ואכן, הבחור המשיך בדרכו, זכה והקים בית חסידי כשר ונאמן, והוא וילדיו מקושרים לרבי, ושותפים לקהילה חסידית אי שם בארצות הברית.

לתקן את שליחי המסיון, והיתה לה' המלוכה

הרב **מנחם מענדל ווילשאנסקי**, שליח הרבי וראש ישיבת חב"ד בחיפה, פגש פעם יהודי שלא רצה להניח תפילין. הרב ווילשנסקי אמר לו מכל הלב "אחי! תן יד לביאת המשיח! תניח תפילין!" ברגע שהיהודי שמע אודות המשיח, הוא התרחק עוד יותר וענה לרב, 'אחי הגדול אמר לי שהמשיח כבר בא'... מתברר ששני האחים היהודים שייכים לקבוצת מסיונרים נוצרים, שה"משיח שלהם" כבר בא לפני 2000 שנה.

הרב ווילשאנסקי הבין שהזדמנה לו כאן מצווה של הצלת שתי נשמות מציפורני המסיון, והוא ביקש לדבר עם האח הגדול. מכאן נפתחה סידרת פגישות עם האחים ועם הקבוצה כולה. בסיפור היו מעורבים גם פעילי 'יד לאחים'; נערכו ויכוחים עמוקים וממושכים, האחים היהודים קיבלו וקראו כמה ספרים יהודיים, ובסופו של דבר הוכיחו לנוצרים ולכמרים, שאין מקום ואין צידוק להשפיע על יהודים בכיוון הנצרות (הסיפור מובא כאן בקיצור ממש; במציאות זה היה קצת יותר קשה...) לבסוף חזרו היהודים לקיום המצוות, והגויים הבינו שמוטב להם לתקן את עצמם על ידי קיום 7 מצוות בני נח.

ילד ערבי מזמין יהודים לשיעורי תורה

הרב ווילשאנסקי מוסיף ומספר על נפלאות העיר חיפה, ועל דו-קיום מיוחד במינו בין יהודים וערבים, להבדיל.

בכל יום שישי, מספר הרב ווילשאנסקי, יוצאים בחורי הישיבה למבצע תפילין בכל חלקי העיר. בנוסף להנחת התפילין, מחלקים הבחורים עלונים ודפי פירסום המזמינים את הציבור לבקר בישיבה ולהשתתף בשיעורי התורה. ואכן מדי יום מגיעים אורחים רבים לישיבה, לומדים בחברותא עם הבחורים, מצטרפים לשיעור, תפילה, ולפעמים נוצר מהפך לכל המשפחה.

יום אחד הגיע ילד ערבי לדוכן התפילין של הבחורים ואמר שהוא רוצה לעזור. הבחורים נתנו לו כמה מאות דפי הזמנה לשיעורי התורה, והסבירו לו שצריך לחלק דפים אלו, ליהודים בלבד. הילד לקח את המשימה בכל הרצינות, ובמשך שעה ארוכה חילק לעוברים ושבים, לבעלי החנויות וכו' את כל הדפים. הילד חזר והגיע למשימה בכל ימי השישי הבאים, וכבר רואים את התוצאות. הרבה מקרים סיפרו האנשים כי הם הגיעו בזכות הזמנה שנתן להם ...ילד ערבי.

לשבחם של עוד כמה ערבים, יש לציין שכמה עובדי עירייה ערבים נשלחו להסיר את התמונה הענקית של הרבי מלך המשיח התולה על חזית הבניין של הישיבה במרכז השכונה, אבל אחד הרבנים בישיבה "הזהיר" את הערבים שזו תמונה של רב צדיק מאוד גדול, והפועלים הודיעו למנהל ששלח אותם, שהם לא מוכנים להוריד את התמונה.

הנושא עלה לדיון חוזר במליאת העיריה, וראה זה פלא, דווקא גזבר העיריה, ערבי, הוביל את הדיון, והעביר החלטה כיון שהרבי הוא צדיק מיוחד (ועוד כמה טיעונים, שלא מדובר בפירסום כלכלי) לכן צריך לתת אישור לתמונה, וכך הווה.

"והיו מלכים אומנייך וערבים מגינייך".

ב"ה | יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לשולם ועד

חנוכיות ושלטי 'ברוך הבא' לרכב

בשילוב מיוחד הכולל שלט 'חנוכה שמח' - לחג החנוכה, ו'ברוך הבא' לכל השנה!

שלטי ברוך הבא לבית ● מערכות הגברה לרכב ●

לפרטים והזמנות: 077-4080770 ● 052-3202582

הכנסת אורחים אש"ל

כוס של נחמה

משתתפים אנו בצערו ואבלו של ידידנו הנעלה, איש החסד אשר ניחן בחוש מיוחד
לסייע לשלוחי ומבצעי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מתוך הצנע לכת

הרה"ת ר' **יעקב** שיחי' **עלברג**

על פטירת אחותו ההיקרה ע"ה

מי יתן ולא תדעו עוד צער, ובזכות המעשי חסד ומעשים טובים בריבוי אהבת ישראל,
לקיום היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם; ו"ומחה ה' דמעה מעל כל פנים"
בהתגלות מלכנו משיחנו, ותיכף ומי"ד ממ"ש

ההנהלה

שבועון עולמי להפצת בשורת הגאולה

בית משיח

כוס תנחומין

בצער רב משתתפים אנו בצערו של השליח החשוב והנכבד, רב פעלים, עוסק בצרכי ציבור באמונה, מסור ונתון לפעולותיו הק' של הרבי
בהכנת העולם לקבלת פני משיח צדקנו, שותף נאמן בעבודתנו עבודת הק' בהפצת בשורת הגאולה באמצעות מדורו הקבוע והאהוב

הרה"ת הרה"ח הרב **יעקב שמולביץ** שי'

עם פטירת אמו החשובה והנכבדה מרת רחל ע"ה שמולביץ

ומביעים אנו תנחומים לכל המשפחה החשובה והכבודה
בעלה הרה"ח ר' **קלמן שמולביץ**, ולבנה הרב **אליעזר שמולביץ** שי', שליח הרבי מה"מ באור עקיבא
ולבנותיה למשפחות **ליפש, גרינוולד, שיפמן, רוחמקין ורייניץ** תחי'

המקום ינחם את בני המשפחה הנכבדה שיחיו בתוך שאר אבלי ציון וירושלים, ומכאן ולהבא אך טוב וחסד ירדפוכם בטוב הנראה והנגלה
כל הימים, עד לקיום היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והיא בתוכם; ו"ומחה ה' דמעה מעל כל פנים" בהתגלות משיח צדקנו תיכף ומיד ממש

חברי מערכת "בית משיח"

החיוך שהעניק המגיד ממעזריטש לרבינו הזקן

בלקוטי דבורים ח"א ע' 86 מובא ש"המגיד ממעזריטש העניק לרבינו הזקן חיוך ובזה היה יכול רבינו הגדול לקנות את העולם, ורק להיות כל עבודתו של כ"ק רבינו הגדול לנטוע ענין העבודה פנימית אצל חסידים – לא חפץ להשתמש בזה, ששייך למקיפים שבנשמה" עד כאן הדברים.

עוד מובא, שכאשר רבינו הזקן היה פעם ראשונה אצל רבו, גילה לו הרב המגיד את סוד נשמתו, שהוא נשמה חדשה וכן את תפקיד ירידת נשמתו לעולם.

מהו תפקיד ירידת נשמתו? – לא מובא מה אמר לו, אך אנחנו זכינו שיאמרו לנו ברורות את תפקיד ירידת נשמתנו:

אנו דור השביעי, שרבינו הרבי מלך המשיח גילה לנו במאמרו הראשון שתפקיד דורנו הוא להמשיך שכינה למטה, בבחינת "באתי לגני" "גילוי משיח" "ונגלה כבוד ה" תיקון הכללי של העולם לו מצפה הבריאה כבר ה' אלפים ה'תשע"א שנים.

איננו יודעים מה גילה הרב המגיד ממזריטש לרבינו הזקן, אך משיחותיו של הרבי אנו יודעים שמאז דורו של רבינו הזקן, יש תפקיד אחד מרכזי: להמשיך את גילוי השכינה למטה, לעשות לו ית' דירה בתחתונים.

עבודה זו תושלם באמצעות עבודת שבעת קני המנורה שהם שבעת נשיאי חב"ד לדורותיהם, שכל אחד מהם המשיך עוד גילוי אלוקות למטה עד שהנשיא השביעי שהוא הרבי מלך המשיח ענינו סיום העבודה של כל הדורות ותיקון העולם.

רואים אנו זאת החל מהתחלת נשיאותו של הרבי מלך המשיח, שאז נשברה הקליפה של אפיקורסות בכל העולם והתגברה לאין ערוך הפצת המעינות של הקדושה בכל העולם. מאז והלאה, עם ישראל בארץ הקדש מלווה בנסים גלוים בכל מלחמותיו עם אויביו כהבטחת הרבי מלך המשיח שעם ישראל ינצח בכל מלחמותיו.

ועתה ננסה להבין, מהו פשר החיוך שהעניק הרב המגיד לרבינו הזקן וזאת על יסוד המובא שגילוי הבעש"ט הוא התחלת גילוי אורו של משיח למטה וכמאמר המשיח להבעש"ט על שאלתו "אימתי קאתי מר?" וענה לו: "לכשיפוצו מעינותיך חוצה".

העולם נברא לאחר שבירת הכלים ומיעוט הירח, והאדם נועד לתקן את השבירה. כל זמן ששכינתא בגלותא, אי אפשר לחייך; אולם כאשר השכינה נגאלת מהגלות – אז ימלא שחוק פינו, אז מתגלה העוז וחדוה במקומו והשעשועים העצמיים של עצמות האין סוף ב"ה כביכול.

זאת אומרת, שהחיוך הוא כבר גילוי של שמחת הגאולה, והוא נמסר לרבינו הזקן על מנת לקנות את העולם לרשות הקדושה.

חיוך זה התגלה ביתר שאת בדורנו על ידי הרבי מלך המשיח, ובחיוך זה כבש את כל העולם וגאל אותו מהחושך והעצבות של הקליפה וכידוע שהקליפות בורחים ומתבטלים כאשר מאיר האור האלוקי.

פורסם סיפור שהיה בשנות הכפי"ם שנכנס מומר רח"ל לרבי מלך המשיח ליחידות והרבי שוחח עמו ארבעים דקות להעלות אותו על דרך ה' יתי' והוא ענה לו בעזות. ואז קם הרבי ממקומו ואמר לו: אנו אדמו"רי חב"ד תופסים אתכם ב"פלצור", ואתה לא יכול לעשות מה שאתה רוצה. אתה שלנו! למומר לא היתה ברירה, ולמרות שברח החוצה מחדר היחידות, רדפו אחריו המלים של הרבי ותוך זמן קצר חזר בתשובה.

זה הכח של מלך המשיח. למרות שמובא מרבי נחמן מברסלב ששוחח שעתיים עם שני משכילים כופרים על אמונה ולבסוף אמר: מה אפשר לעשות, אף אחד אינו בעל הבית על הבחירה של השני... זה היה נכון עד התגלות הרבי מלך המשיח, אך לאחר ההתגלות – שהחלה עם התחלת נשיאותו – יש למלך המשיח כח לכוף את ישראל לחזור בתשובה.

ורואים אנו איך מכל החוגים מתעסקים היום בהחזרת בני ישראל בתשובה ויש הצלחה גדולה, וקרוב היום שכל היהודים ירוצו להסתופף תחת כנפי השכינה.

מובא בשם הרב ג'יקובסון שנשלח ע"י הרבי מלך המשיח להחתים רבנים בקשר לעניין הטעון תיקון אצל הגויים בניו-יורק, וענו לו הרבנים די לנו בבעיות שלנו איננו רוצים להתערב בבעיות של הגויים; כאשר סיפר זאת לרבי מלך המשיח, אמר לו הרבי: הם אינם מבינים שהענין שלי הוא להוריד את המחסום המפריד בין העולם לאלוקות. בפשטות, זהו ענין משיח.

בשולי הדברים מוצא אני חובה להעיר על מה שמופיע מפעם לפעם משפט בעתונכם על ידי אחד הכותבים "שצריך לדעת ולזכור לעצמו ולאחרים ללא הרף שהרבי הוא ורק הוא בעל הבית האמיתי והיחידי על כל מה שקורה".

ונראה לי להגיב על משפט זה על פי המובא באגרת הקדש לאדמו"ר הזקן סי' כ"ה כנגד אלו שטעו ופירשו את ענין הצמצום כפשוטו רח"ל וזלה"ק: "מהנגלות לנו ולבנינו להאמין אמונה שלימה במקרא מלא שדבר הכתוב הלא את השמים ואת הארץ אני מלא נאם ה' שאין מקרא יוצא מידי פשוטו וגם היא אמונה פשוטה בסתם כללות ישראל ומסורה בידם מאבותיהם הקדושים שהלכו בתמימות עם ה' בלי לחקור בשכל אנושי ענין האלקות".

וכן נאמר אנן שהיא אמונה פשוטה לכללות ישראל מסורה בידם מאבותיהם הקדושים שהלכו בתמימות עם ה', שבורא העולם ית', הוא ורק הוא, בעל הבית האמיתי והיחידי על כל מה שקורה, וצריך לדעת ולזכור זאת לעצמו ולאחרים ללא הרף. ומי שאומר לא כך, הרי הוא ח"ו פוגע ב'אנכי' ו'לא יהיה לך' אסור להאמין בצמצום כפשוטו.

ואסתפק בזה ונזכה מיד ממש בהתגלות מלך המשיח יבוא ויגאלנו יוליכנו קוממיות לארצנו מלך ביפיו תחזינה עינינו

הרב גדליהו אקסלרוד

בשורת הגאולה זה לא "לסיום"!

קראתי בענין רב את הכתבה על השליח בהולנד הרב פורסט, ונהנתי מאוד מסיפור יציאתו לשליחות וכן מסיפור התקרבותו לחב"ד, אך אני חייב להעיר בענין שכבר הפך לקבוע, וכמדומני שהוא עקרוני ביותר.

ובהקדים: הרבי מלך המשיח אומר

בשיחת חיי שרה תשנ"ב שהשליחות היום היא קבלת פני משיח צדקנו, ושהנושא של משיח הוא השער של כל עניני השליחות.

אשר לכן, מפורך לגמרי למצוא בכתבות על שליחות שהשאלה האחרונה בכתבה היא משהו בסגנון: לסיום, כיצד אתם מחדירים משיח בעירכם?

איך יתכן שכותבים כתבה המתפרסת על פני שמונה עמודים, ובה מספרים על כל פעילות קטנה או גדולה, ורק "לסיום" יוצאים ידי חובה ושואלים על הענין של משיח וגאולה? הרי זה היפך הענין של "שער" והיפך הענין של השליחות היחידה.

ראוי היה שבעיתון נכבד כשלכם, שחרת על דגלו את פרסום בשורת הגאולה והגואל, יהיו הכתבות חדורות בנושא משיח, באופן כזה שמרכז הכתבה עוסק בהכנת העולם לקבלת פני משיח צדקנו בפועל ממש, ולא חס וחלילה "לסיום".

וכפשוט שזה לא רק ענין של מיקום וסגנון לשון, אלא שזה נוגע לעצם הכתבה.

ואין מזרזין אלא למזורזין, שכתבות באופן שכזה יכניסו חיות בפרסום בשורת הגאולה, ויחישו את ההתגלות השלימה, תיכף ומיד ממש.

מנחם מענדל הלוי
כפר חב"ד

מרמלשטיין - מסעדה עם טעם ביתי

Mermelstein Caterers

Let us cater your simcha...

(718) 778-3100

Open till 9:30PM

MAYER KOHEN

351 KINGSTON AVENUE
BETWEEN CARROLL & PRESIDENT ST.

קו ללב
קו פתוח ומענה אישי לנשים, אימהות ונערות
08-8501340

הקו פועל בכל יום:

בוקר	ערב
בשעות: 11:00-13:00 ביום ו' גם לדוברי רוסית	בשעות: 21:00-23:00 ביום א' בנושא בריאות בלבד

• יועצות מקצועיות חב"דיות מכל רחבי הארץ
• סודיות מובטחת
• הייעוץ בליווי ובהנחיית רבני חב"ד מומחים

צועד במסילת הישרים

ביום המיועד נסעתי לקראון הייטס. כבר הייתי אז מגולח למשעי, עם חולצה צבעונית ומכנס צמוד, ועל ראשי הייתה כיפה סרוגה שהייתה בגודל של רבע דולר. נכנסתי לחדרו של הרבי. האמת שלא ציפיתי ליותר מדי, חשבתי לתומי שאני יודע כבר את הכול על אדמור"ים; במשפחתי היו כמה רבנים חשובים. אך משנכנסתי לרבי, הבנתי מיד שמדובר במשהו אחר לגמרי. התמונה שחקוקה בראשי היא, שהרבי ישב עם ידיו על השולחן, והביט לעברי במבט חודר כאילו הוא סוקר את תוך נשמתי.

מאת נתן אברהם

בארבע השנים האחרונות מאז הגיע ר' שלמה לארץ הקודש לאחר שהות ארוכה בארצות-הברית, הוא משמש כגבאי בית-הכנסת מהחשובים בצפת. משום מה הוא סירב בכל תוקף להזדהות בשמו המלא, אלא בשמו הפרטי, אך כן סיפר, שבכל פעם שהוא נמצא בחברת אברכים ליטאים שמדברים סרה כנגד תורת חב"ד וכנגד הרבי מלך-המשיח, הוא מספר להם את הסיפור האישי שלו עם הרבי וכולם משתתקים. "אני רואה בזה ממש שליחות" הוא אומר לנו בנימה נטולת כל סממן של גאווה. "למרות שזכיתי ליחס מיוחד מהרבי וראיתי מולי רוח הקודש ממשית, אני קרוב יותר לעולם הליטאי".

למרות השנים הארוכות שחלפו מאז התרחש הסיפור, המקרה הזה נצור עמוק בתוך לבו. לדבריו, מדי שנה הוא מוסיף להבין עד כמה היא גדולה דמותו של הרבי. ר' שלמה משתף אותנו בתובנה מעולמו שלו. "זכיתי לראות אצל הרבי אלוקות בגילוי".

•

"נולדתי בארץ ישראל בבית שומר תורה ומצוות. אבי נמנה על חסידי צאנז. אני עצמי התחנכתי בתלמודי תורה ובישיבות. בשנות ילדותי הלכתי בדרך הישר, אך כשבגרתי הייתה לי נפילה רוחנית. אותה נפילה התעצמה וגדלה לאחר שטסתי לניו-יורק בשנת תשל"ו למטרת עבודה. זו הייתה תקופה מתוסכלת ומבולבלת מאוד מבחינת הזהות היהודית שלי; היו לי הרבה שאלות באמונה והשקפה, ומעט תשובות שיכלו להרוות את אותו צימאון חיפוש ותהייה. מדי יום הייתי מתמודד ביני לעצמי בשאלה האם אני רוצה להיוותר כשומר תורה ומצוות.

הייתי אז באמצע שנות העשרים לחיי, הסתובבתי בעולם, ראיתי את העולם הזה במיטבו, הוא קרץ לי וסקרן אותי, אך מולו עמדו יסודות החינוך האיתנים שקיבלתי. להיכן אני שייך? – שאלתי את עצמי בתוך ים המציאות שראיתי מול עיניי. חשתי שהגעתי לפרשת דרכים, לצומת גורלי לגבי עתידי. עכשיו אני צריך לבחור האם להתחזק ולחזור לדרך הישר, הדרך בה חונכתי, או לבנות לעצמי חיים חדשים, אחרים, חופשיים מכל סממן של יהדות. הבלבול העמוק הזה יצר אצלי מועקה לא פשוטה. לא ידעתי לאן לפנות, עם מי אוכל להתייעץ.

באותה עיר בה עבדתי, הכרתי חבר חסיד חב"ד, אדם מיוחד במינו, עם אכפתיות יוצאת מגדר הרגיל. כשהוא הבין את המצב בו אני נמצא, המליץ לי לנסוע לקראון הייטס ולהכנס ל"יחידות" אצל הרבי. אני שכבר הייתי בתחילת ההתדרדרות שלי, דחיתי בתחילה את הצעתו; "מה לי ולרבי?" התרסתי כלפיו, אך הוא לא ויתר ובעקשנות טיפוסית הצליח להוציא ממני הסכמה להכנס לרבי. לאותו בחור היו כנראה קשרים במקומות הנכונים במזכירות הרבי, והצליח לסדר לי פגישה דחופה בשעת לילה מאוחרת.

ביום המיועד נסעתי לקראון הייטס. כבר הייתי אז מגולח למשעי, עם חולצה צבעונית ומכנס צמוד, ועל ראשי הייתה כיפה סרוגה שהייתה בגודל של רבע דולר. נכנסתי לחדרו של הרבי. האמת שלא ציפיתי ליותר מדי, חשבתי לתומי שאני יודע כבר את הכול על אדמור"ים; במשפחתי היו כמה רבנים חשובים. אך משנכנסתי לרבי, הבנתי מיד שמדובר במשהו אחר לגמרי. התמונה שחקוקה בראשי היא, שהרבי ישב עם ידיו על השולחן, והביט לעברי במבט חודר כאילו הוא סוקר את תוך נשמתי. בשלב מסוים חשתי כאילו הרבי ממרק אותי, מבפנים.

השיחה כולה התנהלה באידיש. הרבי ביקש ממני לשבת. פתחתי ואמרתי לרבי

שאני עובר תקופה לא פשוטה. הרבי שאל מאיפה באתי, מי אני, מי הם הוריי, ולאחר מכן הקשיב לכל הטענות שהיו בפי. נראה שהרבי לא נבהל מאותם ספיקות באמונה שהיו לי, ובמקום לרדת איתי לפרטים ולנסות לשכנע אותי שאני טועה, הרבי ביקש שפשוט אשב ואלמד חסידות. אני ברוב חוצפתי עניתי לרבי שזה לא מדבר אלי, ניסיתי ללמוד חסידות עם חבר חסיד חב"ד אבל זה לא החזיק מעמד. הרבי חייך חיוך רחב למשמע דבריי והוסיף: "אז תלמד 'מסילת ישרים'"...

היחידות הסתיימה בזה שלחצתי את ידיו של הרבי, ועוד באותו הערב חזרתי לביתי והתחלתי ללמוד 'מסילת ישרים'.

השינוי אצלי לא הגיע בתוך יום ולא בתוך יומיים, אך חלפה תקופה והתחלתי להתאפס עם עצמי. בתהליך ההתקרבות שלי לדרך אבותיי לא היה איזה נס; זה לא קרה בתוך רגע, אך כן קרה בצורה פנימית ועמוקה.

כמה שנים אחר כך נישאתי ונולד לנו בננו הראשון, בנימין שמו. בעצת חברי שלחתי למזכירות של הרבי מכתב על הולדתו וביקשתי ברכה. הרב גרונר הכניס את מכתבי וזכיתי לאגרת ברכה מהרבי.

מאז חלפו שלוש עשרה שנים נוספות, הילד כבר הגיע לגיל בר מצווה והגיע הזמן לרכוש בעבורו מגבעת וחליפה. במקום בו היינו גרים, לא הייתה קהילה גדולה, ולכן ההיצע של המגבעות היה דל, ולכן החלטנו לנדוד איתו עד קראון הייטס ושם לרכוש בעבורו גם את שאר הבגדים שילד צריך לבר מצווה.

הרבה דברים ארעו במהלך אותן שנים, ואני בינתיים השתניתי מקצה לקצה, גם בלבוש החיצוני.

אל שכונתו של הרבי הגענו מוקדם מאוד בבוקר, ובתוך שעות ספורות סיימנו את כל הקניות. הילד היה מאושר ונרגש.

השעה הייתה כבר שעת צהריים, ואז נזכרתי שבימי ראשון הרבי מחלק דולרים לצדקה ולברכה. כיוון שהילד עומד כעת להכנס לגיל מצוות, רציתי מאד שיתברך מהרבי. בכל אותן שנים ארוכות – מאז הפעם הראשונה שנכנסתי ליחידות אצל הרבי – לא ראיתי את הרבי ולא שבתי בשנית ל-770; אמנם קשר עם חסידי חב"ד תמיד היה לי אבל לא הרגשתי צורך להיות קרוב כל הזמן. כעת נפלה אצלי החלטה שאני מוכרח לנסוע לרבי. זו הייתה הפעם השנייה שראיתי את הרבי בימי חיי. שיבה נזרקה בזקנו מאז, אך עיניו היו חודרות זוהרות ומעמיקות כבעבר. השוני החיצוני שלי אז מול הפעם הראשונה בה הייתי במחיצת הרבי, היה דרמטי. הגעתי בלבוש יהודי חרדי לכל דבר ועניין, מעוטר בזקן, ועל פניי נוספו גם המשקפיים.

הושטתי לרבי את ידי, ועוד לפני שהספקתי לפצות את פי, הרבי פנה אלי ראשון והטיל פצצה שזעזעה אותי: "אתה עדיין לומד מסילת ישרים?" הייתי המום. במשך שניות ארוכות שנדמו כנצח, לא הצלחתי להוציא מילה מפי. כשהתאוששתי, עניתי שאני לומד, ובתקופה האחרונה גם עברתי על כל כתבי הרמח"ל. הרבי חייך חיוך רחב ואמר פעמיים: "זייער גוט". הצגתי את בני והרבי נתן לנו דולרים ובירך בבשורות טובות. רק כשיצאתי החוצה, קלטתי את הגילוי אלוקות לו הייתי עד ברגעים אלו ממש.

איך יכול להיות שהרבי זכר אותי?! חשבתי, זה לא הגיוני, עשרים וחמש שנים חלפו, איך הייתי נראה אז ואיך אני היום? פרצופי השתנה בכל קנה מידה, גם לבושי ואפילו משקלי גדל, אך הרבי דאג להודיע לי שהוא זוכר ויודע, ויהי הדבר לפלא בעיני עד עצם היום הזה.

בהערכה גסה עברו לפני הרבי בכל השנים הללו מאות אלפי בני אדם; רק מדי יום ראשון הוא קיבל אלפי-אלפי יהודים מכל העולם, איך הרבי זוכר? שאלתי את עצמי שוב ושוב.

אני זוכר את עצמי עומד מחוץ ל-770 נרעש, נרעד ונרגש.

•

ניכר שכל מאורעות הימים ההם, שבים ומציפים את לבו. "הקב"ה נתן ליהודי גדול כזה להתהלך בנינו, ואנחנו בכלל לא מבינים את זה. ככל שאני מתבגר יותר, ויש לי כיום כבר נכדים, אני מבין לעומק יותר את אותה אמירה של הרבי שאמר לי. אני מבין לעומק יותר שזה לא יכול להיות משהו שעובר מאב לבן; יהודי פשוט, אדם שנברא בצלם לא יכול להגיע לרמות כאלה של ראיה והבטה, בטח לא זיכרון. זוהי נשמה גבוהה שזכינו שתחיה בינינו בדור הזה".

חתונה מלכותית

ניצוצי אור ושביבים מהחתונה המלכותית של הרבי מלך המשיח
עם הרבנית חיה מושקא ע"ה בי"ד כסלו תרפ"ט

כמדת שניאורסאהן הפזרנים

בתקופה שקודם החתונה באו ביניהם המחותנים בקשרי מכתבים בענינים הנוגעים לחתונה. על אופן חלוקת הוצאות החתונה ואופן הסתדרות הזוג לאחר החתונה אנו קוראים במכתבו של כ"ק אדמו"ר הריי"צ, מיום ו' כ"ז סיון תרפ"ח (אג"ק חט"ו), למחותנו הגה"ק רבי לוי יצחק:

. . דבר מתנות צריכים אתם לתת להכלה תי', ואת זה הנני מבקש אשר יהי' במדתן של משפחת שניאורסאהן הפזרנים (כי אומרים העולם; אשר שני פלוגות ישנם במשפחתינו פזרנים וקמצנים, ובהנוגע בזה, הייתי חפץ, אשר נהי' שנינו בין הפזרנים).

ברכת "כתיבה וחתימה טובה" לחתן המיועד

במכתב ששיגר הרבי הריי"צ לחתנו המיועד בי"ז אלול תרפ"ח (אג"ק חט"ו) הוא כותב בין השאר:

אל המיו[עד] ל[היות] ח[תני] הנכבד והנעלה מר מנחם מענדיל יחי'

שלום וברכה!

תוכן ומטרת כתבי זה לשלוח לו פרישת שלום וברכה מרובה,

. . בימי הרחמים האלה, ירחם ד' את עמו ואת עדתו מנפש ועד בשר.

והנני המיועד להיות חותנו הדורש שלומו מברכו בכתיבה וחתימה טובה.

ההזמנות - התאריך וזמן המשלוח

באמצע חודש מרחשוון, "שלושים יום קודם החג", נקבע התאריך המדוייק של החתונה – יום הבהיר י"ד כסלו. ומקומה "**בהחצר של הישיבה תומכי תמימים דליובאוויטש יצ"ו אשר בעי"ת ווארשא יע"א**".

קביעת הזמן והמקום התאפשרו לאחר שנודע בבירור שהמחותן הרה"ק רבי לוי יצחק לא יוכל להגיע לחתונה. עדות לסיבה זו השניה, נמצאת במכתבו של כ"ק אדמו"ר הריי"צ מיום ג' טבת תרפ"ט לר' חיים שניאור זלמן קרמר (אג"ק חט"ז), וכך כותב לו:

. . גם אנחנו לא ידענו בדיוק זמן החתונה למז"ט, אשר חכינו פן ואולי יואילו מנהלי הממשלה לתת תעודת נסיעה למחותני הרה"ג ר' לוי יצחק שליט"א שניאורסאהן לנסוע על חתונת בנו חתני הרב שי' . . אבל לדאבון לב לא ניתן לו תעודת הנסיעה, והגבלנו ע"י חלופי טעג' עם כבוד מחותני הרה"ג שליט"א זמן החתונה . . ואז תומ"י בשרנו לכל ידידינו שי'.

הרבי הריי"צ החל לשגר מכתבים והזמנות למיועדיו ומכריו בהם רבנים נכבדים ואדמו"רים מפורסמים וכן לקהל עדת החסידים.

בראש ההזמנות נכתב התאריך **ט"ז מ"ח** [=מר-חשון], זאת למרות שחלק מההזמנות נשלחו מאוחר יותר מתאריך זה. הסיבה לכך מופיעה במכתבו של כ"ק אדמו"ר הריי"צ (מיום ט' שבט תרפ"ט (אג"ק חט"ז)) לרבי מנחם מענדל אלטר אחיו של האדמו"ר בעל ה"אמרי אמת" מגור, בו כותב לו (על כך שההזמנה נשלחה אליו ביום ב' בכסלו): "השילוח של המכתב נכתב בספר המכתבים הנשלחים ביום ב' כסלו כתוב מט"ז מ"ח, כי כל **המכתבים נכתבו במספר היום אשר בו הוגבל למז"ט זמן החתונה**".

תשוקה להתראות בשמחה עם אוהב וידיד נאמן

מלבד כרטיסי הזמנה, זכו אישים רבים לקבל מהרבי הריי"צ מכתב הזמנה אישי-פרטי. וכך כתב הרבי לאחד ממיודעיו (אג"ק חט"ו):

בחסדי השי"ת החלטנו לטובה ולברכה אשר ביום ג' י"ד לחדש כסלו הבע"ל תהי' בעזה"י החתונה של בתנו מ' חי' מושקא ת' עם ב"ג מ' מנחם מענדל שי' שניאורסאהן, והחופה תהי' למז"ט בהחצר של הישיבה "**תומכי תמימים**" דליובאוויטש בווארשא, ואי"ה אשלח לידידי מכ' מיוחד ובילעטין [=כרטיסים] כנהוג, אבל אין אני חפץ לחכות עד אשר יוכתבו ויודפסו והנני ממהר להודיעו מזה, וחתני הרש"ג שי' נסע לווארשא להשתדל דבר הוויזעס ושאר הענינים, בדעתי בהחלטה בעזה"י כי אנחנו נבוא לווארשא ביום ב' בקר צלחה, וביום ג' תהי' החופה למז"ט, וביום ד' לילה נסע צלחה חזרה לריגא. ואם רק אפשר הדבר אשר ידידי וביתו ת' יבואו צלחה הייתי מבקשם בזה, ולמותר לי להאריך בזה עד כמה גדולה היא התשוקה להתראות בשמחה עם אוהב וידיד נאמן.

נסע לחתונה מעוטף בשמיכות

בהזדמנות מסויימת סיפרו בניו של החסיד הר"ר יוחנן גורדון על נסיעת אביהם לחתונת כ"ק אדמו"ר שליט"א:

"לקראת חודש תשרי תרפ"ט נסע אבא אל הרבי הריי"צ לריגא. אבא היה שם הבעל שחרית ור' מרדכי דובין התפלל מוספים.

"לאבא לא היה כסף לנסוע לריגא והוא לווה את הכסף לנסיעה. וכשהתקבלה בחודש כסלו תרפ"ט הזמנת אדמו"ר הריי"צ לנשואי כ"ק אדמו"ר שליט"א, אבא חשב שלא יוכל לנסוע, כי טרם פרע את חובותיו מהנסיעה בחודש תשרי.

"אבא סבל רבות מדלקת הגרון, וכשתקפה אותו המחלה, היה רתוק למיטתו זמן ניכר עם חום גבוה. בחורף תרפ"ט חלה שוב בדלקת הגרון, והחסיד הרב לייב שיינין בא לבקרו. תוך כדי שיחה נודע לכל אחד מהם שגם חברו קיבל הזמנה מהרבי להשתתף בחתונת בתו עם כ"ק אדמו"ר שליט"א. כששמע אבא שר' לייב מתכונן לנסוע לחתונה, שאל אותו: איך נוסעים? הרי גם אתה לווית כסף לנסיעה של ראש השנה וטרם פרעת את החובות. ענה לו ר' לייב: איך אפשר לוותר ולא להיות בחתונה? הרי אין ספק שגם אדמו"ר (הרש"ב) נ"ע יהיה שם, ומי יודע מי עוד...

"הדברים חדרו לכליותיו ולמוחו של אבא, והחליט בו במקום שגם הוא מוכרח לנסוע, אך מאחר שלא היתה לו אפילו פרוטה, סבל רבות והדבר דכדך אותו ("ס'האט אים געעקבערט"). אמא הרגישה בדבר ושאלה אותו מה קרה לו. כשסיפר לה את סיבת הדבר, החליטה לעשות כל מאמץ ובלבד שאבא יסע לחתונה. היא הצליחה להשיג הלוואה ונתנה לאבא את הכסף, כדי שיוכל לשלם את הוצאות הנסיעה. היה אז חורף לא קל. אבא עלה לעגלה מעוטף בשמיכות ונסע כך כ-10 קילומטר עד תחנת הרכבת, ומשם נסע לחתונה בוורשא".

"אמש ערכנו את ה'תנאים' בשעה טובה ומוצלחת"

התנאים שנערכו בו' בכסלו תרפ"ט היו במעמד אנשים ספורים בלבד, כאשר גם הכלה בעצמה לא השתתפה בו (באותה שעה כבר היתה עם אמה הרבנית בוורשה). לאחר עריכת התנאים הזדרז הרבי הריי"צ לבשר לבתו על המאורע במכתב ששיגר מיד בבוקרו של יום (לפנינו המכתב בתרגום ללה"ק (אג"ק חט"ו):

ב"ה, ב' ו' כסלו, תרפ"ט

ריגא

בתי היקרה מ' חי' מושקא תי'

ת"ל בעד החוה"ש כה לחי.

מזל טוב לך בתי היקרה, מזל טוב. אמש ערכנו 'תנאים' בשעה טובה ומוצלחת בנוכחות אנשים ספורים בלבד. השי"ת יעזור שזה יהיה במזל בכל המובנים בגשמיות וברוחניות, ושהחתונה תהיה ביום המוגבל בשעה טובה ומוצלחת ברוב אושר ונחת בכל כל הפרטים, אושר בכל, והשי"ת יעזור לך ויתן הבנה טהורה בהירה ומאירה להבין את האמת הטהורה והנאה, כרצון אבותינו הגדולים הקדושים, זכר צדיקים לברכה, שתזכו שברכותיהם יגיעו אליכם באושר רב, אמן, אמן, אמן.

שלחנו לכם מברקים, כפי הנראה הכתובת לא נכונה.

היי בריאה, אוהבך באמת

יוסף יצחק

מתנה לכלה

בין מכתביו הרבים של הרה"ק רבי לוי יצחק ששיגר לבנו החתן בקשר עם נישואיו אנו מוצאים לא רק ביאורים תורניים והדרכות רוחניות אלא גם התייחסות לעניינים גשמיים. לפנינו מכתב שקיבל הרבי מאביו לקראת החתונה בו כותב לו בחביבות על מתנה עבור הכלה:

ז' כסלו התרפ"ט

בני החתן יחי'

קנה בעד הסכום אשר כתבתי לך, בשביל הכלה שלך תחי', מתנה טובה ומהודרה, מתנה אשר מוכשרה ומוצאת חן בעיניכם, ואמור להכלה תחי' בשמנו, כי תשא את המתנה בחיים ושלום, בגילה ושמחה, זי זאל דאס פארניצין געזונדער פרייליכער הייט [= שתשתמש בזה בבריאות ובשמחה], עמך יחד, מתוך הרחבה עושר ואושר בגוף ונפש, כחפץ אבותיך, האוהבים אתכם ומצפים לראות מכם אך טוב וחסד כה"י.

כשקיבל בנו החתן את מכתב האב, הסתפק איזו מתנה עליו לקנות. החתן פנה אל אביו בשאלה, איזו מתנה ראויה היא לקנותה עבור הכלה. על כך כתב לו אביו:

"מה ששאלת ע"ד המתנה, איזה, מה נוכל לומר לך מפה, את אשר יוכשר בעיניך ובעיני מוסיא תחי', אותה קנה למוסיא, ותמסור לה בשמנו, און זאל דאס טראגען גיזונדער פרייליכער הייט מיט ליינגע יאהר מיט דיר צו זאממען [= ושתשא זאת בבריאות ובשמחה לאריכות ימים איתך יחד]".

"ותהי שמחה גדולה מאוד"

יומנו של החסיד ר' אליהו חיים אלטהויז נפתח בתיאור מפורט משבת העלייה לתורה, שכדבריו, שמחה זו היתה "הפתיחה לכל השמחות שלאחריה", בין היתר הוא כותב (הוספות לאג"ק חט"ו):

"ה"אופריפינעס" בשבת פ' ויצא י"א כסלו הי' ברוב כבוד והדר בביתו של כ"ק שליט"א במדור העליון ובסדר גדול.

. . אחר המאמר אשר נמשך בערך שעה ומחצה, הי' ריקודים ארוכים והיינו שמחים בשמחה גדולה, גילה ורעדה יחדיו, בראותנו כי ישמח צדיק, וברבות צדיק ישמחו ויעלזו חסידיו ובכבוד ירננו, וגם הוא הקדוש שליט"א מרנן מרקד ומשמח אתנו ותהי שמחה גדולה מאד.

. . הסעודה הזאת ברוב הודה והדרה לפני כ"ק אדמו"ר שליט"א ולכל חסידיו שי' נמשכה עד שעה ארוכה בלילה, ורק ההכרח להכין הכנה רבא על הנסיעה ביום א' שלאחריו לווארשא אילץ לגומרה קודם חצות, ולולא זאת, בטוח אנכי, כי רוב עונגה הרוחני אשר נראה הי' בו בעצמו שליט"א וכן בכל אנ"ש המסובים שי' אשר עין לא ראתה ומעולם לא שמעו עוד פה, טעם גן עדן ממש, כי אז לא נפסקה הסעודה הזאת והשלחן גבוה הזה עד אור הבקר".

"השולחן היה מקום ריקוד"

באותו יום ובאותן שעות ממש התקיים מעמד נוסף של "אופרופענעיש" ביקטרינוסלב, בבית אביו. היתה זו שמחה משלימה למעמד שבריגא. על האירועים ביקטרינוסלב דיווח אחר כך לחתן, דודו, אחי אביו, הוא הגה"ח ר' שמואל שניאורסאהן. לפנינו קטע ממכתבו המתאר את השבת:

"וזה החלותי, מהאופרופענעש, אשר גם אני עלה חלקי בידי להיות יחד עם הוריכם שיחי'. ביום הש"ק אחר התפלה הי' כמובן קידושא רבא וסעודה גדולה.

. . הסעודה נמשכה עד השעה השמינית בלילה, וכמעט כל הבאים נשארו עד אחר הסעודה. באמצע הסעודה כטוב לבנו עשינו ריקודים ומחולות כדבעי למהוי, ועוד יותר מכדבעי למהוי. הריקודים הי' לא רק למטה אך גם למעלה, כי גם השולחן הי' מקום לריקוד, ולא רק בהתפשטות הנפש אך גם בהתפשטות הגוף, כלומר בהפשטת הבגדים החיצונים עד הט"ק. הכלל [=בסך הכל] יום הקריאה הי' ברוב שמחה וגיל אמיתית ברוב פאר והדר ואנכי הח"מ יצאתי גם מעט מכלי ודי"ל".

"קול מצהלות כקולות מים רבים"

וכך מתאר החסיד ר' אליהו חיים אלטהויז את שעת הפרידה בתחנת הרכבת של ריגא, שם נאספו אלפים מתושבי העיר ללוות את משפחת המלך בדרכם לחתונה:

"הרבה הרבה אנשים מכובדים עמדו בחוץ לחכות עד אשר האוטאמאביל [=הרכב] נגש אל הוואגזאל [=תחנת הרכבת], ומאותו המקום אשר שם יצא מהאוטו, אשר בה נסע מהיכלו עד הוואג' אשר בו נכנס להמרכבה, ליסע בשלום, עמדו שני שורות אנשים משני הצדדים, ותיכונה אמה ומחצה רחבה השאירו עבור רבינו הק' שליט"א עם החתן שי' לעבור בתווך, אורך הדרך הזה הוא בערך שלש מאות אמה, העומדים בשורה עמדו ברוב כבוד ודרך ארץ וינענעו כולם בראשם לקראתו לאות שלום וברכה, וגם הוא הק' שליט"א השיב להם בראשו כן, ובשפתי חן וברוב אהבה אמר להם אחד ואחד בפרט בקול דממה דקה "היו שלום, היו שלום".

". . והנה פתאום קול מצהלות כקולות מים רבים נשמע מכל העם ובקול גדול וחזק מאד הרים הרימו כל המלוים את ברכתם "כי בשמחה תצאו" הידוע לכם, ובברכה המשולשת "יברכך", ובניגונים משמחי לב שומען התחילה המרכבה לעשות צעדי' לאט לאט".

האולם

כבר מן השעה שלוש אחר הצהריים החלו לזרום המונים לחצר הישיבה, אולם רק בעלי הזמנות מיוחדות אשר קיבלו אישור להיכנס, הוכנסו.

האולם בו נערכה הקבלת פנים היתה בבנין הישיבה, שם נערכה אמש סעודת ה"חתן מאל". הבנין היה בנין רחב ידים, בעל שלוש קומות, עם חצר גדולה הפונה לרחוב מאלעווסקי פינת סאפיעזשינסקא 17.

למעלה מ-5,000 איש

המגרש הגדול מקום רחב ידים שבחצר הישיבה היה מואר בהרבה נורות חשמל. באחת מפינות החצר עמדה החופה

ומסביב לה עמד המון רב, למעלה מחמשת אלפים איש מקהל הקרואים ועוד הרבה אנשים מהעיר שבאו לראות את המחזה הקדוש הזה, עד שבקושי גדול עלה בידי הסדרנים לסדר דרך למחותנים לעבור אל החופה.

נרות בצידי השביל

בשעה שהוליכו את החתן לחופה הרי מלבד הנרות שהחזיקו בידם השושבינים כנהוג, נתנו גם לעומדים בצידי השביל מימין ומשמאל להחזיק נרות. וכפי שמציין ראי"ח אלטהויז ביומנו: "כי לכולנו נתנו נרות בידינו ועשינו שתי שורות אשר דרך שם עבר רבינו שליט"א, דודו הרמ"ה שי' והחתן שי' באמצע".

כסא עבור הרבי הרש"ב

באולם בו נערכה סעודת החתונה, הוכן כסא מיוחד עבור כ"ק אדמו"ר הרש"ב נ"ע, זאת ע"פ הוראתו המפורשת של הרבי הרי"צ. פרט זה מופיע ביומנו של הרה"ח ר"א ווינגארטן:

בעת סעודת החתונה ציוה כ"ק אדמו"ר [הרי"צ] שליט"א להעמיד כסא עבור אביו כ"ק אדמו"ר [הרש"ב] נ"ע.

כולנו חזרנו בתשובה אמיתית

ועוד מיומנו של ראי"ח אלטהויז על מעמד החופה:

"ואח"כ פתח עוד הפעם רבינו הקדוש שליט"א את פיו הקדוש ויברך בקול רם וחזק מפנימיות נקודת לבבו הטהורה את השבע ברכות, ועוד הפעם גיל של רעדה וחרדה שורר בין כל הנאספים, וממש נדמה לנו כי קולו של מלאך ד' צבאות, שומעים אנחנו מגן אלקים, ולא אגזם אם אומר כי ברגעים האלו אשר שמענו מפיו הק' "אשר יצר את האדם בצלמו ובצלם דמות תבניתו" כולנו חזרנו בתשובה אמיתית כמו בעת צעקו לפני תקיעת שופר "ערוב עבדך לטוב"".

התמימים עומדים

על פי בקשת הרבי הרי"צ, התישבו ליד השולחנות הערוכים כל הקהל הגדול, מלבד תלמידי הישיבה שנשארו לעמוד במקום מיוחד בסמיכות לכותל. גם עמידתם של התמימים היתה לפי הוראתו של הרבי הרי"צ, שהתבטא על כך ש"ענינם קבלת עול". אך דווקא הם זכו בהמשך ליחס של קירוב מיוחד.

הבדחן שלא היה

בקהילות מסויימות נהוג להביא בדחן הנוטל חלק פעיל בכל שלבי החתונה, החל מקבלת הפנים שלפני החופה ועד לאחר ריקוד ה"מצוה טאנץ" המפורסם. אך בחתונה זו נפקד מקומו של הבדחן.

למרות שבקרב חסידי חב"ד חסרונו לא מורגש, משום שאין מנהגינו בכך, הרי שבחתונה זו – שהתקיימה בלב ליבה של חסידויות פולין, בוורשה הבירה, בה פרחו באותה עת חצרות חסידיות שונות – הורגש העדרו של הבדחן, עד כי גם העיתונאים שנכחו בחתונה מצאו לנכון להדגיש זאת בתיאור מהלך החתונה.

וכך נכתב באחד העיתונים: "באופן כללי מיעטו ככל האפשר בטקסיות – לא היה בדחן, כרגיל בחצרות אדמו"רים".

מלצרים

כבכל חתונה גם כאן הגישו מלצרים את האוכל לשולחנות בהם הסבו ריבוי האורחים. על אחד המלצרים שזכה להגיש את האוכל לשולחן הכבוד בו ישב החתן בכבודו ובעצמו, אנו קוראים ביומנו של המלצר בעצמו, הלא הוא הרה"ח ר' שמואל זלמנוב:

"זכיתי להשתתף בעצמי בשמחת הנישואין, ולא עוד, אלא שבחלקי נפלה הזכות להיות המלצר הממונה על השולחן הראשי בו הסב החתן שליט"א, לידו החותן כ"ק הרבי הרי"צ, ולידם גדולי האדמו"רים וחשובי הרבנים של וורשא באותם ימים".

ברשות אדוננו מורנו ורבנו

מספר בנו של אחד החסידים שהשתתפו בחתונה, הרה"ח ר' ישראל שי' גורדון מניו ג'רסי:

שמעתי מאבא מארי ז"ל הרה"ח ר' יוחנן גורדון, שבעת חתונת הרבי, כיבד הרבי הרי"צ בברכת המזון את הסבא (אבי אמו) של האדמו"ר ר' יעקב פרלוב מנאוואמינסק, הוא האדמו"ר מסוקולוב המפורסם ר' יצחק זעליג מורגנשטרן זצ"ל הי"ד (בן אחר בן להרה"ק ר' מנחם מענדל מקאצקא זצ"ל). האדמו"ר מסוקולוב אמר בנוסח הזימון: "ברשות אדוננו מורנו ורבנו" כלפי הרבי הרי"צ.

הרב חיים אלבז, מאנשי הציונות הדתית בעפולה: "בכל פ

הרב חיים אלבז
בבית הכנסת 'מעלות ניסים'

אם למי מקוראי 'בית משיח' יזדמן לפגוש את הרב **חיים אלבז** המתגורר בעפולה, הוא לא יידמה בנפשו עד כמה האיש שמולו המחזיק בכמה תפקידי מפתח רבניים המשתייכים לזרם הציונות הדתית בעיר – מחנך ותיק בישיבה התיכונית הגדולה הפועלת בעיר, רב אולפנת 'יהודה' לבנות, ורב קהילת בית הכנסת 'מעלות ניסים' – קשור בחבלי עבותות אהבה לרבי מלך המשיח, ומחשיב עצמו כחסיד לכל דבר ועניין. כל שיחה בענייני אמונה עמו, תוסב על ידו על הרבי ועל חסידות. תופתעו אף לשמוע אמירות שלא יבישו אף חסידים וותיקים.

"אמנם חזותי החיצונית איננה של חסיד חב"ד", הוא אומר לנו בשיחה מקדימה איתו, "אבל בתוכי בוערת אש אהבה למנהיגותו של הרבי, הליכותיו, אורחותיו ובעיקר לתורתו", הוא מציין בהתלבות. אחד האירועים המכוננים מבחינתו שגרם לו להפוך לאוהד נלהב, הוא סיפור מופת מרטיט שחווה בעת ששימש בשליחות הסוכנות היהודית בבואנוס איירס לפני שתיים עשרה שנה. "מאז כל מי שבא להיוועץ עמי ומעלה בפניי בעיה או תהייה, התמודדות או התלבטות, אני מפנה אותו לכתוב לרבי ב'אגרות קודש'. זה מתכון בדוק שיסתדרו הדברים".

בשיחה שקיימנו, נזכר הרב אלבז שהיכרותו עם תנועת חב"ד החלה עוד כשהיה נער צעיר, תלמיד בישיבת "כפר הרואה" מתלמידיו של הרב נריה שהיה אוהד נלהב של הרבי, ומי שהכניס לישיבות התיכוניות את התוועדויות י"ט בכסלו. "זכיתי להשתתף בשיעורים שהיה מקיים בביתו; הייתי אז נער כבן חמש עשרה בלבד, אך זכור לי היטב שהיה מרבה לספר על גדולתו של הרבי. בכל שנה בי"ט כסלו הוא היה מקיים התוועדות ומקריא במהלכה מכתב אותו קיבל מהרבי".

בזכרונו של הרב אלבז זכורות שבתות בהן היו מגיעים לשהות בישיבה צעירים חב"דיים, והרב נריה היה מעודד את התלמידים להתקרב אליהם, לשמוע מה שיש בפיהם וללמוד עימם. "יש הרבה מה ללמוד מהם" היה חוזר ושונה בפנינו. אז, נזרעו הזרעים הראשונים של ההכרה שחסידות חב"ד היא תנועה מיוחדת.

אותם זרעים הפכו לפירות ולנטיעות לפני למעלה מעשור, כשעמדה בפניי הצעה לצאת לשליחות עם משפחתי להנהיג את קהילת 'יסוד הדת' בבואנוס איירס, ולפעול עם בני הקהילה הצעירים, במסגרת ארגון בני עקיבא.

מחד גיסא – קרצה לי ההצעה, שכן חונכתי על חשיבות השליחות והנתינה. מאידך גיסא – לא היה הדבר פשוט לצאת עם משפחה שמנתה כבר כמה ילדים קטנים, לעזוב את הסביבה המוכרת, ולהתרגל לסביבה חדשה ושפה חדשה. "באותם ימים של לבטים מעיקים, התארחנו אצל חמותי שמתגוררת בצפת, ובערבו של יום יצאתי להתפלל את תפילת ערבית בבית הכנסת חב"ד. באותו רגע נפלה לי החלטה לכתוב לרבי ולראות מה תהיה הצעתו. את כל הנושא של הכתיבה ב'אגרות קודש' למדתי מהאחים סגל המתגוררים אף הם בעפולה בשליחות הרבי. לא אכחד שהיה בי גם מימד של סקרנות, לנסות זאת האם זה

עבותות אהבה

עם תחילת חודש הגאולה והפצת החסידות, פנינו אל הרב חיים אלבז, מהדמויות התורניות הבולטות בחוגי הציבור הדתי לאומי בעפולה, ושמענו ממנו על הקשר העז שלו עם הרבי ועם חסידות חב"ד, כמו גם על הצורך והחובה ללמוד תורת חסידות חב"ד, אותה הוא מנחיל לתלמידיו במסגרת תפקידיו החינוכיים המגוונים • הראיון עמו שזור בסיפורי מופת מרגשים אותם חווה בעצמו

מאת נתן אברהם

אכן 'עובד'.

לא עובר יום שאני לא מצטער על שלא שמרתי את המענה שזכיתי לקבל. במכתב ארוך ומנומק מסביר הרבי את מעלת השליחות, וחותם את המכתב: "ויתקיים בך הכתוב כי מלאכיו יצווה לך לשמרך בכל דרכיך".

הייתי בעננים. התרגשות גדולה אחזה בי עד שקשה לתארה במילים. מהתפילה מיהרתי לחזור לבית חמותי, ניגשתי לרעייתי ואמרתי לה: "הרבי רוצה שנצא! אנחנו יוצאים!" היא לא הבינה מה גרם לי לקבל החלטה לפתע, לאחר מסע לבטים ארוך שלקח שבועות ארוכים, עד ששיתפתי אותה באותו מענה קולע וברור שקבלתי מהרבי.

מאז ועד היציאה לשליחות, התערה הרב אלבז בקהילה החב"דית והתמוגג מהנאה. "פעמים רבות הייתי נוטל חלק בשיעורי התניא של הרב גולדברג שהיה מגיע במיוחד ממגדל העמק, כמו כן התעריתי בשיחות עם השלוחים למשפחת סגל. הם פתחו בפניי דלתות להכרת חסידות חב"ד, עומקה, דרכה ופנימיותה.

מי שעוד השפיע עלי רבות, הוא הרב חיים ששון מביתר עלית, כאשר השתתפנו יחד בשבת חינוכית בשלומי שם הוא הרצה. גלגלנו שיחה מעבר להרצאות הרשמיות, וגילתי מולי יהודי חסיד חב"ד, שהוא סוג של אנציקלופדיה מהלכת.

במשך שעות ארוכות עד לתוך הלילה שוחחנו על אמונה ועל מדע, על גאולה ועל זהותו של מלך המשיח. הוא ביאר לי לפרטי פרטים את כל האמונה של חסידות חב"ד ברבי כמלך המשיח, ומצאתי שזו משנה סדורה ואיננה גחמה של מישהו. אפשר לומר שהתאהבתי בחסידות חב"ד וברבי. בבקרים אני מתפלל את תפילות שחרית בבית הכנסת של חב"ד בעיר. על אף שאני מתפלל בנוסח ספרד ושם מתפללים בנוסח האריז"ל, אינני יכול להחמיץ אף תפילה שם. החמימות והאווירה השוררים בבית הכנסת, הן מצד המקום והן מצד המתפללים, הם מיוחדים.

שלוש שנים שהה הרב חיים אלבז בארגנטינה, שלוש שנים בהן למד את השפה הספרדית, התערה יפה בקהילה ופעל גדולות ונצורות בקרב בני הנוער בכדי לחזק אצלם את הזהות היהודית. "כשבועיים לפני שתמה שליחותי ולקראת החזרה לארץ ישראל, החלטתי שאני רוצה לפצות את ילדיי על הקשיים הגדולים שהיו להם בעיקר בראשית הדרך. החלטתי אפוא לטוס איתם לדיסנילנד, חלומו של כל ילד וילדה.

בשביל שאוכל להמריא לארצות הברית, צריך לקבל קודם אשרת כניסה, ובוקר אחד התייצבתי בשערי השגרירות האמריקאית.

בהגיע תורי, ניגשתי לפקיד הממונה על הויזות וביקשתי אישור שהייה בארצות הברית לשבוע ימים בלבד, אך הוא סירב להאמין לי, ואף החל לגדף ולזלזל. "אני מכיר אתכם היהודים", אמר בגזענות, "אתם מבקשים ויזה לשבוע ולבסוף משתקעים בארצנו". יצאתי מבניין השגרירות מבויש ופגוע, מבלי שיש בידי מה לעשות. הדבר הראשון שעשיתי, זה ליצור קשר עם חסיד חב"ד שמחזיק בתוכנית רדיו שיש לה אחוז האזנה גבוה. סיפרתי לו את הסיפור, והוא פירסם אותו ברבים, אך

זה לא הועיל. החלטתי אפוא לכתוב לרבי באמצעות ה'אגרות קודש'.

מיהרתי ליצור קשר עם חסיד חב"ד נוסף בבואנוס איירס, הרב טוויל, שבינתיים עלה להשתקע בארץ ישראל. סיפרתי לו את סיפורי ובקשתי ממנו שאני רוצה להגיע לביתו בכדי לכתוב לרבי. הוא ניאות בשמחה, ויחד כתבנו את המכתב והכנסנו את זה כנהוג בין דפי אחד הספרים שנבחרו על ידי באקראי. כשהתחלתי לקרוא את המכתב – התלהבתי. הרבי כותב שם שיראה ניסים ונפלאות בעמלו, ניסים למעלה מגדרי הטבע.

אחרי ברכה כזו, הייתי בטוח שהישועה תגיע ואנחנו נקבל את אשרות הכניסה לארצות הברית, איך זה יקרה? נחכה ונראה.

חלפו יומיים, ואני כבר שכחתי מכל העניין של התשובה. ידי היו עמוסות בארגון מחנה קיץ לבני הנוער, כאשר במקביל התחלתי להתארגן לקראת עזיבה. המקום אליו בחרנו לקחת את כל אותם נערים שעבדנו איתם, היה מחנה מיוחד הנמצא כארבע מאות קילומטר מבואנוס איירס הבירה.

לאחרי יומיים של קעמפ עמוסים בחוויות, עלינו על המכונית והתלמידים על האוטובוס, והתחלנו בנסיעה בחזרה. לאחר שהתקדמתי עם רכבי כמאתיים חמישים קילומטר, קבלתי הודעה מאחד המדריכים שהיה על האוטובוס, שקרתה תאונה. בהלה גדולה אחזה בי.

כאן אני רוצה להוסיף שיש לי טראומה אישית מתאונות דרכים, לאחר שאחי נהרג בתאונת דרכים וכל דבר כזה מחזיר אלי את מאורעות אותם ימים. עשיתי 'אחורה פנה' וסחטתי את דוושת הגז לעבר המקום המשוער. הייתי אחוז תזזית בנסיעתי. 'האם זה צריך להיות אקורד הסיום של שליחותי?' תמהתי ביני לבין עצמי.

כשהגעתי למקום התאונה, ירדתי במהירות מהרכב, והנה אני רואה את כל המדריכים באים לקראתי, שרים ורוקדים "הרבי שליט"א מלך המשיח אין כמוך בעולם, יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד", פעם אחר פעם...

אני מחפש בעיניי אחר האוטובוס, ורואה אותו הפוך לגמרי בתעלה לצד הכביש.

"מה קרה באוטובוס?" זעקתי לעבר אחד מהם, "האם כולם בחיים?"

אני שואל שאלות והם שרים...

בשנים האחרונות הפך הצימאון של רבים מבני הציונות הדתית לתורת החסידות, לצמאון של ממש. "אי אפשר להתכחש לתופעה הזו, היא מתרחשת כתופעה רחבה".

"למה אתם שרים?" אני זועק.

"זה מה שאתה לימדת אותנו", ענו במקהלה.

לקחו דקות לא מעטות עד שהם התאפסו על עצמם והרגיעו אותי שכולם יצאו בשלום, איש אפילו לא נשרט. אחד המדריכים ביקש ממני לסור למנהל כבישי האזור, שכן הוא רוצה לשוחח עימי. כשהתיישבתי מולו, אמר לי "שמע רב יהודי! היום באמת השתכנעתי שאתם בנים של אלוקים. ראיתי במו עיניי איך האוטובוס נופל לתהום ומתהפך פעם אחר פעם, ולראות איך כולם אחר כך יוצאים ממנו בלי אפילו שריטה – זה כבר דבר לא הגיוני בעליל"...

הוא הוסיף וסיפר כי הוא מנהל את הכביש הזה כבר חמש עשרה שנה, וראה לא מעט תאונות קשות בעבר. "בתאונה כמו זו, היו צריכים לצאת כמה וכמה הרוגים, האלוקים שלכם שומר עליכם", אמר לי בהתפעמות.

באמצע שהוא מפליא בגדולתו של הקב"ה, 'נפל לי האסימון'; הרי לפני יומיים כתבתי לרבי שאני רוצה לקבל ויזות לארצות הברית, והרבי ענה **שיהיו ניסים ונפלאות**. אני בכסילותי חשבתי על הטיול שלי, אבל הרבי הקדים רפואה למכה ובירך את התלמידים שיהיו להם ניסים, והם אכן לא נפגעו.

מיהרתי לספר את זה לחבר'ה, והפעם גם אני הצטרפתי לשירה ולריקודים".

מאז אותו נס שהתרחש בתשנ"ז, הפך הרב אלבז לחסיד נלהב. בכל עניין הוא מקפיד לכתוב לרבי ולהציע את האפשרות הזאת לכל מכריו וידידיו הזקוקים לעצה וברכה. התרגשותו של הרב אלבז הופכת להיות מוחשית יותר כשהוא מספר על סיפור נס שחוותה אימו לא מזמן. "אמי שהתה זמן ארוך בקולומביה שם עברה השתלת כבד מוצלחת. כשהבנו במשפחה שהיא חייבת לעבור השתלה כדי לשרוד – הרופאים אף המליצו לנו על מקום בו מבצעים השתלות ביעילות ובמהירות מקסימאלית – נגשתי לכתוב לרבי.

תשובת הרבי הייתה ברורה. היא עסקה בברכה ליהודי שביקש ברכה לרפואה, והרבי מכוונו להתייעץ עם שני רופאים ומעודד אותו שיסיר דאגה מלבו.

התרגשתי מאוד מתשובת הרבי. בכלל, בכל פעם שאני כותב, אני זוכה לקבל תשובות מדויקות. מובן שעשינו כעצת הרבי, ואחרי סדרה של בדיקות והערכות מצב רפואיות בארץ ישראל, יצאנו לקולומביה בחודש תשרי אשתקד. אחי היה הראשון שיצא לשהות על יד מיטת אימי. בליל הושענא רבה עליתי אני על טיסה לקולומביה דרך מדריד, וכמובן שלא ויתרתי על הד' מינים.

חבריי ובני משפחתי סיפרו לי שבמדריד יזרקו לי את ארבעת המינים, אך אני לא ויתרתי. קיוויתי גם לפגוש יהודי שלא בירך עדיין, ואזכה אותו בנטילת לולב.

כשהגעתי למדריד, עמדתי מול עמדת הבידוק ואחד הבודקים ביקש לראות מה הם הצמחים שאני מחזיק ביד. לאחר מכן הורה לי להשליכם לפח. דבריו קוממו אותי, ואני שאלתי אותו בחזרה, מה דעתו עם אזרוק את אלוקיו לאשפה. הוא נפגע מאוד, וכשראה שאני לא עומד לבצע את הוראתו, מיהר להזעיק את האחראי הראשי שהגיע למקום, ובחמת זעם הורה לי למלא את ההוראה.

הסברתי לו – עד כמה שאפשר להסביר לגוי את מעלת ארבעת המינים – שזה אחד ממנהגי היהודים החשובים, ואסור לי לזרוק אותם. הוא האזין קשב רב, התרכך, כיבד והתיר לי להמשיך את דרכי למטוס עם הד' מינים.

לאחר כמה שעות של טיסה מייגעת, הגעתי לבוגוטה, בירת קולומביה ומשם הייתי צריך לקחת טיסה לעיר מיידיגין שהייתה אמורה להמריא לדרכה זמן קצר לאחר מכן. אלא שלמרבה הצער, התור בעמדת בידוק הדרכונים התארך, ונודע לי שהחמצתי את טיסת ההמשך, וטיסה נוספת תצא רק בעוד שלוש שעות. הייתי מותש נוכח כל המניעות והעיכובים.

הכול צריך להיות לטובה, הרגעתי את עצמי ומיהרתי להתקשר לאחי ולהודיע לי על שיבוש קל בתוכנית, וכי אגיע בשלוש שעות איחור.

הרב חיים אלבז
עם תלמידי כיתתו

את שארית כוחותיי הוציאו לי אנשי חברת התעופה עד שהנפיקו בעבורי כרטיס חדש. עייף ותשוש עלייתי לבסוף על הטיסה. כשנחתי ביעד ויצאתי מבית הנתיבות, קפץ עלי אחי ואמר לי "חיים, איזה השגחה שהבאת איתך את ארבעת המינים. לא תאמין איזו הפתעה מחכה לך". הוא יצא החוצה וקרא לאדם שעמד בקרן זווית והזדהה כיהודי. כשראה את ארבעת המינים שבידי, פרץ בבכי קורע לב ולא יכול היה להרגע.

שאלתי אותו לפשר בכיו ההיסטרי, והוא סיפר לי שזו לו הפעם הראשונה בחיים שמזדמן לו לקיים את מצוות ארבעת המינים. בשנים האחרונות הוא התוודע ליהדותו ומנסה להתחיל לחיות חיי תורה ומצוות ככל האפשר. כשהגיע חג סוכות, לא ידע מאיפה יוכל להזמין ארבעת המינים למקום מגוריו, והנה כעת ההשגחה העליונה זימנה אותו בדיוק באותו זמן ומקום בו הגיע אחי כדי לקחת אותי. הוא התרגש לפגוש ביהודי חובש כיפה, ופתח עימו בשיחה, ואז גם נודע לו שעוד מעט אני אגיע ואיתי נמצאים ארבעת המינים...

בפעם הראשונה ראיתי איך נראית נשמה יהודית כשהיא מתעוררת לבקש אלוקות.

הרב אלבז הבין רק אז למה התעקש במדריד על ארבעת המינים, למרות קשיחות הפקיד ולא הסכים לשמוע לחבריו שסברו כי יזרקו לו אותם. הוא גם הבין כעת את פשר העיכוב בן השלוש שעות בבוגוטה – הכל בכדי שיוכל להיפגש עם אותו יהודי ולזכותו במצווה.

באמצע שמנהל הכביש הגוי מפליא בגדולתו של הקב"ה, 'נפל לי האסימון'; הרי לפני יומיים כתבתי לרבי שאני רוצה לקבל ויזות לארצות הברית, והרבי ענה שיהיו ניסים ונפלאות. אני בכסילותי חשבתי על עצמי ועל ילדיי, אבל הרבי הקדים רפואה למכה ובירך את התלמידים שיהיו להם ניסים, והם אכן לא נפגעו.

"במשך חודשיים שכבה אימי בבית הרפואה עד שנמצא לה תורם. ההשתלה עצמה עברה בניסים גלויים, ואפילו הצוות הרפואי נאלץ להודות בהם. בזמן ההמתנה זכינו להאיר כמה וכמה נשמות שהמתינו אף הן להשתלה. קבענו שם שיעור תורה, וכך שכל השהות שם הפכה להיות שליחות יהודית".

בשנים האחרונות הפך הצימאון של רבים מבני הציונות הדתית לתורת החסידות, לצמאון של ממש. "אי אפשר להתכחש לתופעה הזו, היא מתרחשת כתופעה רחבה. אני מתאונן זמן רב בפני ראשי ישיבות במגזר שלנו, שיש תלמידים רבים שאנחנו מחמיצים; נותנים להם שכל ועוד שכל ולא יוצא מזה שום דבר, בעוד שתורת החסידות נותנת את הלחלוחית והעומק של התורה. מיום ליום יותר ויותר אנשים נוהרים להכיר את החסידות, ולא סתם לקיים את המצוות כמצוות אנשים מלומדה, אלא לעשותם בהתלהבות ובחשק, להיות גאים ביהדותנו.

אם אני רואה חלקים נרחבים בציונות הדתית שמתקרבים לחסידות חב"ד, זאת הסיבה העיקרית. תורת חסידות חב"ד שופכת בתורה ובמצוות אור פנימי שלא היה לנו קודם לכן. תלמיד אצלנו יכול ללמוד פוסקים ראשונים ואחרונים ולפתח גאונות תורנית גדולה, אבל בסופו של יום יהיה חסר לו אור בנשמה; זהו דור שמחפש נשמה, מחפש להבין כל דבר, מחפש את העומק ואת היופי הפנימי של היהדות, ואם לא נשכיל לתת לו את זה, בסופו של יום אפילו תורה לא תהיה לו.

"בנפשי פנימה אני חסיד חב"ד, למדתי בצעירותי אצל הרב נריה וזה היה חינוכו – שמוכרחים ללמוד את חסידות חב"ד. לא מכיר מישהו בסביבתי שזה מפריע לו. אם תעבור בין הכיתות אצלנו בישיבה התיכונית, תראה שאין כיתה שלא תלויה שם תמונת הרבי"...

מי נתן את ההוראה להמתין בפולין?

היו הוראות שלא הגיעו בזמן, היו שלא היו ברורות דיין, היו שעברו מפה לאוזן עד שהגיעו ליעדן בצורה משובשת, והיו הוראות כאלו שלא ידוע אם הם נאמרו מפי הרבי או שה"דוורים" החליטו לאמר אותם על דעת עצמם. לפעמים הוראות כאלו בלבלו את ר' איצ'ע והשאירו אותו אובד עצות

בפרקים הקודמים סיפרתי על הרה"ח ר' יצחק גולדין ששהה בקארקא פולין והיה הראשון שקבל את פני אנ"ש כשברחו מרוסיה. את ההוראות מה לעשות ולאן לשלוח את הפליטים הללו, קבל מהרבי ב"טלפון שבור" ע"י חברי הרשת האחרים. היו הוראות שלא הגיעו בזמן, היו שלא היו ברורות דיין, היו שעברו מפה לאוזן עד שהגיעו ליעדן בצורה משובשת, והיו הוראות כאלו שלא ידוע אם הם נאמרו מפי הרבי או שה"דוורים" החליטו לאמר אותם על דעת עצמם. לפעמים הוראות כאלו בלבלו את ר' איצ'ע והשאירו אותו אובד עצות.

בסוף חודש חשוון תש"ז, למשל, קבל ר' יצחק הוראה מהרבי שעברה חמישה אנשים עד שהגיעה אליו: הרבי מסר לר' בנימין גורודצקי (קרוב לודאי שגם ההוראה הזו לא היתה באופן ישיר מהרבי אליו, כי הרבי היה בארה"ב ור' בנימין ישב בפריז. אבל אי אפשר לדעת), ר' בנימין מסר לר' שלום מענדל קלמנסון, שלום מענדל כתב מכתב לר' יצחק גולדין, נתן את המכתב לר' יעקב גריפל, שנתן לשליח נוסף שנתן לר' איצ'ע....

נו, תגידו אתם...

במכתב כותב הר"ר שלום מענדל בשם הרה"ח ר' בנימין גורודצקי, שכ"ק אדמו"ר הריי"צ מסר שישתדל להביא את החסידים מאוסטריה לפאריז. עוד כותב, שימסור לו (לר' יצחק) "שלדעתו כשיבואו (הפליטים מרוסיה) אי"ה עוד יתעכבו על מעט זמן אצלו (בקראקא) עד שיתברר אם אפשר ליקח אותם לפאריז"

ראשית, כמה יכולה להיות אמינה הודעה שנמסרה ועברה כל כך הרבה אנשים? שנית, הבקשה לעזור ליהודים לצאת מאוסטריה לפריז היתה מובנת לו: ליהודים שם היו תנאים קשים כפי שכבר תארתי, וכמובן שכדאי להשתדל להוציא אותם משם בהקדם האפשרי. אך בהחלט לא ברור לו למה כדאי לעכב את החסידים בפולין? ההוראה, לכאורה, משנה את כל סדרי בראשית והיא נוגדת להוראות קודמות.

ר' איצ'ע קיבל הוראה בעבר, שאנ"ש המגיעים מרוסיה לפולין לא יתעכבו בה אלא יצאו ממנה מיד, כי פולין היא מקום סכנה. היתה לו גם הוראה שיכוון את הפליטים בצורה כזו שבסופו של דבר יגיעו לפריז. אח"כ היתה הוראה שימסרו לאנ"ש להגיע לזאנא האמריקאית.

היתה הוראה שייעזרו באנשי הבריחה כדי לחצות את אירופה מערבה והוראה שיסעו דרך ווינה או דרך הזאנא הרוסית, כפי שכתבתי והארכתי בעבר. פתאום מגיעה הוראה שיעכב את הפליטים המגיעים מרוסיה בקראקא פולין. אז מה עליו לעשות?

ר' איצ'ע תמה, כשר' שלום מענדל כותב ש"לדעתו.. יתעכבו על מעט זמן (בקראקא)" – דעתו של מי היא היתה? האם זו דעתו של הרבי? או אולי זו דעתו של ר' בנימין?

הוא החליט לברר זאת עם הרב ר' ישראל דזייקאבסאן. בר"ח כסלו תש"ז כתב הרב ר' יצחק גולדין לרב ישראל דזייקאבסון מכתב ומבקש לברר מה מסתתר מאחרי ההוראה החדשה הזו: "לכן אבקש את כבודו להודיעני אם זה דעת עצמו, או דעת כאד"ש [כבוד קדושת אדמו"ר שליט"א]?" אם ההוראה מגבוה, הרי הוא ימשיך להשען על כתפיו הרחבות של הרבי ולמרות שאין כל הגיון בדבר, הוא ימלא את הבקשה. אבל אם זוהי דעתו של ר' בנימין, זה סיפור אחר, על זה הוא יכול לחלוק.

עלינו לזכור, ר' איצ'ע היה בקראקא וראה בעליל שכבל שהזמן עובר נעשה המצב מסוכן יותר ויותר. פולין נהפכת לאט ובביטחה למדינה קומוניסטית וכל יום עלול המסך להסגר גם עליה. אם אנ"ש לא יצאו ממנה מיד (ע"י הבריחה?) יצטרכו בסופו של דבר לעשות עבורם פספורטים וויזות, דבר כמעט בלתי אפשרי כשלעצמו. מלבד זה, כדי לעכב את אנ"ש בפולין צריך לשכור עבורם דירות שעולות הון רב, וכסף – אין. והעיקר, מי יודע אם לא יאחרו את המועד? אז אם ההוראה היא מהרבי, ימצא עצה, אבל אם לא...

ר' איצ'ע כותב על בעיה נוספת שהיתה לו: היכן יקבל אמצעים כספיים עבור הפליטים המגיעים בעירום ובחוסר כל? ענו לו (שוב, בטלפון שבור) שעליו לפנות באופן ישיר לכ"ק אדמו"ר הרי"צ. הוא פנה. הרש"ג ענה לו בשם הרבי ובקש רשימות מהפליטים כדי לקבל תמיכה מהג'וינט. ר' יצחק, ששלח רשימות כאלו שלוש פעמים – לר' שלום מענדל קלמנסון, לר' יהודה חיטריק ולר' בנימין גורודצקי – לא הבין איזה עוד רשימות רוצה הרש"ג? האם הוא רוצה את השמות האמיתיים של החסידים שיצאו או את השמות הבדויים הכתובים בניירות?

הוא מתחנן במכתבו שהרב דזייקאבסאן יבקש מהרש"ג לכתוב אליו באופן ישיר, כי עד שהוא מקבל תשובות והוראות דרך ר' בנימין ור' שלום מענדל עוברים שבועיים או שלושה שבועות ובינתיים הוא אובד עצות ואינו יודע מה לעשות.

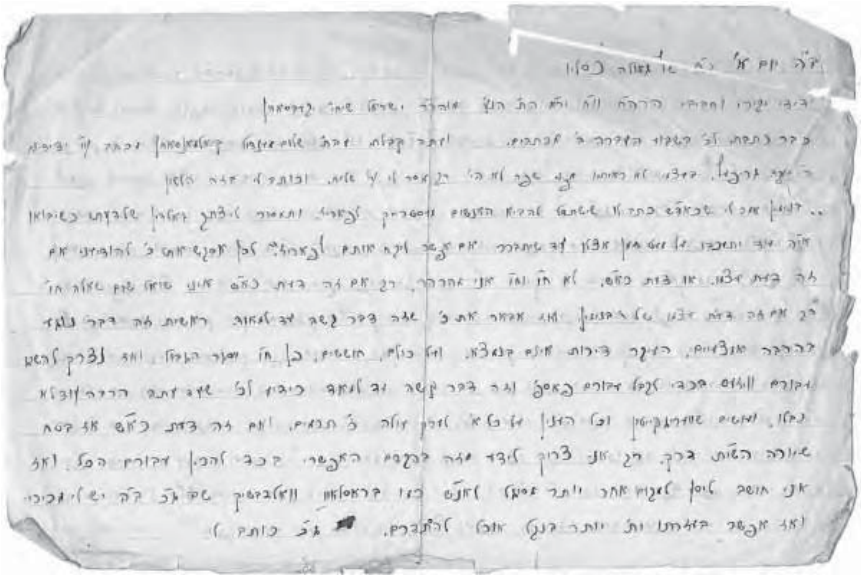

ר' איצ'ע גולדין. למעלה: עמוד ראשון ממכתבו

באותו מכתב שואל ר' איצ'ע את דעת רבינו, כ"ק אדמו"ר הרי"צ, בקשר לעניין נוסף העומד על הפרק:

באותה תקופה נמצאו עדיין אלפי ילדים יהודיים במנזרים ובבתיהם הפרטיים של גויים, שהצילו את חייהם בתקופת המלחמה. הגויים לא רצו להוציא את הילדים מידיהם, או בגלל שנקשרו אליהם ואהבו אותם, או בגלל שלא רצו להחזיר אותם לחיק היהדות מבחינה דתית, או משום בצע כסף. הם טענו שהם בזבזו ממון רב על הילדים שהיו תחת חסותם כל שנות המלחמה ומי שרוצה לקחת אותם צריך לשלם עבורם טבין ותקילין. היו כמה וכמה ארגונים שהתעסקו בעבודת הקודש של פדיון שבויים והצילו את ילדי ישראל מהטמעות בין אומות העולם.

ר' יצחק קבל מר' יעקב גריפל מכתב ובו בקשה מהרב יחזקאל הלבערשטאם-טווערסקי, שיעזרו להם להציל את אחת הנכדות (או הנינות) של כ"ק האדמו"ר מצאנז, כל ההוצאות עבור הצלתה מובטחות מראש, בנוסף על שכר מיוחד עבור ההתעסקות. שאלתו של ר' איצ'ע הייתה: האם זה תפקידו? עד עתה, הוא כותב, השתמט מענינים מעין אלו מפני יראה תתאה (יראת המשטרה הפולנית) אבל במקרה זה כיוון שיכנס סכום לא מבוטל שיעזור בפעילות עם פליטי אנ"ש, ע"כ שואל אם כדאי לו להתעסק בזה.

ר' איצ'ע מסיים את המכתב. כחסיד, הוא יודע, שהמרחק הפיסי מהרבי אינו מגביל ולכן מבקש מר' ישראל דזייקאבסאן לאמר לחיים עבורו ולהזכירו לטוב אצל הרבי בהתוועדות של יו"ד וי"ט כסלו.

אם זה דעת כאד"ש - איני שואל שום שאלה ח"ו

ב"ה יום א' ר"ח של גאולה כסלו [תש"ז]

ידידי יקירי וחביבי הרה"ח וו"ח יר"א הת' הנעלה מוהר"ר ישראל שיחי'

יעקבסאהן

כבר כתבתי לכ׳ בשבוע העברה ב׳ מכתבים, ועתה קבלתי מהת׳ שלום מענדל קאלמענסאהן מכתב ע״י ידידנו ר׳ יעקב גריפל, בעצמי לא ראיתיו מפני שפה לא היה רק מסר לי ע״י שליח. וכותב לי בזה הלשון.

...״**בנימין אמר לי שכאד״ש** [שכ״ק אדמו״ר שליט״א] **כתב לו שישתדל להביא האנשים מעסטרייך לפאריז. ותמסור ליצחק גאלדין שלדעתו כשיבואו אי״ה עוד יתעכבו על מעט זמן אצלו עד שיתברר אם אפשר ליקח אותם לפאריז״. לכן אבקש את כבודו להודיעני אם זה דעת עצמו, או דעת כאד״ש. לא ח״ו וח״ו אני מהרהר, רק אם זה דעת כאד״ש איני שואל שום שאלה ח״ו, רק אם זה דעת עצמו של ר׳ בנימין, ואז אבאר את כבודו שזה דבר קשה עד למאד. ראשית זה דבר נוגע בהרבה אמצעיים, העיקר דירות אינם בנמצא. ועל כולם חוששים, פן ח״ו יוסגר הגבול, ואז נצטרך להשיג עבורם וויזעס בכדי לקבל עבורם פאספ׳ וזה דבר קשה עד למאד, כידוע לכ׳ שעד עתה הרבה עוד לא קבלו, ועושים שוועריקייטן** [= קשיים], **וכל הענין על כל אחד לערך עולה ג׳ תרמים** [= שקלים]. **ואם זה דעת כאד״ש אז בטח שיורה השי״ת דרך. רק אני צריך לידע מזה בהקדם האפשרי בכדי להכין עבורם הכל. ואז אני חושב ליסע למקום אחר יותר מסוגל לאנ״ש כמו בראסלאוו וואלדבשיק שם ג״כ ב״ה יש לי מכירים ואז אפשר בעזרתו ית׳ יותר בנקל אוכל להתדברם.**

ג״כ כותב לי ״היום קבלתי מכתב מהרש״ג שליט״א וכותב ... והנה זה בטח ידוע לי מאתו השתדלותנו אצל הדז׳[דזאינט] **להמציא האמצעיים עבורם ולאפשר בואם. וב״ה כי הצלחנו, ובודאי כבר הודיע לו ר׳ בנימין שי׳ מכל הנעשה, כן יתן ד׳ שנצליח בעבודתינו עד שיעלה לנו בעזהשי״ת להביא את כל ידידנו אנ״ש למקום מנוחה צלחה״ וכו׳. ומבקש שאשתדל לשלוח לו רשימה פרטית מכל אנ״ש הבאים.**

ועתה ידידי יקירי צלצלתי תיכף לשלום מענדל הנ״ל ובקשתיו למסור לבנימין. אנא אפנה עבור אמצעים וענה לי בשם בנימין שצריכים לפנות לכא״ש [לכ״ק אדמו״ר שליט״א], **וכבר כתבתי לכ׳ בשבוע העברה, ועתה הרש״ג שליט״א מבקש רשימות, ואינו יודע איפו הם הרשימות, ג׳ פעמים שלחתי פעם א׳ לשלום מענדל הנ״ל פעם ב׳ ע״י יודע חיטריק, פעם הג׳ ישר לר׳**

ר׳ שלום מענדל קלמנסון

בנימין ע״י ידידנו ר׳ זלמן [גורעוויטש] **נכד ר׳ יוזיק ז״ל. כל ציר שנוסע וואס איך קען אויסניצן ניץ איך אויס** [= כל שליח שנוסע, שאני יכול להעזר בו – אני נעזר בו].

ועתה יקירי וחביבי בקשתי שטוחה לפניכם שיתראה עם הרש״ג שליט״א ויודיעני איזה רשימות הוא צריך, מפני שאצלי יש כל הרשימות מהראשון הבא עד האחרון. יש רשומים בשינוי השם, שנותיהם, ויש בלי שינוי השם ובלי שנותיהם, זהו הבטלנות שלנו מכל אחד שבא אני צועק ודורש הרשימות פרטיות ומוסרים ע״י הטעלעפאן ששלחו, ובפועל אינם עושים כבקשתי, לכן יודיעוני על כל שאלותי, ואיזו רשימות אשלח.

ג״כ אבקשו אם אפשר לבקש מהרש״ג שליט״א שיכתוב ישר אלי על הדברים הנוגע בפה. מפני שבכל יום יש שינויים בהמצב דפה. ממש כל שעה כמעט, עד שאני מקבל מר׳ בנימין ומשלום מענדל הנ״ל יעברו שבועיים או ג׳ שבועות. זה אני מבקש, לא ח״ו וח״ו מפני שאני חפץ מפני בכבוד ישר אלי.

דערוויילע ווייסן מיר נאך ניט פון אזעטיקע זאכן ירחם השי״ת אויף ווייטער [= בינתיים איננו יודעים מכאלה דברים, ירחם ה׳ הלאה], **רק מצד הנחיצות בהעבודה שלי.**

עוד [בקשה] **לי אליכם ידידי. היום קבלתי מכתב מר׳ יעקב גריפל יחי׳, שקבל מהרב גארליצער-רעדימער רבי הר׳ יחזקאל הלבערשטאם טווערסקי בן הרה״צ מגארליץ שליט״א אדריסתו**

.....lewis st. n.y 76

ר׳ יעקב הנ״ל [גריפל שעסק בהצלת ילדים כמסופר לעיל] **מבקש אותי לבוא לעזרה.**

ענין עלמה הנשבית בין העכו״ם העלמה מבני כ״ק צאנז וראפשיץ סכום הגון מוכן עבורה על כל ההוצאות מובן הדבר, שב״ה היום נסע שמה ציר מיוחד לאנ״ש דשמה ... ושמה היא נמצאת ומסרתי שישתדלו, לכן תשאלו את פי כ״ק אד״ש האם אתעסק בענין זה. מפני שיש כמה ענינים כאלו, רק אני משתמט מפני יר״ת [יראה תתאה] **רק אם יסכים כאד״ש. יודיעו להרב הנ״ל שיתן לכבודו או לכאד״ש סכום הגון ואז נשתדל בזה ומההכנסה זו יתמלאו מחסרונו ודו׳.**

ובזה אשאר ידידו עוז המברכו בכל טוב סלה מלונ״ח כל הימים ומצפה לתשובתו המהירה

יצחק

ביו״ד ובי״ט כסלו אבקש לזכרני לפני כאד״ש ונאמר לכם ג״כ לחיים, כידוע מפי כאד״ש שמקום איז ניט מסתיר.

ונזכה בקרוב לראות את פני כאד״ש בשובע שמחות, און א געזונטן בכל רמ״ח אבריו אמן, הנ״ל.

מכתבו של ר׳ שלום מענדל קלמנסון

כעבור חמישה ימים, ביום שישי, עש״ק פרשת ויצא, כותב הרה״ח שלום מענדל קאלמענסאן מכתב מפרג לרה״ח דזייקאבסאן בארה״ב. ראשית הוא מבשר בשורה טובה שמאיר זאבאראווסקי ואחותו הגיעו למחנם וסיפרו שלפי התכנית צריכים להגיע כ-300 איש מאנ״ש ושבכלל מקומם שכולם יצליחו לצאת מברית המועצות עוד באותו החודש.

שנית הוא חוזר על אותה שאלה ששאל ר׳ איצ׳ע גולדין אחרי ששוחח עמו יום לפני כן. בקשר לנסיעה של אנ״ש מפולין, אם ר׳ יצחק היה יודע שיוכל להשיג עבורם דרכונים וויזות בעתיד הקרוב, אז היו יכולים להתעכב אצלו משך זמן, כפי ההוראה שנתקבלה, אבל קרוב לוודאי שלא יצליח לקבל פספורטים ובינתיים יפסידו את הבריחה עם תנועת ה״בריחה״.

כמסופר, ה״בריחה״ עזרה לאבי, ר׳ חייקל חאנין וב״ב, להרה״ח ר׳ ניסן נעמענאוו ולשאר חברי הקבוצה שיצאו מרוסיה ביחד אתם. באותה תקופה האטה

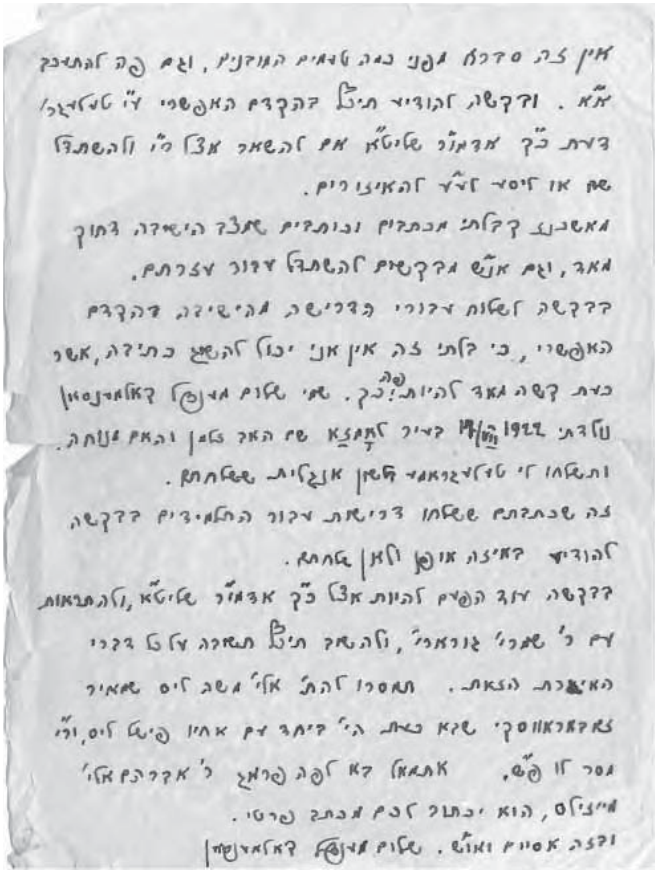

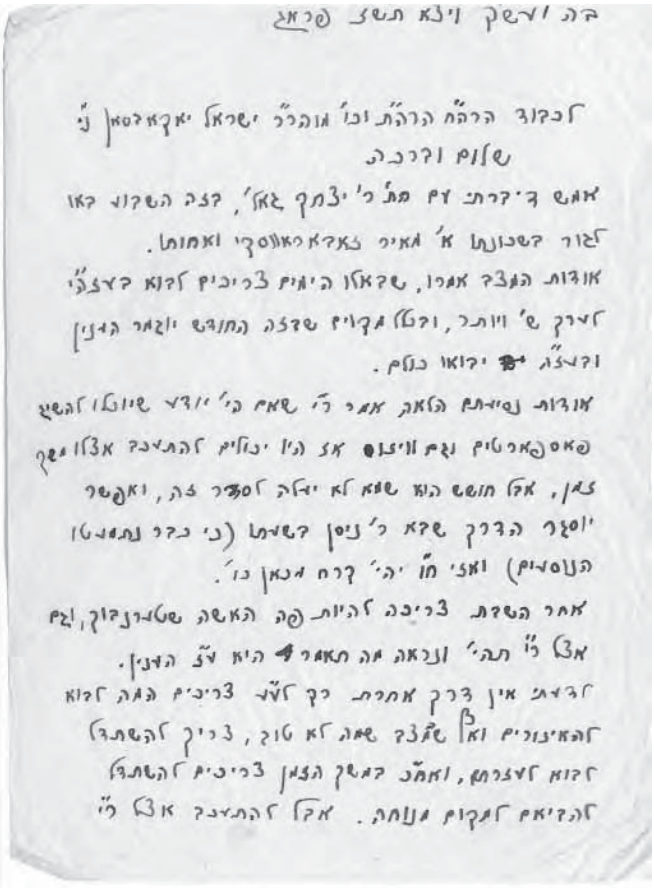

מכתבו של ר' שלום מענדל קלמנסון

התנועה את פעילותה במקום, משום שהרפרטציה נגמרה והפליטים שהגיעו מרוסיה התמעטו. ואם כך הרי יהיו, ח"ו, קרחים מכאן ומכאן.

ר' שלום מענדל קלמנסון מחכה למרת שטערנבוך כדי שתתן להם עצה בנידון. אך לדעתו כדאי, דבר ראשון, לצאת מתוך האש, לעזוב מיד את פולין ולעבור לאוסטריה למרות המצב הקשה ששורר שם, ואח"כ להמשיך ולעזור לחסידים לצאת לזאנה האמריקאית או לפריז.

הוא מבקש שהרב דזייקאבסאן יענה לו את התשובה של הרבי במברק.

ועוד מוסיף ר' שלום מענדל, שקבל מכתבים שמצב הישיבה בגרמניה (היינו פוקינג) דחוק מאד ואנ"ש מבקשים עזרה.

ובקשה אישית, שישלחו לו הצהרה ודרישה מהישיבה (Affidavit) בהקדם האפשרי כדי שמתי שיצטרך לעזוב יהיה בידו את הנירות הדרושות. "שמי שלום מענדל קאלמענסאן נולדתי 1922 בעיר לאמזא שם האב זלמן והאם מנוחה" הוא מבקש שישלחו לו מברק בשפה האנגלית כשהעניין יסודר.

ר' שלום מענדל מתעניין אם שלחו דרישות עבור התלמידים ולאן שלחו. מוסר דרישת שלום ומסיים את המכתב.

ב"ה ועש"ק ויצא תש"ז פראג [ד' כסלו]

לכבד הרה"ח הרה"ת וכו' מוהר"ר ישראל הרב ישראל דזייקאבסאן נ"י

שלום וברכה

אמש דברתי עם הת' ר' יצחק גאל'[דין], בזה השבוע באו לגור בשכונתו א' מאיר זאבאראווסקי ואחותו.

אודות המצב אמרו, שבאלו הימים צריכים לבוא בעזה"י לערך ש' [300 נפשות] ויותר. ובכלל מקוים שבזה החודש יוגמר הענין ובעה"י יבואו כולם.

אודות נסיעתם הלאה אמר ר"י [ר' יצחק גאלדין] שאם היה יודע שיוכל להשיג פאספארטים וגם וויזות אז היו יכולים להתעכב אצלו משך זמן. אבל חושש הוא שמא לא יעלה לסדר זה, ואפשר יוסגר הדרך שבא ר' ניסן בשעתו (כי כבר נתמעטו הנוסעים) ואזי ח"ו יהיה קרח מכאן וכו'.

אחר השבת צריכה להיות פה האשה שטערנבוך, וגם אצל ר"י [ר' יצחק גאלדין בפולין] תהיה ונראה מה תאמר היא ע"ז הענין.

לדעתי אין דרך אחרת רק לע"ע צריכים המה לבוא להאיזורים [זאנע אמעריקאית בווינא] ואף שהמצב שמה לא טוב, צריך להשתדל לבוא לעזרתם, ואח"כ במשך הזמן צריכים להשתדל להביאם למקום מנוחה. אבל להתעכב אצל ר"י אין זה סברא מפני כמה טעמים המובנים. וגם פה להתעכב א"א [= אי אפשר].

ובבקשה להודיע תיכף בהקדם האפשרי ע"י טעלעגראם דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א אם להישאר אצל ר"י ולהשתדל שם, או ליסע לע"ע להאיזורים.

מאשכנז קבלתי מכתבים וכותבים שמצב הישיבה דחוק מאד. וגם אנ"ש מבקשים להשתדל עבור עזרתם.

בבקשה לשלוח עבורי הדרישה מהישיבה בהקדם האפשרי, כי בלתי זה אינני יכול להשיג כתיבה, אשר כעת קשה

מאד להיות פה כך. שמי שלום מענדל קאלמענסאן נולדתי 1922 בעיר לאמזא שם האב זלמן והאם מנוחה, ותשלח לי טעלעגראמע בלשון אנגלית ששלחתם,

זה שכתבתם ששלחו דרישות עבור התלמידים בבקשה להודיע באיזה אופן ולאן שלחתם.

בבקשה עוד הפעם להיות אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א, ולהתראות עם [חדב"נ] ר' שמרי' גוראר', ולהשיב תיכף תשובה על כל דברי האיגרת הזאת.

תמסרו להת' אלי' משה ליס שמאיר זאבאראווסקי שבא כעת היה יחד עם אחיו פישל ליס, ור"י מסר לו פ"ש. אתמול בא לפה פראג ר' אברהם אלי' מייזליס, הוא יכתוב לכם מכתב פרטי.

ובזה אסיים ואומר שלום

שלום מענדל קאלמענסאן

מכתב דחוף במוצאי שבת

בינתיים, באחד מימי השבוע שבין ה' לי' כסלו הצליחה קבוצה של 250 חסידים לברוח מרוסיה לפולין. באותו שבוע, כנראה, דרך המילוט היחידה היתה לעבור את הגבול לאוסטריה, שם המצב של מחנות הפליטים היה גרוע ביותר. ר' איצ'ע גולדין קיבל את פניהם, אך כיון שעדיין לא קיבל מענה על מכתבו ודעתו של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ לא הייתה ברורה – הוא עמד בפני דילמה: האם לעכב את הפליטים בקראקא או לעזור להם לעבור את הגבול לאוסטריה? האם לעכב אותם בפולין או לשלוח אותם הלאה. במוצש"ק פרשת וישלח כותב הרה"ח ר' שלום מענדל מכתב נוסף לרב דזייקאבסאן ומבקש שיענה לו במברק מה לעשות.

בסוף המכתב הוא מבקש שוב לשלוח עבורו בהקדם האפשרי דרישה מהישיבה "כי בלתי זה קשה לי להיות פה כעת".

בשולי הגליון מוסיף ר' שלום מענדל שדיבר עם הרב גריפל ואמר שלדעתו אין סברה שאנ"ש ימתינו בפולין אלא חייבים לנסוע לאוסטריה.

ב"ה מוש"ק וישלח תש"ז פראג.

לכבוד הרה"ח הרה"ת וכו' מוהר"ר ישראל יעקבסאן נ"י.

שלום וברכה.

הנה בשבוע העבר באו לגור אצל יצחק ר"ן מאנ"ש. גם גיסת כבודו ובני' באו [משפחת צייטלין]. הודעתי ע"ז לכבודו ע"י טעלעגראם.

אנ"ש שבאו כעת החליטו לחכות אצל יצחק [בפולין] על מענה מכ"ק אדמו"ר שליט"א אם ליסע לעסטרייך או לא ליסע לשם, רק להמתין אצל יצחק.

כי כפי ששמענו המצב שם [בעסטרייך] גרוע מאד. ובין הבאים יש בלי ע"ה הרבה ילדים קטנים ומעוברות וזקנים אשר אין יכולים לסבול קרירות ורעב כי כבר סבלו הרבה עד עתה.

ע"כ בבקשה להודיע תיכף ע"י טעלעגראם דעת כ"ק אד"ש בזה, אם יסעו לעסטרייך או לא, כי ממתינים המה עד שיתקבל המענה.

בבקשה להודיעני אם שלחו עבורי דרישה מהישיבה, ואם לא שלחו עדיין ישתדלו לשלוח בהקדם האפשרי, כי בלתי זה קשה לי להיות פה כעת.

ובזה אסיים ואו"ש

שלום מענדל קאלמענסאן

דברתי עם ר' יעקב גריפל ואמר שלדעתו אין סברה שאנ"ש ימתינו אצל ר' יצחק רק צריכים ליסע לעסטרייך.

המכתבים שגרמו לתפנית

השליח הראשון ששלח כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ לאירופה כדי שיהיה בקשר עם אנ"ש ברוסיה ויעזור להם בבריחה מהצד השני של מסך הברזל, היה הרב ר' ישראל דזייקאבסאן. תפקידו היה גם לאתר את אלו מהחסידים שיצאו בקבוצות קטנות או באופן פרטי ולדאוג להסתדרותם הזמנית של כולם במחנות עקורים ברחבי אירופה. הוא השתדל להביאם יחד תחת קורת גג אחת בעיקר במחנה העקורים "פוקינג" שבגרמניה.

הרב ישראל דזייקאבסאן שהה באירופה כשלושה חודשים, עד שקיבל הוראה מהרבי לעזוב את אירופה ולחזור לארה"ב.

גם בארה"ב הוסיף הרב ישראל דזייקאבסאן להיות בקשר עם אנ"ש ובעיקר עם העסקנים ו"אנשי מעשה" שנשארו ברוסיה, בפולין, בצ'כוסלבקיה, בגרמניה, בבלגיה ובשאר ארצות אירופה. על ידו נמסרו כל ההוראות מהרבי, מה לעשות? לאן לנסוע? איך לנסוע ובאיזו דרך לבחור? כפי שכתבתי בפרטיות סדר הענינים. אך הקשר היה מאד בעייתי, ההוראות הגיעו מאוחר ו/או השתבשו בדרך.

בט"ו כסלו שלח כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ שלושה מכתבים, מכתב אחד לפריז, לרב בנימין גורדצקי, מכתב שני לפראג, להר"ר שלום מענדל קלמנסון ומכתב שלישי לכללות אנ"ש והתמימים באירופה. מכתבים גרמו לתפנית בתקשורת בין ארה"ב לאירופה ובארגון הפליטים שהגיעו מרוסיה.

על המכתבים האלו והמשך ההיסטוריה המרתקת, אי"ה בכתבה הבאה.

מה עושים כש'אין זמן'?

הרב יוסף יצחק פרידמן

משפיע בישיבת תומכי תמימים בנחלת הר חב"ד
וחבר ועדת החינוך של אגו"ח באה"ק

אחד הדברים שעלינו להשקיע בהם המון מחשבה, הוא איך לשלב נכון את כל המחויבויות שלנו:

עבודת התפילה באריכות ושימת לב מתאימה, הכנה מתאימה לתפלה בלימוד החסידות והתבוננות (לאחרי טבילה במקוה), שמירת השיעורים הקבועים של חת"ת ורמב"ם, קביעות עיתים לתורה בנגלה ובחסידות, התוועדויות, מבצעים, עבודה, שמחות משפחתיות ושל ידידים, כיבוד הורים, יחס וקשר עם המשפחה הקרובה והרחבה, שמירת קשר עם תלמידינו ומושפעינו, התחייבויות שונות כלפי הקהילה, השכנים וכו' וכו',

כאשר בתוך כל אלו – צריכים לנהל בית בישראל, מתוך שלום בית וקשר אמיתי עם בן/בת הזוג, לגדל ולחנך ילדים חסידיים אמיתיים ומקושרים לרבי מלך המשיח.

נשאלת השאלה: איך משלבים את כל ההתחייבויות האמורות בלי לפגוע באף אחת מהן, ובעיקר – בלי לפגוע בחינוך הילדים? מה עושים כשפשוט נגמר הזמן?

איך לראות בפועל הצלחה אלקית

הרבי הרש"ב נ"ע אמר שהעיקר בחסידות הוא סדר, "הבעל שם טוב היה מסודר, המגיד ממעזריטש דקדק על סדר, ואבי-סבי – רבינו הזקן – לימד את החסידים להיות מסודרים" ("היום יום" ז' תמוז).

ואכן, הדרך לעמוד בכל המטלות היא לכל לראש להיות מסודר, סדר בזמן וסדר עדיפויות. אולם רואים שגם אצל אותם בעלי סדר, ועל אחת כמה וכמה אצל אלו שעוד לא 'מסודרים', ישנה התלבטות לא פשוטה במה להשקיע יותר?

זכינו בדורנו שהרבי שליט"א גילה והמשיך את הפתרון לבעיה זו, במבצע של "עשה לך רב" – התייעצות עם המשפיע האישי.

על מבצע זה התבטא הרבי "הצעתי ובקשתי – בקשה נפשית" שכל אחד ואחת ימנו לעצמם משפיע/ה, איתו הם יתייעצו בכל ענין (שיחת פרשת דברים תשמ"ו). ואכן רבים המקיימים את דברי הרבי בפשטות, רואים בפועל ברכה והצלחה אלקית.

השליחות גם בבית

שמעתי פעם בכנס המחנכים מפי הרב אליעזר גלאט, שזה שהרבי לקח על כתפיו את חינוך ילדי השלוחים הוא בעיקר בנוגע להשפעה השלילית מהסביבה. אבל על השליח עצמו מוטלת החובה, ביחד עם היותו שליח מסור ונאמן, להיות גם בעל מסור ונאמן, וגם אבא מסור ונאמן לחינוך ילדיו.

והיות שבדורנו כל אחד הוא שליח (כפי שהרבי התבטא), וכל אחד במקומו ובתפקידו נדרש לנווט את עצמו נכון בין כל המחויבויות, דבר שמצריך חכמה ומאמץ – מעניק נשיא הדור כח מיוחד ל"עשה לך רב" ונותן את המענה הנכון בפיו לכל בעיה או שאלה, גם כזו הנוגעת לסדר זמנים ועדיפויות, לבל תצא ח"ו תקלה תחת ידו.

המתנה היקרה ביותר

יחד עם זאת, בשיחת שבת פרשת וישלח תשמ"א ביקש הרבי, שכאשר יהודים עורכים איזה כינוס וצריכים להחליט מה יהיו נושאי הכינוס, אזי בעשרת המקומות הראשונים צריך להיות ענין החינוך!

על דרך זה אפשר לומר גם כאן, שכאשר עורכים סדר עדיפויות (בהתייעצות עם המשפיע/ה), צריך לזכור שענין החינוך הוא בראש סדר עדיפויות.

ברור לגמרי שאי אפשר לצאת ידי חובה בחצי שעה **מחשבה** בכל יום על חינוך הילדים (עליה הכריז הרבי הרש"ב שהיא חוב גמור כמו הנחת תפילין), אלא העיקר הוא התוצאות של אותה חשיבה – הפעולות, הדיבורים, הסיפורים והלימוד של ההורים עם הילדים.

שמעתי בשם הרב חדקוב: ישנה מתנה מיוחדת אותה לא ניתן לקנות בכסף, אף אחד חוץ מההורים אינו יכול להעניקה לילד, והילד אינו יכול להשיגה בשום אופן בכחות עצמו: שיינע עלטערן! [הורים טובים, הורים חסידיים והורים יקרים].

הבה נעניק אותה לילדינו!...

להרצאות חינוך נוספות
ולקבלת קטלוג "תורת
החינוך החב"די" חינם – נא
לפנות למשרדי וועדת החינוך
בטל': 03-9600667, פקס':
03-9607219 או בדוא"ל:
chinuch@neto.net.il

על שני ויכוחים

ר' ליפא דובראווסקי לא שמע שום הרצאה על "חינוך בחיוך", לא ידע מה פירוש "לשקף" טענה של ילד, והיה רחוק מכל המושגים הללו כרחוק ליובאוויטש מהחוג לפסיכולוגיה • ובכל זאת, הסכיתו ושמעו לשני מקרים בהם פרץ ויכוח נוקב בינו לבין בנו היישקע. באחד "ויתר" לילד, ובשני החליט כי יקוב הדין את ההר • ותגידו אתם: ההיה בן העיירה "מבין בחינוך" או לא...

סיפורי בדים

תיאור קצר ישקף מעט את מצבה העגום של משפחתנו באותם ימים בברית המועצות; כמו גם את סבלה של המשפחה, של אבא ושל אמא, מ... בנם היחיד, אני הקטן – מעקשנותו הפראית, שהייתה בלתי נתפסת אצל אבי ואמי. אינני זוכר בדיוק באיזה שנים זה היה ומה היה גילי, כנראה בסביבות תשע-עשר שנים.

כל השנים בהם התגוררנו בקראליעוועץ לא קרה שבחנויות הכל-בו הספורות ימכרו בד לבגדים. לרוב אפשר היה לקנות בד אצל ספסרים בודדים בביתם, או בהיחבא בשוק. הם היו נוסעים למוסקבה, קייב, או ערים גדולות אחרות, בהן אפשר היה לעיתים קרובות לקנות סחורות שונות. אחרי שקנו פעם אחת את כמות הבד המירבית המותרת, היו באים אחר-כך שוב וקונים עוד וכך הלאה. ברכבות היו ביקורים קבועים של פקחים, שוטרים וכל מיני שדים אחרים.

פעם, אני זוכר, קרה שמכרו בד בחנויות הכל-בו, אחד המוכרים היה יהודי, מכר של אבי. הוא סיפר לאבי בסודי סודות שהעירייה הביאה מהיכן שהוא כמות נכבדה של בד, ומחר ימכרו כמות מסוימת לכל אחד. הזבן היהודי, יכול היה לשים בצד עבור אבא כמה מטרים נוספים של בד; אבל דא עקא – הזבן הגוי, ה"פאסקודניאק" [= חלאה שכמותו], שומר על ידיו של היהודי על כל צעד ושעל. לכן אמר היהודי לאבא שמישהו מאיתנו יבוא לחנות מוקדם ככל האפשר, כיון שהחדשות בדבר משלוח הבדים יתפשטו ויהיה תור משעות הבוקר המוקדמות.

אמא בישלה באותו יום חמישי לשבת, ובבקר השכם הלכה לחנות לתפוש מקום בתור (אינני זוכר באיזה שעה היא יצאה מהבית). הזבן צדק – ציבור גדול בעיירה "הריח" את הדבר, וכשאמא הגיעה כבר השתרך לו תור. מזל, אמרה אמא, שכמה שוטרים עצרו את הכפריים המתפרעים, שדחפו על ימין ועל שמאל ונדחפו אל דלת החנות.

די מאוחר הגיעה אמא באותו יום שישי הביתה, מותשת – אבל עם פנים נוהרות, היא הביאה כמה וכמה מטרים של בד לבן וכמדומני גם כחול.

כל השבתות בביתנו – ככל שהיינו עניים – היו אצלנו נעלות באופן בלתי רגיל, נשגבות ומלאות טעם שבתי מיוחד; אבל אותה שבת הייתה מין תערובת של שמחת חולין שאנחנו הילדים, הפגנו באיפוק מסוים...

"סרט" לחג

אני זוכר, שאמא, אחרי התלבטות ארוכה, החליטה לא למכור את הבד ולהרוויח מעט, אלא לתפור לחג (הפסח?) מלבושים למשפחה: לסבא שתי גופיות (חולצות הוא לא לבש); לאבא, גופיה וחולצה; לשתי אחיותיי חולצות לבנות וחצאיות כחולות; ובשבילי – חולצה ומכנסיים כחולים. אינני זוכר אם בכלל ומה תפרה אמא לעצמה. הייתה לה מכונת תפירה "קייזער" ודוגמאות של גזרה, והיא ידעה לתפור היטב (משום מה, למרות שזכרוני מתמול-שלשום נחלש מאוד, אבל מאותם שנות ילדות אני זוכר פרטים קטנים ו"טפשיים" "נארישעוואטע").

אחרי עבודה ממושכת עלה בידי אמי להוציא לפועל את התכנית: כל הבגדים מהבדים שקיבלה היו מוכנים. בערב חג סמוך לכניסת החג כבר היו אחיותיי לבושות מחלצות בבגדים החדשים.

וכאן היה "מעשה שטן" שגרם להשבתת השמחה. בעצם הייתי אני הגורם לכך. חולצותיהן של אחיותיי היו, לפי האופנה החדשה דאז, מקושטות בסרטים כחולים, וסרט כחול כזה תפרה אמא גם בחזית החולצה שלי. כאשר לבשתי את החולצה עם הסרט הצמוד, לא רציתי בשום אופן את ה"סרט". למה? הסיבה הייתה מאד "פשוטה": זה קישוט "של בנות"...[1]

לא הועילו בקשותיה, ואחר-כך – דרישותיה, של אמי היקרה. ואני, לא כמו ילד קטן אלא כמו טיפש גדול – התעקשתי לא ללבוש את הסרט. אבא היה עד להתפרצות הפראית שלי והיה מוכן לכבד אותי בסטירה – מאין יש לילד כזה מין עקשנות מטורפת שכזו, ישות וגאווה?! כמו כל האמהות, גם אמי הצילה אותי מה"פראסק" של אבא ולבסוף הוחלט: או-או, או שאלבש את החולצה עם הסרט, או בלי הסרט ובלי החולצה החדשה. החולצה

שזמן כה רב ציפיתי לה! החלטתי "לא הא ולא הא" – נשארתי עם החולצה הישנה והמוכתמת – והעליתי דמעות בעיניה של אמי.

ליבי נרעד וכבר הייתי מוכן לוותר, אבל... הישות שלי עמדה בדרכי. אח! כמה שאבא צדק!

לא אאריך כאן בעניין זה, איך בדמעות בעיני הצלחתי בקושי רב לחלץ כמה מילות-חרטה, וכבר הייתי מוכן ללבוש את הסרט – בזמן שאבא בשובו מבית-הכנסת רצה לדעת מדוע יש בי שנאה כזאת לסרט. בעצמי לא ידעתי למה. אבל בכל זאת, נדמה לי, מלמלתי, "זה דבר נשי". עיניו הגדולות והכהות של אבי הביטו בי בחיוך מוזר באמרו "נו, אז מה" – אבל הסכים שאלבש את החולצה... ללא הסרט.

לדעת לומר "לא!"

מעולם לא הצלחתי להסביר לעצמי: הלמאי היה לי פחד בלתי רגיל מאבי? סוג של פחד, שלא מצאתי אצל אף ילד. כשהוא היה בוחן אותי לפעמים בחומש, גמרא, התחלתי לבכות עוד בטרם פתחתי את פי. לא, לא פחדתי מסטירה שלו: בפרט שהיה מכבדני בכך לעיתים רחוקות, ויכולתי "להסכין" עם סטירה. אלא מה?

בשנותי המאוחרות יותר, כשראיתי את הדברים ממרחק הזמן ובהבנה בוגרת יותר, חשבתי כי ללא ספק אבא צדק באבחנתו בנוגע לישות ולגאווה שלי. עם השנים, רגש אינטואיטיבי שהתפתח בי גרם לי לחוש, ואולי אף ממש להבין, עד כמה גדולה ואמיתית הייתה יראת השמים של אבי; יראת שמים שורשית וחזקה, ובלשון החסידית "בלי שמץ חיצוניות". מנקודת מבט זו, הזדהיתי עם רחמנותו כלפי כל דבר שהיה רחוק מה"חסידישקייט" שלו, וחשתי רגש אשמה אדיר כלפיו; רגש אשמה, שחלף במשך הזמן יחד עם עוד רגשות אשמה ילדותיים טובים מהם.

אבא היה קנאי, גם בחינוך ילדיו. בשום פנים ואופן לא הרשה להכניס הביתה ספרי מעשיות מאוירים של סופרים יהודיים כמו י. ל. פרץ וח. נ. ביאליק ודומיהם. הקנאות הייתה אצלו מוחלטת, אבל ללא הכעסנות הצבועה של קנאים מסוימים של היום. והנה דוגמא מקנאותו התקיפה.

כמה קשה שהיה מצבנו הכלכלי באותם זמנים "סובייטיים", לא הסכים אבא בכל תוקף שישתמשו בביתנו בחלב נוכרי. וכשאבא אומר לא – אז לא! ויכולים להיות ברקים ורעמים. פעם קרה שהגיעו אלינו בני דודים מלנינגרד והביאו משהו שגם בחלומות לא ראינו. דהיינו – שוקולד! וכמה שזכור לי לא היה מצוין על גבי האריזה אם השוקולד מכיל חלב נוכרי או לא. אבל היה חשש סביר שהשוקולד מכיל חלב.

כל המבוגרים במשפחה לא טעמו מהשוקולד, וכפי שזכור לי סבא הקל עם אחותי הקטנה. אבל לי – "לא" באלף רבתי. הייתי בן תשע והיצר-הרע שלי כבר היה מאוד מפותח וחזק. מאד רציתי ואפילו התייפחתי: "אני רוצה שוקולד, ודי!" גם במקרה זה ראיתי איך אבי עומד "לצאת מן הכלים". אני זוכר שהוא פתח עלי את עיניו השחורות והגדולות ושלהבת כעס ריצדה בהן. הוא הביט בי לרגע ואמר בערך כך:

– שמע נא, חשבתי שאתה רק בעל גאווה, אבל אני רואה שיותר מכך אתה בעל תאווה!... אתה לא תצליח להפיק את תאוותך! ואכן לא הצלחתי.

כתבן ובעל מנגן

אבא נלקח מאיתנו אחרי הבר-מצווה שלי. מובן שלא ראיתי בו שום חסרון, אבל לא יכולתי להבין את כל מעלותיו אז. היו דברים שמאוחר יותר שמעתי מאמי ומאחיותיו, ומאנשים אחרים.

למרות שבמצבים ההם לא הייתה שום הזדמנות לנאום באסיפות, ישיבות עסקנים וכדומה – פשוט משום שכל אלו לא היו בנמצא, בכל זאת ידעתי שאבא – כמו הסבא – מדבר מאד יפה ומעניין לשמוע אותו. שלא כמו הסבא, אבא ידע גם **לשיר** יפה מאוד והיה עובר לפני התיבה במניין החשאי. אבל אני הקטן, יותר מכל, התפעלתי מכתב ידו הן באידיש והן ברוסית (באותם ימים רחוקים בהם כתבו ביד, הייתה חשיבות גדולה לכתב יפה), ויתכן שעד עצם היום הזה לא מצאתי כתב נאה כמו זה של אבא.

אבא היה קנאי, גם בחינוך ילדיו. בשום פנים ואופן לא הרשה להכניס הביתה ספרי מעשיות מאוירים של סופרים יהודיים כמו י. ל. פרץ וח. נ. ביאליק ודומיהם. הקנאות הייתה אצלו מוחלטת, אבל ללא הכעסנות הצבועה של קנאים מסוימים

לא רק צורת הכתב הייתה יפה להפליא: גם התוכן היה נפלא. הוא דיבר בפשטות והיה לו כשרון כתיבה עדין ובמיוחד בסגנון הומוריסטי. ודאי שבאותה תקופה לא ידעתי דבר מכל המינוחים הללו, אבל כך סיפרו במשפחה. עוד אני נזכר שבהזדמנות מסוימת כתב שיר הומוריסטי ארוך שקראו באיזה מסיבה משפחתית. את תכנו של השיר לא הבנתי, אבל כולם ליד השולחן "התגלגלו" מצחוק, אז גם אני "התגלגלתי". מאותו שיר נשאר לי בזיכרון שמו של המחבר – אבי חתם בסוף השיר: "גרעבצל פון קארלאפאמקע"...

לא נשתמר אצלי דבר מכתביו של אבא. המזכרת היחידה שמצאתי אצל בת דודה אחת– ה"תניא" של אבי שבתוכה היו מונחים שני "פ"נים" אבל גם אותם החבאתי כל-כך טוב שאני לא יכול למצוא אותם בשום פנים ואופן.

לאבא היה רגש כבוד וגם אהבה פשוטה לאביו שגם בימי ילדותי הבחנתי בכך. הם דיברו ביניהם הרבה. את תוכן דבריהם לא קלטתי. רק ידעתי שהיו להם דעות מגוונות ושונות בנוגע לחסידי הצעירים הקנאים. סבא – בעצמו קנאי לא קטן – לא היה מרוצה מקנאותם הקיצונית, ואילו אבא ניסה לטעון שהם מוכרחים להתנהג כך. טעם רב היה להאזין לוויכוחיהם למרות שבקושי הבנתי. אבל בכל הנוגע למעשה – מילה של סבא הייתה אצל אבא "חוק ולא יעבור"[2].

1) המחבר מעיר כאן כי התנגדותו העקשנית ללבוש את הבגד לא נבעה מדעות קדומות חלילה כלפי נשים, ואדרבה, תמיד ריחם על סבלן בעת הריון ולידה, אך מוחו הילדותי לא היה מסוגל להכיל רעיון שאולי ייראה לבוש כמו ילדה.

2) כאן בא תיאור המקרה היחיד בו לא ציית אביו של ר' היישקע לסבו – לו הוקדש פרק מיוחד "טבילת ערב ראש השנה של אבי".

מגן ממגיפה, אבל לא סגולה!

בכדי שספר התניא ישמש כמגן בפני כל המגיפות הרוחניות, לא די להחזיק אותו בכיס, או לקרוא ממנו קטע קצר בכל יום, כי חסידות איננה דרך של סגולות ועצות טובות שמטרתן לפטור את האדם מעבודה קשה, שיוכל להמשיך לישון ולהמשיך ליהנות מעולם הזה. בכדי לא לחיות בנתק כזה מן המהות האמיתית שלנו, חייבים לעבוד! • מאמרו של הרב חיים אשכנזי ע"ה - מאמר נוסף, מתוך עשרות מאמרים שהכין עבור 'בית משיח' והתגלו לאחר פטירתו • יהיו הדברים נר לזכרו

בימים אלו אנו לומדים את הדפים האחרונים בספר התניא, אשר הסיום שלו וההתחלה מחדש יערכו לקראת י"ט כסלו. לכן זהו הזמן המתאים לעיין במהותו של ספר התניא.

ידוע בין החסידים, שכאשר הביאו לר' יהודה לייב הכהן לעיין בקונטרסים של ספר התניא בכדי שיתן את הסכמתו, הוא אמר: **ספר תניא הוא קטורת נגד כל המגיפות הרוחניות**. לכן הוא כתב בשולי הסכמתו: שנת **תקנ"ו**, שבנוסף לתאריך שבו נכתבה ההסכמה יש בכך גם רמז: **ת**ניא **ק**טורת **ל**נשמה **ו**לרוח.

כלומר, שמהותו של ספר התניא היא כמהותה של הקטורת שהוקטרה בבית המקדש.

ההבדל בין קורבן לקטורת

הקטורת היא עבודה שמבטלת את המגפות כליל. לכן, כאשר הייתה מגיפה, לא היה צורך שאהרן הכהן יקטיר קטורת במשך כל היום וכל הלילה. אלא, רק בעת שמלאך המוות החל להשחית בעם, הגיע אהרן עם הקטורת וביטל את המגיפה, כנאמר "והמגיפה נעצרה". לאחר מכן לא המשיכה המגיפה להכות בעם שוב. זאת אומרת, שיש בכח הקטורת לבטלה כליל.

מעלת הקטורת וייחודה לגבי הקרבנות שהוקרבו במזבח החיצון, מבוארת בתורת החסידות: הקרבנות הם מלשון **קירוב** בין הקב"ה לאדם המקריב. אולם למרות הקירוב ישנה עדיין הפסקה והבדלה בין המתקרבים. מה שאין כן בקטורת – שפירושה בארמית הוא **קשר**, וכאשר נכרכים שני הדברים בקשר הרי הם נעשים כדבר אחד.

כמו כן, הקרבן מוקרב במזבח החיצון – שמבטא את ההקרבה לה' של החיצוניות שבלב. המזבח הוא כמו הלב המלא תאוות, כן המזבח היה אוכל את הקרבנות והמנחות שהקריבו על גביו. אולם הקרבה זו נוגעת רק בחיצוניות הלב, לכן ההתעלות שנגרמת בעקבותיה מגיעה רק עד כדי קרבן – קירוב. מה שאין כן במזבח הפנימי – המבטא את פנימיות הלב, וההקדשה לה' של הרצונות הפנימיים. הקרבה פנימית כזו הרי היא בבחינת קטורת – **קשר** עם הבורא, ולא רק **קירוב**. זאת אומרת, שקטורת עניינה חיבור עמוק ופנימי עם הבורא שלא ניתן לשינויים.

הוא הדבר באשר ל'תניא' – על ידי לימוד בספר התניא ניתן להגיע למצב של קטורת, **לקשר פנימי עם הבורא.** לכן התניא היא כקטורת העוצרת מגפות, כן התניא הוא פיתרון נגד כל המגיפות הרוחניות, זאת אומרת נגד המידות והתכונות השליליות הבאות מצד הרע.

אולם, ניתן לשאול – במה שונה ספר התניא משאר ספריהם של גדולי ישראל, אשר חיברו ספרים רבים לצורך רפואת הנפש ממגפות שונות? מסתבר שספרים אלו אינם מתאימים לייעץ כיצד להלחם **בכל** המגיפות הרוחניות, אלא כל ספר עוסק בעניין שלילי מסוים. בנוסף לכך, שחסרה בהם היכולת **לבטל** מראש – למנוע את המגיפות, אלא הם עוסקים בעיקר במניעת התפשטותם ובעצירתם באיזה שהוא שלב. אך ספר התניא הוא **קטורת** נגד

כל המגיפות הרוחניות.

ההסבר לכך הוא, שספר התניא הוא כויטמין המחזק את כל המערכת החיסונית. לעומת זאת, שאר הדרכים בעבודת ה' הם כתרופה הניתנת כנגד מחלה מסוימת, כלומר, הם תרופה למכה אחת, אך האדם נשאר חשוף בהתמודדות מול כל המחלות האחרות.

לאור מסקנה זו, עלינו להבין: כיצד יכול ספר התניא לבטל את כל המגיפות?

כמובן שאין הכוונה שלימוד התניא הוא "סגולה" כנגד מגיפות, משום שכידוע חסידות חב"ד לא בנויה ולא מתנהלת על סגולות אלא על **עבודה ויגיעה**, וישנם גם סגולות בעניינים מסוימים. אך אין הכוונה שספר היסוד של החסידות הוא בבחינת **סגולה** נגד היצר. אלא שהלימוד בו, ובעיקר, ההנהגה לפי הדרכים המבוארות בו גורמות לאדם להתגבר ולהימנע מכל המגיפות הרוחניות. זאת משום שספר התניא מבאר לנו את עולמה של הנפש האלוקית ואת הדרך המתאימה להתנהגות איתה. בכך הוא מחזק את המערכת החיסונית שלנו ונותן לנו חוסן ועוצמה שיסייעו לנו בהתמודדות מול כל ניסיון שניתקל בו.

ההסתגרות מפחד המגיפות מול ההתעלות מעליהן

כדי להבין זאת יש צורך לעיין בחידושים ובעקרונות שמלמד אותנו ספר התניא:

בעולם התורני מקובל לחשוב, שיהודי וגוי – שניהם יסודם ומהותם זה **'אני'**, אך ההבדל ביניהם הוא שה'אני' של היהודי – עדין יותר, והוא יכול להימשך לתורה ומצוות ומעשים טובים, ו'האני' של הגוי איננו מסוגל להימשך לטוב. לכן יתכן מצב שבו היהודי יקיים את המצוות מתוך רצון **לממש את ה'אני' שלו**, וכל זמן שלא ילמדו אותו ולא יראו לו **'אני'** שפל יותר, אז חייו היהודיים יזרמו על מי מנוחות. על כן אדם כזה צריך לשמור ולהישמר להימצא רק במקומות חרדים, שבהם לא רואים את ה'אני' השפל. כי ישנו חשש שברגע שיגלו את ה'אני' השפל – אז ישתנה האדם והוא עלול להמשך לכיוון שלילי ח"ו, ואין פתרון לעצור זאת רק על ידי נס או הפחדה של גיהנום וכדו'.

אמנם נכון הדבר, שכדאי לאדם לחיות

כמובן שאין הכוונה שלימוד התניא הוא "סגולה" כנגד מגיפות, משום שכידוע שחסידות חב"ד לא בנויה ולא מתנהלת על סגולות אלא על עבודה ויגיעה, וישנם גם סגולות בעניינים מסוימים. אך אין הכוונה שספר היסוד של החסידות הוא בבחינת סגולה נגד היצר. אלא שהלימוד בו, ובעיקר, ההנהגה לפי הדרכים המבוארות בו גורמות לאדם להתגבר ולהימנע מכל המגיפות הרוחניות

במקומות שבהם רואים רק את היפה שבעם ישראל. כפי שכתב הרמב"ם: שאדם צריך לחיות בין החכמים וכו', אך מה יעשה מי שהשגחה העליונה העמידה אותו במקום שהעולם הזה עם כל מה שהוא מציע, נמצא שם בריבוי ובהישג יד? או מה יעשה מי שהיה במשך שנים מחוץ למקום קדוש ומקומות חרדים ועתה שב אל ה', מה הוא יעשה? וגם מי שחונך במקומות סגורים ומנותקים מהגועל של העולם הזה, איך הוא יכול לדעת מה יקרה לו בעתיד, האם לא יגיע למקומות שפלים בעולם הזה? ואף אם לא יגיע לשם, מה יעשה אם הם יגיעו אליו אל תוך ביתו ומבצרו? כפי שזה קורה כיום דרך כל מיני מכשירים שאי אפשר לגבור עליהם ולהעבירם מן העולם.

מספרים על אחד שגידל את בנו בקדושה ובטהרה, ואף פעם לא הוציאו לרשות הרבים עד גיל מבוגר יחסית. ופעם יצא עם אביו לרחוב וראה נערה עוברת, ושאל את אביו "מה זה?" ואמר לו "זו היא קאצ'קע" – אווזה, ואמר הבן לאביו "קנה לי אחת כזו"...

אם כן, הדרך להתמודד עם העולם הזה לפי אלו שאינם הולכים בדרך החסידות, היא להתנתק ולהתעלם ממנו. משום שישנו חשש שברגע שנחשף אליו לא נוכל לעמוד מולו כלל.

אולם, על פי תורת החסידות, שבאה לידי ביטוי בספר היסוד הוא ספר התניא, ישנה דרך נפלאה להתמודד עם פיתויי העולם.

דרך זו היא על יסוד דברי אדמו"ר הזקן בתחילתו של ספר התניא אשר מבאר את ההבדל בין שתי הנפשות – הבהמית מול האלוקית. הנפש הבהמית – מחפשת את מימוש ה'אני' שלה, ואם זו נפש בהמית של יהודי אז היא נותנת **גם** מקום לזולת, אך בעיקרה היא מחפשת את ה'אני' שלה. אך, אם זו נפש הבהמית של גוי היא רוצה **רק** את ה'אני' **שלה**, כלומר שאין נפש זו יודעת כלל ממציאות נוספת חוץ מאשר עצמה. כבר בתחילת התניא מבאר לנו אדמו"ר הזקן כי בין יהודי לגוי ישנו הבדל עצום, אשר גם נפשם הבהמית הינה שונה לחלוטין. לכן לא יתכן שיהודי ימשך לחיות כמו גוי.

בנוסף לכך, מבאר אדמו"ר הזקן כי ליהודי ישנה הנפש האלוקית. נפש זו היא **חלק אלוקה** שיש בה **רק** מה שיש באלוקות. כי פירוש המילה חלק הוא: **שיש בו** כל מה שיש בשלם, **ואין בו** את מה שאין בשלם. כמו לדוגמא: חלק מתפוח, יש בו את כל המרכיבים התזונתיים שבתפוח, ואין בו שום דבר מפרי אחר, וכל שכן שלא מחפצים אחרים. כן הדבר בנוגע לנשמה שהיא **חלק** אלוקה – יש בה רק מה שיש באלוקות, ואלוקות זה ה' אחד, ואין מקום לעוד משהו חוץ מהבורא.

אמנם ישנן דרגות בנשמה, אשר נבדלות זו מזה במידת הביטול לאלוקות המורגש בהם, אולם כל דרגות הנשמה כולן מרוכזות סביב נקודה אחת – ה' אחד. כי מה שלא חדור בכך, הוא איננו אלוקות, אלא סטרא אחרא.

המבדיל... בין ישראל לעמים ובין נפש אלוקית לבהמית

ספר התניא מלמד אותנו, שההבדל בין יהודי לגוי אינו רק הבדל חיצוני אשר ניתן לשינוי, אלא ההבדל הוא מהותי ביותר, והוא מתבטא בהשקפת עולם אחרת לחלוטין.

וכפי שהסביר הרבי המהר"ש לבניו הרש"ב והרז"א את ההבדל בין גוי ליהודי, ששאל את המשרת הגוי: בשביל מה אתה חי? והגוי ענה: בכדי לאכול. ובשביל מה אתה אוכל? בשביל לחיות. אולם המשרת היהודי ענה לאותה שאלה: אני אוכל כדי שיהיה לי כוח לעבוד את ה'.

כלומר, שאצל גוי כל עולמו מתחיל מ'אני' ומסתיים ב'אני', ואצל נשמה יהודית זה מתחיל ב'אין עוד' ומסתיים ב'ה' אחד'.

ברגע שהאדם מגביר את נפשו האלוקית על הבהמית, הדבר גורם לו להסתכלות אחרת לגמרי על כל הבריאה. זהו לא אותו עולם המצטייר על ידי נפש הבהמית, ולא ניתן לומר כי הנפש האלוקית רואה את אותם דברים רק באופן עדין יותר – כלל וכלל אין זה המצב. כי הנפש האלוקית לא רואה את העולם הזה באותה ראיה שרואה נפש הבהמית, ואין שום אפשרות לגשר ולמצוא מכנה משותף ביניהן.

הנפש הבהמית רואה הכל דרך משקפת של 'אני' – של ישות של חיפוש אחרי עוד ועוד דברים שאפשר לקחת מן העולם הזה. לכן היא מגיעה לכל התאוות ולכל המידות הרעות, כגון: כעס וגאווה, נקימה ונטירה, תכנות ושקרים, חמדה ותאווה, קינאה ותחרות, מניעת טוב ועשיית רע וכו' וכו'. הכל לפי מצב ה'אני' שהאדם בנה לה, על ידי שנתן לה להמשיך ולראות את העולם במשקפיים שלה בלי שעצר אותה.

ניתן לראות זאת במוחש אצל לילד קטן שלמרות שהוא צעיר ביותר כבר יש בו תכונות רעות, כמו: קנאה, שנאה ותחרות וכדו'. ילד זה איננו זקוק לבית ספר כדי ללמוד איך לקנא או איך לשנוא, הוא לא צריך גם להיות בבית כלא עם פושעים בכדי ללמוד מהם להזיק או ליטול ללא רשות;

> זהו לא אותו עולם המצטייר על ידי נפש הבהמית, ולא ניתן לומר כי הנפש האלוקית רואה את אותם דברים רק באופן עדין יותר - כלל וכלל אין זה המצב. כי הנפש האלוקית לא רואה את העולם הזה באותה ראיה שרואה נפש הבהמית, ואין שום אפשרות לגשר ולמצוא מכנה משותף ביניהן.

הוא עושה זאת גם בטרם יצא עדיין מהבית ולמרות שעדיין לא בילה כלל בחברת ילדים אחרים, אלא הוא גר בבית יהודי של תורה וחסידות. בכל זאת, הילד עלול לפתח מידות רעות, אם נותנים לנפש הבהמית שבו להשתולל, אם לא מחנכים ומכוונים אותו, אלא נותנים לו לגדול ולהתפתח כרצונה של הנפש הבהמית שלו.

מה שאין כן, אצל הנפש האלוקית, כל ההתעסקות הזו עם תאוות ועם מידות רעות כלל לא קיימת אצלה, והדבר אף מגעיל אותה. כי היא רואה את העולם במשקפת של אלוקות, וכל דבר היא בוחנת ושואלת: מהי התכלית בכך? איזה מטרה ניתן להשיג מכך? כיצד זה יקדם אותי בעבודת ה'? איזו תועלת ניתן להפיק מכך לעבודת ה'? אם אין הדבר תורם לעבודת ה' – אזי היא פשוט לא רואה אותו, כי הוא לא קיים בעולם שלה. עולמה של הנפש האלוקית הוא עולם סטרילי – שיש בו רק מילוי רצון הבורא, כי רק הבורא קיים שם בעולמה.

הנפש הבהמית, ובפרט נפשו הבהמית של הגוי, אשר אין לה בעולמה אלא רק את ה'אני' שלה, אין לה מניעה לנהוג במידות רעות, היא לא רואה בהם רע כלל. היות שרואה רק את עצמו, לכן כל מה שעושה **לו טוב**– הרי זה טוב, והזולת קיים רק כי **הוא עצמו קיים**. ואם הזולת מפריע לו – הרי אין לו שום זכות קיום, כי זה היפך תפקידו של הזולת, כי הרי רק 'אני' קיים בעולם.

מה שאין כן בנשמה – בנפש האלוקית, הרי קיים רק הקב"ה, וכל מה שלא מתאים עם קביעה זו אינו קיים בעבורה, ואין מה להתייחס אליו וצריך למחוק אותו מהמחשבה דיבור ומעשה, ועוד יותר– מרגש הלב, כי אין זו מציאות כלל.

ואף אם האדם עדיין לא הגיע למדרגה כזו שהנפש האלוקית היא השולטת עליו באופן בלעדי, ועדיין הוא לא הצליח להחדיר בעצמו את הידיעה כי השליטה והממשלה על גופו צריכה להיות נתונה רק לה' בלבד – למרות זאת, לפחות הדבר יהיה אצלו במחשבה ובהבנה, כדי שיהיה לו כיוון ותמרור בדרך לעבודת ה'.

כמו כן, עצם הלימוד בתניא כבר מפחית מן האדם את החשק והתענוג שהיו לו מן העולם הזה. החשיבה בדרך של ספר התניא כבר גורמת לו לעשות הכל בדרך של 'בלא לב ולב', ועל ידי כך הוא כבר נמצא בדרך הנכונה.

התניא - מרומם את האלוקית מעל לבהמית

כאשר האדם לומד את ספר התניא – שהיא **כקטורת**, והוא מבין ומפנים כי 'אין עוד מלבדו', והנפש האלוקית היא השולטת על הבהמית, ומהותו כיהודי שונה לחלוטין מן הגוי, ואין הוא יכול לחיות כגוי או כבהמה, אזי הוא מחוסן מפני **כל המגיפות הרוחניות**. כי כל המגיפות הרוחניות באות מיסוד אחד: ה'אני' של הנפש הבהמית, ואם מגבירים את הנפש האלוקית מעל הבהמית – הרי הצלחנו במשימה.

התעלות זו של האלוקית מעל הבהמית לא נעשית על ידי התעלמות או הסתגרות מפניה, אלא על ידי הגברת כוחה של הנפש האלוקית. זאת על ידי: קיום תורה ומצוות בהידור, מתוך ידיעה וכוונה שזוהי תורת ה' והמצוות הם מצוות ה', ועל ידי התבוננות בשפלותה של הנפש הבהמית ובגדלותה של הנפש האלוקית, ועל ידי עבודה של אתכפיה – עצירת התאוות, ועל ידי השקעה בתפילה עם הקדמה של התבוננות בגדלות הבורא, ובצירוף הנהגות חסידיות והתקשרות לאד"ש, והקפדה על השתתפות בהתוועדויות ולימוד חסידות, ועוד ועוד.

על ידי כל האמצעים הללו מתחילים לראות את העולם במשקפיים אחרים. בתחילה נפש הבהמית רק שומעת שיש עוד צד למטבע, ויש חיים מסוג אחר – חיים רוחניים, ואחר כך מתחילים להביט ולהתרשם מן החיים האמיתיים הללו, אחר כך נקלטים בתוך חיים אלו, ולבסוף לא מבינים איך ניתן לחיות אחרת.

אך, כאמור, בכדי להרפא ואף להמנע מכל המגיפות הרוחניות יש צורך להיכנס לאווירה אחרת לחלוטין – אוירה של "**חלק** אלוקה ממעל ממש". אין אפשרות לפסוח על שני הסעיפים – לחיות באווירה הקיימת ברחוב, ובזה להשקיע ומזה ליהנות, ורק מפעם לפעם לקפוץ לאיזה התוועדות או לאיזה שיעור חסידות וכדו'. כי בכך לא נכנסים לעולם שספר התניא מציג לנו, ולא מתחסנים מפני המגיפות. משום שאלו שני סוגי חיים הופכיים זה מזה, ואי אפשר לחיות את חיי העולם הזה איך שהוא מציג את עצמו, ורק לטעום מפעם לפעם טעימות כלשהן מחיי האמת. הדבר טוב רק לאותו רגע, אך טעימות קטנות אלו ודילוגים מפה לשם לא ייתנו לנו להיכנס לחיי הנשמה.

כי אילו היה זה אותם חיים השונים זה מזה רק בפרטים מסוימים, לא היתה בעיה לטעום גם מהנאות הנפש העולם וגם מחייה הרוחניים של הנשמה. אך היות ואלו הם שתי תפיסות שונות לגמרי; האם ה'אני' שלי – הוא הקובע? או ה'אנכי' של הבורא – הוא היחיד והקובע?

ספר התניא מלמד אותנו ודורש מאיתנו להשתחרר לגמרי מנקודת מבט של ה'אני' הגשמי והבהמי, ולעבור לחשיבה שנובעת רק מן הנפש האלוקית. רק אז יכולים לגלות את המהות האמיתית של הנשמה. לכן כל טעימה מן העולם הזה מורידה ומפילה את האדם רבבות מדרגות, ואין זו רק סטייה קלה שתיכף אפשר להתיישר ולחזור למצב הקודם. אלא זהו כמו ההבדל בין מזרח למערב ועוד יותר מזה, כי או שאתה נוסע למזרח או שאתה נוסע למערב, ואין קרן מזרחית מערבית, כלומר, או שאתה בצד הקדושה או שאתה ב'סטרא אחרא', אין ממוצע בין הקדושה לטומאה. כמו כן, כל סטייה לכיוון מזרח מרחקת אותך כפליים מן הכיוון השני, כי כשנסעת לכיוון מזרח ולא למערב התרחקת בכמה צעדים מהכיוון שלך, ועכשיו עליך לחזור את כל הדרך חזרה לנקודת היציאה ומשם להתחיל ולעלות.

בנוסף לכך, גם אם נשארת במקומך, לא התקדמת בעבודת ה', אך גם לא התדרדרת – הרי אתה מתרחק מן האלוקות. כאשר האדם אומר לעצמו: אמתין עד שייפול דבר, או, אחכה למחר שאז יהיה לי יותר כח וכדו', הוא בעצם נעצר במקומו.

בכל רגע שהיהודי איננו מתקדם למטרה הרי הוא מתרחק, כי השהייה במקום מעמיקה את הקשר שלו לעולם הזה. שלכן נאמר "אם תעזבני יום יומיים אעזבך", וכל

אין אפשרות לפסוח על שני הסעיפים - לחיות באווירה הקיימת ברחוב, ובזה להשקיע ומזה ליהנות, ורק מפעם לפעם לקפוץ לאיזה התוועדות או לאיזה שיעור חסידות וכדו'. כי בכך לא נכנסים לעולם שספר התניא מציג לנו, ולא מתחסנים מפני המגיפות. משום שאלו שני סוגי חיים הופכיים זה מזה, ואי אפשר לחיות את חיי העולם הזה, ורק לטעום מפעם לפעם טעימות כלשהן מחיי האמת

יום שלא מתקדמים, זה הפסד של יומיים.

התניא - מורה הכיוון

יוצא אפוא, כי בכדי שספר התניא ישמש כמגן בפני כל המגיפות הרוחניות, לא די להחזיק אותו בכיס, או רק לקרוא ממנו קטע קצר בכל יום, כי חסידות איננה דרך של סגולות ועצות טובות. אשר מטרתן של הסגולות היא לפטור את האדם מעבודה קשה, שיוכל להמשיך לישון ולהמשיך ליהנות מעולם הזה.

אדם כזה המחפש קיצורי דרך ועצות קלילות שיסייעו לו לעלות בסולם בדרך העולה בית א-ל – הוא טועה טעות חמורה. הוא בכלל לא בכיוון של עבודת ה', והוא יישאר שפל ומגושם עם כל התאוות והמידות הרעות שלו.

אמנם יכול להיות שלא יממש אותם, ומעולם הוא לא יגיע לשפל המדרגה משום שהוא ישמור את עצמו בקופסא אטומה וחתומה, ולא יגיע מעולם לידי ניסיון. אך, במצב כזה הוא לא שינה בעצמו מאומה, הוא נותר במהותו – החומרית והמנותקת מן הקדושה, מן האלוקות, מן הרבי ומן הגאולה.

בכדי לא לחיות בנתק כזה מן המהות האמיתית שלנו, חייבים לעבוד! ועבודה פירושה השקעה, מאמץ וויתור על הרגלים ורצונות. כמו שבכל עבודה בעולם הזה צריך האדם להתאמץ, לוותר על נוחיות, על הרגלים ועל מנוחה, ובעיקר הוא צריך לרצות להביא תוצרת. כך בעבודת ה', צריך לרצות לגרום לשינויים, והשינויים הם לא טכניים, ולא חיצוניים בלבד, אלא צריך לשנות את הכיוון הכללי ואת השאיפה המובילה את האדם בכל מעשיו בחיי היום יום שלו.

הכיוון כרגע, בדורנו דור השביעי חייב להיות חדור בעניין של משיח. כל פעולה שהאדם עושה עליו לבחון האם זה מוביל ומכוון אותו לקבלת פני משיח. כי משיח לא יעשה שינוי קוסמטי בעולם, אלא שינוי ביסודו של העולם בצורת, באופן ובאופי החיים.

זה שיהיו לחמניות מוכנות על העצים ובגדים מוכנים ללבישה וכסף לא יחסר וכו', זו לא הנקודה של משיח, ובכך לא מתבטאת גאולה. לא בשביל זה חיכינו אלפי שנה בגלות, והתאמצנו לעמוד בדרישות של עבודת ה' על אף כל הגזירות וההשמדות, ולא בלחמניות ובגדים ישולם לנו על כל הסבל של העבר.

משיח, ישנה את התפיסה וההסתכלות שלנו על החיים, והוא יעשה זאת באופן מוחשי הברור לכל אחד ואחד – שכידוע שמשיח ילמד את כל עם ישראל על ידי ראיה. כלומר, שגם אם כיום אנו עושים את המוטל עלינו בכיוון הנכון, ואנו לומדים על כך בתורת החסידות ובתורתו של הרבי מה"מ, הרי כשיתגלה המלך המשיח נראה את הכל ונקלוט אותו כבראיה גשמית.

אך אם כיום לא נלמד על זה ולא נשאף לכך בכלל, הרי כשיראו לנו לא נפנה מבט לשם, כי זה לא שיעניין אותנו. כמו תינוק שמראים לו מרגלית יקרה מאוד, זה לא מעניין אותו, כי לא שמע אף פעם על דבר כזה.

אשר על כן, בואו ונחזיק טובה לאד"ש המורה לנו לחיות משיח – על ידי הליכה בדרך תורת החסידות בכלל, ובפרט בלימוד תורתו של אד"ש, ותיכף ומיד כשיתגלה ויגלה את מה שצריך לגלות, נראה ונבין על מה מדובר. אז נאמר: "הנה אלוקינו **זה, זה** ה' קיווינו לו" ומדוע נאמר פעמיים זה? משום שכשנראה זאת נאמר **זה** מה שקיווינו לו, זה מה שלמדנו וזה מה שחינכנו והתחנכנו אליו עד גילוי אורו של משיח.

סיפור בהמשכים / פרק ל"ב

תקציר: התנהגותו המוזרה של איתן גורמת לשניים לחשוב שאין באמתחתו שום כוונה רצינית ולטובתם עליהם להתרחק ממנו. דובי נדהם למשמע תגובתו השלווה של יעקוב שהוא "לא מאשים את מנדי" על דבריו.

בעקבות ההתוועדות שנערכה בלילה, החלו סדרי היום מאוחר מן הרגיל ובצירוף העובדה שהיה זה יום שישי, עמלו דובי ומנדי והתרוצצו בין הבחורים על מנת לוודא שאכן כל מקומות ה'מבצעים' יהיו מאויישים.

והרי כבר נתקבל בקהילות ישראל שיום שישי הינו יום ששעותיו קצרות וההכנות לשבת צריכות להיעשות בזריזות. הגם שהיה זמן קיץ והשמש לא מיהרה לשקוע, ולמרות שבבחורי ישיבה עסקינן ואין ברשימת מטלותיהם אזכור כלשהו למטבח ולתחומיו – מכל מקום כניסת השבת 'תפסה' את דובי ומנדי בראשים רטובים ממי המקווה, כשהם נחפזים לעבר ה'זאל' תוך טיפול באחרוני הכפתורים.

למחרת בבוקר, ירדו השניים לעבר המקווה ודומה שהשעה הייתה רגועה יותר. היה זה מנדי שנזכר באירועי 'ליל שישי' וטען בפני דובי שעליהם להרחיק את איתן מחדרם ולנתק עימו כל קשר. כל עוד הלה התעניין באמת ורצה לשמוע ולקבל השקפה חב"דית על נושאים שונים, היה מה להשקיע בו. ואילו כעת... לאלוקים פתרונים אך עובדה היא שהוא מחפש ליצור התכתשויות וליהנות מהגיצים שיתעופפו בעליזות לכל עבר.

"ראית איך הוא מנסה בכוח להעמיד אותי נגדך דווקא או נגד יעקב. הוא ממציא שאני דיברתי אישית נגד בחורים בישיבה ואז הוא דורש ממך להגיב כאילו זה בעצם היה נגדך. אין לי מושג מה עובר עליו, אבל קודם כול הוא חייב להיכנס לבידוד! זה או אנחנו או הוא".

דובי חש הזדהות רבה עם נימת הדברים ועם הטעם הרע שנותר בפיו באותו לילה. אך הכוונת, לדידו של דובי, לא אמורה להיות מופנית וממוקדת אך ורק באיתן.

אמת, זה האחרון בוחר להתעלם מנימוסי השיחה המקובלים ומעמת את הדברים ישירות בין הנוגעים בדבר. אך מהותם של הדברים קיימת ודורשת הסבר. כלום דובי לא שמע את דבריו של מנדי? כלום עליהם להסתיר את כך שדובי לא מזדהה עימם בכל ליבו? ויעקב... מדוע יש להתעלם מדמות שרק בליל הסדר האחרון התגלתה כחיובית בהחלט?

דובי הנהן בראשו למשמע דברי מנדי והוסיף מן משפט לא מחייב אודות הנחרצות שיש לנקוט בה. מנדי חש שאין כאן תאימות מושלמת, אך לא התעכב לברר זאת.

עם סיומו של 'סדר חסידות', ניגשו השניים לר' ישעיה ומצאוהו מסיים לימוד ב'חברותא' עם אחד הבחורים, כשמצב רוחו טוב עליו.

"נו..." פנה אליהם ר' ישעיה כשהתיישבו למולו ואמר בחיוך רחב, "אני לא חושד בכם שיש לכם שאלה ב'מאמר' שלמדתם, אתם הרי מבינים הכול בדרך כלל..."

"הלוואי", חייך דובי במבוכה.

"אז מן הסתם מדובר בעניין של צורכי ציבור הדוחים את השבת".

"אה... כן, משהו כזה", היה זה מנדי.

השניים קירבו את כיסאותיהם לעבר השולחן ובמילים קצרות פרש מנדי בפני ר' ישעיה את השתלשלות מעשיו של איתן כפי שהדברים נצפו בעיניהם.

פניו של ר' ישעיה התכרכמו: "רשמתי לעצמי לבדוק מה מתקדם איתו. חששתי שמאז פסח הוא עובר תקופה לא בריאה. הרגשתי משהו, אבל עוד לא הגעתי לטפל בזה".

"יש כאן שני דברים נפרדים", היה מנדי להוט להדגיש את עמדתו, "בכל מה שקשור לעזרה לאיתן, אנחנו כבר ממש לא יכולים לעזור. אבל את הצרות שהוא עושה לנו – ואולי בכלל בישיבה – חייבים להפסיק!!! הדבר האחרון שצריכים כאן זה מריבות וסכסוכים בין כולם".

ר' ישעיה הנהן בראשו והתכנס להרהוריו. "אתם יכולים להצביע על זמן או מקרה שמאז הוא התחיל להפוך להיות מרוחק וקצת שונה?"

"כן" אמר דובי בנחרצות. הטון שבו אמר זאת הפתיע קצת את מנדי ואף אותו עצמו, אך הוא המשיך וסיפר שלפני מספר חודשים כאשר שניהם, מנדי והוא, פיתחו שאלות ורצו להעמיק בנושא של משיחיסטים ואנטים והיחס לשיחות של הרבי ושלל ההשלכות שבכך, איתן היה אז שותף טבעי לשיחותיהם וללבטיהם.

בשלב מסוים, כשהם חשו שנוכחותו ודבריו קצת מעיקים עליהם, הם שלחו אותו שילבן את עניינו בנושא מול ר' אברהם זלמן. ואכן, איתן שוחח אז עם ר' אברהם זלמן במשך מספר שעות ולא שיתף אותם בפרטי השיחה.

"מאז", סיכם דובי באזני ר' ישעיה, "אני כמעט בטוח שמאז הכול התחיל. אפשר פשוט לברר את זה אצל ר' אברהם זלמן" סיים והפנה מבט רב משמעות לעבר מנדי.

השעון הורה על דקות אחרונות לתחילת התפילה ור' ישעיה הוכרח לסיים את שיחתם, לא לפני שהבטיח שאכן, כדברי מנדי, ידאג גם לאיתן עצמו וגם לבירור מטרותיו ותכניותיו. "אין ספק", סיים באנחה, "שהוא מסוגל לתכנן תכניות מוזרות..."

"איך אתה זוכר כל כך את הלילה הזה עם ר' אברהם זלמן?" התפעל מנדי באזני דובי, כשצעדו לעבר מקומותיהם, "אני עכשיו נזכר שבאמת ייתכן שמאז קרה משהו רציני".

"זוכר ועוד איך זוכר...", עיניו של דובי שידרו משמעות רבה לדבריו, "זוכר ומרגיש כל שלב שהתפתח בחודשים הלא צפויים האלו..."

דובי סחט מאמצים רבים מעצמו, על מנת להשתדל שבזמן התפילה יהיו ראשו ומחשבותיו מונחים אך ורק בתפילה. אם לא בהעמקה, אזי לפחות עם התייחסות לפירוש המילות.

כשנכנס לחדר האוכל לסעודת השבת, מצא דובי כי חלק מהבחורים מסתופפים סביב לדמות של מישהו שאינו מבאי הישיבה התדירים. בהתקרבו, זיהה דובי

מיהו הדובר המושך את תשומת לב כולם. היה זה בחור שלמד בישיבה לפני שנתיים, כאשר דובי עצמו למד בשיעור א'. בחור זה היה מהדמויות שבהם ראה דובי דוגמא וסמל להנהגה חסידית וכעת הינו עומד לסיים את הלימוד בשיעור ב' בישיבה גדולה. טבעי היה שדובי יחפש לעצמו מקום ישיבה בסמיכות ל'מרכז העניינים'. "הנה" נופף לעברו מנדי מספסל סמוך, "שמרתי לך מקום".

לאחר קידוש ונטילת ידיים, התפנה דובי לסקור ביתר פירוט את הנעשה, "אם שמוליהו ושמולקע מרותקים עד כדי שתיקה גמורה – כבר שווה..." לחש בחיוך לעבר מנדי.

ואכן, רוב הבחורים היו מרותקים לשמע נפלאות הישיבה בה לומד הבחור. "שם לומדים להיות בוגרים ורציניים. לימוד זה לימוד. 'נגלה' זה 'נגלה', חסידות זו חסידות והמשפיעים, אוח... יש ממי לשמוע. אין ספק, סיכם הלה, שזה המקום בשביל בחורים רציניים.

"סליחה שאני מתפרץ", נשמע קולו של שמולק'ע וכבר החלו מספר חיוכים קטנים להופיע על פני הבחורים, "אבל למרות שהשתכנעתי לגמרי. אתה חושב שהישיבה שלך תסכים לקבל אותי למרות שאני משיחיסט קיצוני שמצוייד בדגל משיח ענק?"

החיוכים השתחררו לצחוק כללי והבחור זרק לעבר שמולק'ע שהוא אכן לא השתנה מאז היותו בשיעור א' ו...כן משיחיסט כמו שמולק'ע הישיבה בוודאי תקבל...

מישהו דאג להזכיר את תוכן דבריו של ר' ישעיה בהתוועדות שנערכה אך לפני פחות מארבעים ושמונה שעות. אחד היושבים דאג להשמיע באזני אורח הכבוד תקציר מדבריו של ר' ישעיה באותה התוועדות.

האורח הרצין מיד את פניו וכחכח בגרונו. הבחורים הפנו שוב את מבטם והלה הדגיש שאכן, כדברי ר' ישעיה, אין ספק שאסור להיכנס לליצנות או להעלבות אישיות. ברור שישיבה חסידית תכניס כל בחור עם ראש טוב ושאיפות טובות וחסידיות ללמוד בישיבה. אבל ביחד עם זה ברור, שהישיבה שלו כמו שאר הישיבות הותיקות והמסודרות, לא תסכים לאף בחור קיצוני להתחיל להשתולל, להכריז ולהדביק ככל העולה על רוחו.

מנדי סקר את הנעשה בחדר האוכל. כמעט כל הבחורים הלומדים בשיעור ג' הצטופפו שם, חוץ מיוסף יצחק. זה האחרון בקצה חדר האוכל, שוחח בשקט עם שני בחורים. ברור היה שאין רוחו נוחה עם האסיפה ועם המדובר בה.

דובי הפנה את תשומת ליבו של מנדי לעבר השעון והשניים הנהנו בראשם לאות הסכמה. לאחר מספר רגעים, התרומם מנדי ונופף בידו לעבר האורח: "אני מצטער להפריע, אבל בעוד רבע שעה כבר יוצאים ל'מסיבות שבת', אז... זהו, רק הזכרתי".

דובי שעקב אחרי מבטיו של מנדי בדקות האחרונות, משך בשרוולו של מנדי שעדיין עמד, ופלט: "תגיד, דאגת לסיים כאן את העסק, בגלל יוסף יצחק או בגללי?"

מנדי הביט בו בתמיהה מהולה בכעס, "אני רץ לאת"ה לראות שיש מספיק ממתקים; כדאי שתוודא שהם מסיימים את זה עוד מעט" אמר במהירות ויצא.

בסוף דבריו, האורח אמר שלמען האמת, כל בחור צריך ללכת לישיבה שמתאימה עבורו. הרי ברור שישנם בחורים אקטיביים שחייבים להתעסק עם כל מיני מבצעי רחוב למיניהם. ברוך השם, הרבי דאג להם ויש ישיבות גם עבורם. "אבל", עבר טון דיבורו להיות החלטי ובמידה מסוימת אף דרמטי, "מה שמכעיס אותי, שיש הרבה בחורים טובים מאוד וחסידיים שלא ברור להם שלא מתקרבים למקומות האלו, על זה ורק בזה אני מתמקד".

"כן", חשב דובי לעצמו, "אין ספק שאני הבחור החסידי הממוצע שאליו התכוון האורח הנכבד. גם משיחיסט ממוצע, גם לומד וגם חסידי וכולי. אבל אני... אני שמכיר את עצמי וחשבתי על זה מספיק בחודשים האחרונים. אני יודע שבשום אופן לא אסכים להישאר ריק מתוכן ומהתקשרות אמיתית כמו עכשיו. אני דורש מעצמי משהו אחר לגמרי. אני חייב, אבל חייב ש י נ ו י!!!

דובי התערב לרגע ושאל ממקום מושבו "ולכן אתה בעצם רואה בזה סוג של 'שליחות'?"

הלה חשב לרגע ואחר אמר "אה... כן, אפשר בהחלט להגיד שכן. מה שקורה בשנים האחרונות, שהמשיחיסטים הצליחו ליצור סטיגמה כזאת שאומרת שאי אפשר להיות משיחיסט בשום ישיבה אחרת, חוץ משלהם.

"רוב הבחורים הצעירים כבר בטוחים שכל החב"דניקים מתעלמים במפורש ובכוונה מכל השיחות של הרבי בנושא משיח. תכל'ס רוב הבחורים בישיבה שלי מרגישים מאוד משיחיסטים, אבל לא משתגעים עם זה יותר מדאי ומתמקדים במה שצריך להתמקד. מה, לא ככה מחנכים אתכם הרבנים בישיבה כאן? ר' ישעיה לא מספיק מקושר לרבי? בחור שרוצה להישאר רציני ולהמשיך את הכיוון שיש לו עכשיו, צריך שייקח אחריות על עצמו ויידע לאן הוא הולך בשנה הבאה".

חבטה עזה נשמעה לפתע במרכז השולחן. כולם סובבו את ראשם בבהלת פתע וראו במרכז השולחן את שמוליהו שנחת מאי שם כשכולו מדושן עונג מתשומת הלב שהצליח ליצור. " למה אתם מחכים?" גער סביבו ונפנף בידיו לכל עבר, "עכשיו החוצה למסיבות שבת!!! מליוני ילדים מחכים לכם ברחובות ואתם מפטפטים לכם?! קדימה!"

כהרף עין התפזרו הבחורים לדרכם בצחוק חביב. אף אחד לא ניסה להתווכח עם החלטותיו של שמוליהו...

דובי התרומם ממקומו באיטיות, עודו תחת רושם דברי הבחור האורח, "כמעט מושלם", חשב לעצמו בציניות, "רק חסר היה שהוא יכריז שהדבר הכי חשוב זה לימוד התורה ומכאן והלאה גם נושא זה ישרת את המשך הדרשה..."

מול עיניו צף מראה ההתוועדות בה השתתף לפני מספר חודשים במתנ"ס. מכל כיון ברור היה לו שהמראות האלו לא מתחברים עם הדרשה הטרייה ודומיה.

"כן", חשב דובי לעצמו, "אין ספק שאני הבחור החסידי הממוצע שאליו התכוון האורח הנכבד. גם משיחיסט ממוצע, גם לומד וגם חסידי וכולי. אבל אני... אני שמכיר את עצמי וחשבתי על זה מספיק בחודשים האחרונים. אני יודע שבשום אופן לא אסכים להישאר ריק מתוכן ומהתקשרות אמיתית כמו עכשיו. אני דורש מעצמי משהו אחר לגמרי. אני חייב, אבל חייב ש י נ ו י!!! השאלה היא איך הידיעה מקדמת אותי הלאה..."

שמות ומשמעותם בקבלה ובחסידות

אצל שניים מן האבות מצינו הוספה או שינוי שם, אצל אברהם ואצל יעקב. ובכל זאת מה ההבדל ביניהם? מדוע משנים שם למי שנמצא בצרה? ומה אמר הבעש"ט לתלמידו והושיעו? • מוגש לרגל פרשת וישלח בו נאמר "לא יַעֲקֹב יֵאָמֵר עוֹד שִׁמְךָ כִּי אִם יִשְׂרָאֵל גו'" • מבט מיוחד ומרתק לפרשת-השבוע, לפי מדרשי חז"ל, הקבלה והחסידות לאור תורת חב"ד

ההבדל בין אברהם ליעקב

לשניים משלושה האבות – אברהם ויעקב – שונו שמותיהם:

"אברהם" נקרא תחילה "אברם", אך עם התעלותו והתקדשותו בדרגה האלוקית הנשגבת ב"ברית מילה" נוספה לו אות ה ונקרא "אברהם". ו"יעקב" לאחר שהתברך מהמלאך ניתן לו השם "ישראל" (שם המלווה את העם היהודי מאז ולדורי דורות).

יש הבדל בשינוי השמות: השם הראשוני "אברם" נמחק והתבטל ואסור להשתמש בו, כדברי התורה (יז, ה) "לא יקרא עוד את שמך אברם", אבל השם הראשוני יעקב נותר, אלא שנוסף לו שם, ישראל, ומעתה יש לו שני שמות, יעקב וישראל – ויש להבין את פשר השינוי בין אברהם ליעקב, שאצל אברהם השם הקודם התבטל ואצל יעקב הוא נשאר?

מהות השמות

בקבלה ובחסידות מוסבר ששם אינו דבר סתמי ומקרי שנבחר על-ידי בני האדם, אלא הוא מסמל את מהות האדם – השם הוא "צינור שפע החיים": ממקור החיים והברכה האלוקית העליונה ישנם עשרים ושנים צינורות שפע, דרכם יורדת ההשפעה לנבראים, צינורות אלו הם עשרים ושתיים האותיות שבלשון-הקודש (עברית), כל אות בעלת אופי מיוחד, דרכה עובר שפע חיים מיוחד, והשם של האדם, כלומר האותיות המרכיבות את שמו, הם מקור האנרגיה שלו.

זה לשון ספר 'תניא': "שמו שיקראו לו בלשון-הקודש הוא כלי לחיות", מסביר הרבי (שערי הלכה ומנהג חלק ג ע' רצד): "שם הוא הצינור דרכו נמשכת החיות וההשפעה" [ב"בני יששכר" (ניסן ד, י) כתוב "שם הוא כבית אחיזה של הכלי שנלקחת הכלי על ידו"]. השפת אמת (שמות נ"ז) אומר ש"שם" בגמיטריא "ספר", כי אכן בשמו של האדם מקופלת פרשת ימי חייו.

כי השמות הניתנים על-ידי ההורים, הם בעצם מכוונים משמים, ובלשון האריז"ל: הקב"ה מזמין בפי ההורים את השם לפי השורש הנשמתי של הילד, לכן השם רומז על כל ענינו ושורש נשמתו ומעשיו של האדם.

אכן ישנם אנשים רבים בעלי שם זהה ובכל-זאת הם נראים שונים והפוכים זה מזה לחלוטין, אך אם נתעמק במהות השפע האנרגטי של חייהם נמצא שלכולם כוח זהה, ההבדל הוא במימוש הכוחות שלהם.

שינוי שם

שינוי השם משנה את מהות האדם ומזלו, אמרו בתלמוד (ר"ה טז) שזה קורע גזר דינו של האדם [כמו "שרה" אמנו שבזכות שינוי שמה משרי לשרה נתברכה וזכתה בבן], והרמב"ם (הל' תשובה פ"ב) אומר שזה אחד מדרכי התשובה, כי המשנה שמו הוא כאילו איש אחר ואינו אותו האיש שעשה אותן המעשים".

בשולחן ערוך כותב הרמ"א (יו"ד סי' שלה ס"י): נהגו לברך חולים בבית-הכנסת ולקרוא להם שם חדש, כי שינוי השם קורע גזר דינו. מסביר החיד"א (יוסף אומץ, תצווה): ששינוי השם ממשיך נשמה חדשה משמים [ואם החולה לא נרפא, סימן שהשינוי לא המשיך עליו נשמה חדשה].

כלומר אדם שצינור החיים שלו פגום או סתום (חולה, סכנת חיים וכדומה) פותחים לו צינור חיים נוסף, כלומר שם חדש [ולעיתים פותחים צינור חיים, כלומר שם, חדש, לא בשל ליקוי בצינור הקודם, אלא לתוספת ברכה וחיים, כמו אצל אברהם ויעקב, שנתינת השם החדש לא היתה בשל

מאת: הרב יוסף קרסיק
רב אזורי בת חפר – עמק חפר

ליקוי בשם הקודם].

השאלה היא, האם זה הוספה או שינוי? כלומר, האם השם הקודם נותר ומעתה בעל השם נושא שני שמות (הישן והחדש), או שהשם הקודם נמחק ונותר רק השם החדש? ולכאורה הדבר תלוי במהות ומשמעות השם הקודם, האם הוא סותר לשם החדש – ובנקודה זו נעוץ ההבדל בין אברם לאברהם ויעקב לישראל.

שינוי או הוספה

שני השמות יעקב וישראל הם שתי דרגות בעבודת ה' של יעקב:

השם "יעקב", מלשון עקב (ולשון עורמה, שהערים והתחכם להשיג את הברכות), מסמל את החלק התחתון והגשמי של היהודי, הגוף והצרכים הגשמיים. והשם "ישראל", מלשון "לי ראש" מדבר על ראש היהודי, זה הנשמה האלוקית הקדושה שבו, ועיסוקי התורה והמצוות האלוקיים.

לכן השם הראשון, יעקב – נותר, שכן עבודת היהודי אינה רק בענינים הרוחניים של הנשמה הקדושה, אלא גם בענינים הגשמיים, לנהוג ביושר ובאמת לא רק בעניניו הרוחניים (בבית הכנסת וכדומה) אלא גם בעיסוקי החולין והמסחר שלו, שייעשו בדרך היהודית הטהורה והנכונה, וכך לקדש גם את העולם הגשמי. שני השמות, יעקב וישראל, הם שני מימדי-רבדי עבודת היהודי: גשמי ורוחני. גוף ונשמה.

אבל אצל אברהם השם אברם נמחק כי שני השמות מסמלים דברים שונים והפוכים:

אברם משמעותו "אב רם", מלשון מרומם, להיות מנותק וחסום מהעולם שסביבו, ואילו "אברהם" משמעותו "אב המון גויים", שמשמעות הדבר התחברות והתקשרות לעולם שסביבו [ואכן אברהם הפך ל"אב" ומנהיג משפיע על העולם, כשהפכו מקצה לקצה, משיא השלילה לשיא החיוב, להאמין בדרכי ה' ולנהוג בצדק וביושר], בשל כך השם אברם נמחק והתבטל.

לסיכום: שם האדם מורה על מהותו, דהיינו מבטא את עצמיות התכונה שצריכה לצאת אל הפועל במילוי הוויתו, כדי להשלים את התעודה האלוקית שלשמה האדם בא לעולם.

השם מבטא את מהותו של האדם, ולכל

מהי גאולה? מה יחדש המשיח בעולם? יש האומרים שהוא ירפא חולים וימנע מגפות וחולאים. יש האומרים שהוא יושיע נזקקים ויבטל עוני ומחסור מהעולם. יש האומרים שהוא יביא שלום וימנע מלחמות בעולם. יש האומרים שהוא יוסיף חכמה וידיעת ה' לישראל. ועוד ועוד.

אדם תפקיד משלו בעולמו של הקב"ה, תפקיד הרמוז בשמו המיוחד. ידיעת השם משמעה הבנה מה הקב"ה דורש מאתנו, ולחיות עם השם פירושו למלא את תפקידנו ויעודנו.

אדם חייב להביא לעולם בשורה חדשה על פי דרכו וטבעו. חז"ל אומרים (אבות פ"ד מ"ג) "אין לך אדם שאין לו שעה", אסור לזלזל באף אחד מהנבראים, אין אדם בעולמו של הקב"ה שאין לו שעה מיוחדת שבה יבטא את תוכנו הפנימי.

שם יהודי אינו רק אמצעי לזיהוי האדם, אלא דבר בעל משמעות, יש קשר הדוק בין השם ובין נושאו, הוא המטען הרוחני של האדם.

לכן מנהג ישראל לתת שם בשעה מקודשת, ב"ברית מילה" לבן ובעליה לתורה של האב לבת, כי השם הוא ביטוי לכוחות האלוקיים של האדם.

שם בהתאם לברכת הצדיק

אחד מחבורת תלמידי הבעש"ט, רבי שלמה זלמן קוזמיר, לא זכה לראות פרי בטן, הוא היה ערירי ולא נולדו לו ילדים. פעם בעת ריקודי שמחה של התלמידים בבית-המדרש במעמד רבם הגדול הבעש"ט, עמד רבי שלמה בפינה כשפניו עצובות ולא הצטרף למעגל הרוקדים העליז.

לפתע פנה אליו הבעש"ט ושאלו: "למה נפלו פניך ואינך רוקד בשמחה"? ויען: "איך אשמח ואנכי ערירי ואין לי בנים". ענה לו הבעש"ט: "תרקוד בחיות ואז יהיה לך חיות", הצטרף רבי שלמה למעגלי השמחה.

לימים נולדו לו ארבעה בנים, ורבי שלמה דקדק בדברי רבו הגדול הבעש"ט – "תרקוד בחיות" – שמשמעותם כפולה: גם לרקוד בשמחה והתלהבות וגם לרקוד ויוולדו לך ילדים שתתן להם שמות של חיות ובעלי חיים, ואכן העניק לארבעת בניו שמות של חיות: צבי, לייב (= אריה), דוב וזאב (היכל הבעש"ט יא, עמוד צד).

השם גאולה

אחד הרמזים המופלאים בענין השמות מצוי גם בענין לעתיד לבוא – שהיא מטלת דורנו, כדקדוקו של הרבי בלשון חז"ל "כל ימי חייך להביא לימות המשיח" – שגם בשם "גאולה" מתמצאת מהות פעולת המשיח ו"לב" החידוש לעתיד לבוא:

מהי גאולה? מה יחדש המשיח בעולם? יש האומרים שהוא ירפא חולים וימנע מגפות וחולאים. יש האומרים שהוא יושיע נזקקים ויבטל עוני ומחסור מהעולם. יש האומרים שהוא יביא שלום וימנע מלחמות בעולם. יש האומרים שהוא יוסיף חכמה וידיעת ה' לישראל. ועוד ועוד.

הכל אמנם נכון אבל הם פרטים בגאולה ואינם מבטאים את תמצית מהות פעולת המשיח בעולם!

עיקר החידוש של המלך המשיח הוא בגילוי האלוקות, בחינת "אתה הראת לדעת" כל יהודי יראה במוחש לנגד עיניו את הכוח האלוקי. המציאות הגשמית לא תסתיר את האמת האלוקית, ובכל דבר ביקום ייראה הכוח והניצוץ האלוקי המחיה ומקיים אותו.

אמור מעתה משיח הוא התגלות ה' אחד. וזה אכן נרמז במילה "גאולה", שבינה לבין המילה גולה מבדיל אות אחת בלבד, אות אל"ף, "גאולה", האות הבודדה שנוספת בשם גאולה, מסמלת את כוח ההתגלות האלוקית של ה' אחד, והיא נקודת מהות הגאולה לעתיד לבוא, שנזכה לה – כהבטחת הרבי – בדורנו זה, במהרה בימינו בקרוב ממש.

מקורות: לקוטי שיחות חלק א, לפרשתנו. ספר זיו השמות וקוראי שמו. ועוד

לקבלת המייל ישירות ולתגובות והערות שית"
קבלו בשמחה: ryk613@gmail.com

חודש הגאולה אצל מלך המשיח

יום ראשון, אדר"ח כסלו

עד לפני שעות ספורות ה'באנקעט' של כינוס השלוחים עדיין היה בעיצומו, כשרבים מאיתנו צופים מעזרת הנשים לראות ולשמוע את השלוחים שמוסרים את חייהם למלא את שליחותם, כפי שחדורה בעבודה היחידה – קבלת פני משיח. השעה 9:00 בבוקר, סדר חסידות הסתיים זה עתה, וברגעים אלו ממש – בחזית בית חיינו, בית משיח, נעמדים מאות שלוחי כ"ק אדמו"ר שליט"א לתמונה השנתית. רבים מהתמימים מזדרזים לצאת החוצה להספיק לראות את המעמד העוצמתי שכל כולו כבוד למשלח – הרבי מלך המשיח.

וברגע שהתמונה הושלמה – פרצו אלפי השלוחים לרחבה בריקוד אדיר של 'שלוחי אדוננו', ריקוד שנמשך זמן רב מתוך שמחה עצומה. התמימים בינתיים לא נחים ולא שוקטים – ומנצלים את ההזדמנות שכל השלוחים נמצאים כאן לחלק את הקונטרס הנפלא 'השליחות היחידה' ובו השיחה של חיי שרה תשנ"ב ויומן חי מאירועי כינוס השלוחים תשנ"ג, יומן המלא בעידודי 'יחי' שמזכירים לשלוחים מה הרבי רוצה מכולנו בזמן זה... בשעה הקרובה מתכוננים מאות ילדי השלוחים להצטלם גם הם בחזית בית משיח.

תפילת שחרית של ראש-חודש כסלו במניין אד"ש מלאה בשלוחים ובהתאם לכך – התפילה נראית אחרת לגמרי... ניגוני שמחה במשך התפילה כשבאווירה מורגשת הרגשת 'אשרינו' שזכינו להיות חסידי ושלוחי מלך המשיח לבשר לעולם את בשורת הגאולה שמסר לנו בנבואה ברורה.

בתפילת מנחה הש"צ היה שליח הרבי מלך המשיח בצרפת הרב **יוסף יצחק פעווזנער** ו'בשים שלום' הוא מזכיר לכל השלוחים והתמימים את המהפכה שהרבי מחולל בעולם שבאה לידי ביטוי במהפכה של מדינת צרפת, ומתחיל את הניגון "האדרת והאמונה" ובמשך כמה דקות הקהל מנגן את הניגון בשמחה עצומה...

אחרי תפילת מנחה מתקיים השיעור הקבוע ב'דבר מלכות' השבועי, ובסיום השיעור נפתחת סעודה ראויה לשמה, כשהמדובר הוא במנהג לקיים 'סעודת עניים' ביום החתונה, אמנם החתונה עצמה מתקיימת בארץ הקודש, אבל איך אפשר לוותר על הזכות הגדולה שבשעת החתונה התמימים ב-770 יאמרו 'לחיים' לזכות החתן והכלה?...

והנה אנחנו נכנסים ליום הבהיר, יום שמחתם של חסידים – **ראש חודש כסלו!!** לפני תפילת מעריב התחילו לנגן 'יחי' בניגון של ר"ח כסלו והשמחה גאתה מרגע לרגע... ביום שכזה – לב כל חסיד מלא וגדוש בשמחה על המאורעות שבימים ההם בזמן הזה, ובמצבינו הנוכחי – זה מיד מגביר את רגש התחינה והבקשה שכן נזכה היום ממש להתגלות השלימה, שאז נראה כולנו וכל העולם שהכול היה ניסיון ללא כל מציאות אמיתית, ונוכל להכריז בפה מלא 'אודך הוי' כי אנפת בי'... השירה מתחזקת, כשכולם מחכים לראות את כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח נכנס עכשיו בגלוי לעיני בשר 'לבית הכנסת ובית המדרש ובית מעשים טובים'... ההרגשה היא שהנה זה קורה. הרבי מתגלה לעין כל בפועל ממש...

במשך סדר חסידות ערב מכינים את חלקו האחורי של 770 לקראת ההתוועדויות שיהיו הלילה עם השלוחים. ואכן, הסדר מסתיים, ותיכף נפתחת התוועדות גדולה במרכז עם שלוחים ומשפיעים, וההתוועדות נמשכת עד לפנות בוקר כשר' **זלמן לנדא** מתוועד ומעורר ללא הרף על התבטלות מוחלטת לרבי – שזה היסוד של השליחות ושל חיי חסיד בכלל. בסגנונו המיוחד הוא סוחף את התמימים במשך שעות. יחד איתו יושב ר' **בצלאל קופצ'יק** שמתוועד עם הרב **משה אסמן** ור' **דוד נחשון**. בשולחן סמוך מצטופפים עשרות תמימים ואנ"ש עם ר' **ישראל גרינברג**. ר' **שבתי סלבטיצקי** מתחיל להתוועד עם הסיפורים הנפלאים שלו על הרבי כשסביבו עוד רבים. וכך 770 כולו מלא פארברייינגענס חיים עד לשעת לפנות בוקר – כשניגון השמחה של ר"ח כסלו נשמע מכל פינה...

יום הבהיר ראש-חודש כסלו

תפילת שחרית מיוחדת מאוד הייתה כאן, יחד עם ההלל, ועוד ועיקר שזהו יום הבהיר ראש חודש כסלו. הש"ץ ממלא את התפילה בניגוני שמחה, וכמובן הניגון שנשמע לרוב זהו הניגון של ר"ח כסלו, ושירה זו נשמעת במלוא עוצמתה ב-770 כביטוי לשמחה של החסידים ביום הזה... אומרים הלל ומרגישים שזוהי הודאה לקב"ה על החסד שעשה עמנו ביום זה...

לתפילת מנחה מגיעים ל-770 שתי כיתות חיילי צבאות ה' מ'אהלי תורה', יחד עם המלמדים. לראות את הילדים – "משיחי" מתפללים בתמימות לקב"ה בעצמו כשברור להם שהרבי נמצא איתם יחד ומתפלל איתם ג"כ, והכרזת ה'יחי' שבסיומה, זה מעורר את הלב ונותן חיות מחודשת בתפילה (בפרט לאור ה'דבר מלכות' של תולדות "אני מתפלל לדעת זה

התוועדויות ראש חודש כסלו שנערכו סביב עשרות שולחנות ב'בית חיינו' בתום ההתוועדות המרכזית, ונמשכו עד לשעות הקטנות של הלילה

התינוק״)...

כבר מסדר נגלה אחר הצהריים מתחילים לסדר את 770 להתוועדות המרכזית של ר״ח כסלו, ומיד אחרי סדר חסידות ערב מתחילה ההתוועדות סביב שולחנות ערוכים בכל טוב – סעודה של חג לכבוד יום הבהיר, ובתוך כך 770 מתמלא מפה לפה בתמימים, חיילי צבאות ה׳, ובכל אשר בשם חסיד יכונה...

בתחילת ההתוועדות דיברו כמה משפיעים בעניין היום והזכירו שביום הזה גם אומרים הלל כמו בחנוכה וגם עושים סעודה גשמית כמו בפורים וזה מצד מעלת היום שכולל את המעלה של שניהם.

בהמשך ההתוועדות – בסביבות השעה אחת בלילה - החלו ריקודים סוערים לקול נגינת האורגן, ריקודים כאלה קשה לתאר כדבעי... 770 כולו על השולחנות, מאות חסידים ותמימים רוקדים כשידיהם משולבות אחד עם השני והשמחה גוברת מרגע לרגע. במיוחד בניגון של ר״ח כסלו שהתנגן באריכות ואנחנו מתבוננים בתוכנו של היום - האושר של החסידים כשראו את הרבי יוצא הביתה בבריאות איתנה וקלטו אח״כ שכל ההעלם וההסתר הי׳ רק עניין חיצוני ולפי שעה בלבד והכול זה בשביל העלי׳ שמתגלית לאחרי ההעלם, והנה אותו דבר והרבה יותר מכך, תיכף ומיד ממש הרבי מלך המשיח מתגלה לעין כל באופן ד״פתאום יבוא האדון אל היכלו״ ומוציא אותנו מהגלות ומתוך השמחה הלזו שפורצת את כל הגדרים מגיעים היישר אל שמחת הגאולה, להתוועדות קודש עם הרבי בביהמ״ק השלישי. מתחילים לנגן ״יחי אדוננו...״ והשמחה שוברת את כל המחיצות וב-770 הורגש שזהו זה עכשיו זה מגיע – ההתגלות השלימה... שירת ה׳יחי׳ נמשכת במשך שעה שלימה, וגם אחרי שהמוזיקה מפסיקה – קהל גדול של חסידים עדיין רוקדים בעוז ״יחי אדוננו׳.

ומכאן – מתחיל ליל הפארברייגענס של ראש חודש כסלו... עשרות התוועדויות לאורך הזאל. ר׳ **נחמן שפירא** עם התמימים מאהלי תורה, **זלמן לנדא** עם שלוחי אד״ש ועשרות תמימים סביבם ועוד... בחוץ השמש כבר מתחילה להפציע, ובפנים עדיין אוחזים בראש חודש כסלו...

יום שלישי, ב׳ כסלו

סדר חסידות בוקר מתחיל, רבים מהתמימים שיושבים כאן הם אלו שעד הבוקר ישבו בהתוועדות, ואולי תפסו תנומה קצרה על אחד הספסלים... בפינה הצפונית מזרחית ר׳ **בצלאל קופצ׳יק** עדיין מתוועד.

היום לקחו את הדלת של 770 לשיפוץ, ובמקומה הותקנה דלת זמנית. המראה קצת שונה, לא רגיל...

הרבי מדבר על ריבוי התוועדויות בחודש כסלו, ועד להתוועדות בכל יום ממש מימי החודש. כאן ב-770 זו הוראה לא קשה לביצוע... כמעט בכל ערב תמצא איזו התוועדות קטנה, יום הולדת או סתם ״לחיים׳ לזכות מישהו שגרר אחריו התוועדות קצרה. אחר הסדרים התקיימה התוועדות יום הולדת על בימת ההתוועדויות, כשבהמשך הצטרף אליה הרב **ישועה חדד** ממילאנו שסיפר על מענות שהיו לו מהרבי בעיקר בנוגע לתפקיד שלו בכשרות.

יום רביעי, ג׳ כסלו

וההתוועדות של היום: אחרי סדר שיחות התמימים דקבוצה ע״א יוצאים יחד לשיעור אחדות השבועי, שם אנחנו יושבים ומתוועדים, מדברים ביחד, מעבירים כל מיני נקודות שהיו במשך השבוע המלא כל כך, מתחזקים בניצול שנת הקבוצה ועזרה לחברים. העיקר הוא שיושבים ביחד באהבת רעים כמשפחה אחת ומרגישים את ה״אשרינו מה טוב חלקנו״ שאנו בנים של הרבי מלך המשיח, שזה נותן כמובן כוחות מחודשים להמשך העבודה...

בדרך לקריאת שמע שעל המיטה ליד החדר של הרבי אני פוגש התוועדות בזאל הקטן עם ר׳ **זלמן לנדא**, כמובן שאי אפשר לעצור את עצמך מלהיכנס לפחות לרגע... ״צריך לחיות קצת אלוקות! צא מעצמך, כמה אתה מונח ב׳להסתדר׳?...״

יום חמישי, ד׳ כסלו

השיעורים בנגלה עם ר׳ **יקותיאל פלדמן** צוברים תאוצה, ומידי כמה ימים מתקיים שיעור לתמימים מישיבה שונה.

בשעה 10:00 התמימים מתיישבים בחלק המערבי של הזאל להשתתף בשיעור השבועי בעניני גאולה ומשיח שנמסר ע״י הרב **אברהם ברוך פעווזנער**, שהאריך בביאור הדבר-מלכות ובחידושו העיקרי שהרבי מה״מ מבהיר שנסתיים כבר הבירור של עשו והעולם כבר מוכן לגאולה וא״כ (מדגיש הרבי) הדבר היחיד שחסר הוא שיהודי יפתח את עיניו ויראה שהכול מוכן לגאולה.

עם סיום השיעור - התמימים של ה"קבוצה" מזדרזים להתוועדות מיוחדת עם המשפיע ר' **מיכאל חנוך גאלאמב** לכבוד יום הולדתו. הרב גאלאמב מתוועד עם התמימים (בין השאר) על כך שצריך שיהי' לנו בחיים קצת אמת, שהרי זה מה שהרבי אומר בשיחה הידועה שאילו היו צועקים 'עד מתי' באמת הרי וודאי שמשיח הי' כבר בא... וזה אומר לנו שצריך להכניס ללב קצת אמת. וזה נעשה ע"י התפילה – שמתפללים וחושבים על הקב"ה על גדולתו וכו' כך מפנימים את העניין וחיים בצורה אמיתית יותר וממילא רוצים את הגאולה קצת יותר באמת.

יום שישי, ה' כסלו

בעקבות השעון שזז השבוע שעה אחורה, והשבת נכנסת מוקדם, ישנם תמימים רבים שמצד ריבוי העבודה במבצעים לא יכולים להספיק להניח תפילין ולהתוועד עם כל האנשים שבמבצעים אם הם ייצאו אחרי שחרית במניין של הרבי, ולכן הם מתפללים מוקדם ומיד יוצאים להפוך את העולם...

בהתאם לכך – המבצעים סנטר נפתח בשעה מוקדמת יותר. "איגוד תלמידי הישיבות" מאפשר ליוצאים למבצעים להשיג עלונים על פרשת השבוע, כרטיסי משיח, חוברות הסברה בענייני משיח וכדו'.

עם שקיעת החמה מתחיל 'סדר חסידות' של ליל שבת שמתקיים בזמן החורף מהשקיעה עד השעה 8:00. התמימים לא מוותרים ומקפידים להתפלל במניין של הרבי, כמובן באישור ההנהלה, כשלאחר הסדר הם צריכים להשלים עוד רבע שעה. הסדר הזה הוא תענוג מיוחד כפשוטו... ללמוד כמה שעות חסידות (כמו שלומדים במשך השבוע נגלה), ובשופי, בלי להסתכל על השעון...

בהמשך הסדר מגיעים התמימים מאוהלי תורה שזה עתה הסתיים הסדר חסידות בישיבה, ובאו להתפלל מעריב ב-770.

בשעה 7:30 מתחיל הסדר ניגונים מאחורי בימת קריאת התורה כשאחד התמימים מתחיל את הניגונים, ולאחר מכן ניגון ההכנה למאמר שחזר א' התמימים.

קבוצה תש"ע שנמצאים כאן ב-770 מתיישבים להתוועד יחד באחד מבתי אנ"ש, לרגל יום הולדת של כמה מתלמידי הקבוצה. כמה מאיתנו מצטרפים, רק בשביל לראות את אחינו מהקבוצע"ס הקודמות יושבים יחד להתוועד באהבת רעים...

שבת קודש, ו' כסלו

סדר חסידות בשבת מתחיל בשעה 8:00, 770 מלא בצילומים של ה"תורה אור" השבועי שלומדים בו רבים מהתמימים ואפילו יש שיעורים קטנים של אנ"ש ב"חסידישע פרשה", ובשעה 8:30 מתחיל כמידי שבת קודש שיעור דבר-מלכות, התמימים משננים שוב ושוב את השיחה בכדי לא לשכוח את הנקודה...

לאחר קריאת התורה הגבאי קורא את ה'היום יום' של שבת קודש ולאחר מכן עולה לבימה הרב **אברהם ברוך פעווזנער** לחזרת שיחה של הרבי וכמובן הוא חוזר על נקודה מהדבר-מלכות ומסיים עם עניין הזמן שבו אנו נמצאים שהרבי מבאר שט' כסלו בא לפני י"ט כסלו כי דווקא על ידו אפשר להגיע ל"חג החגים", והוא מסיים ואומר: אנן נעני' אבתרייהו בנוגע לר"ח כסלו...

התוועדות קודש של הרבי מלך המשיח מתחילה בשעה הקבועה, ועם קריאת השיחה בענייני משיח מקונטרס 'יחי המלך' גוברת הציפייה לראות כבר בעיני בשר את הרבי מתוועד עם כל עם ישראל, בהתגלות השלימה. בהמשך מתוועדים החתנים עד לשעת תפילת מנחה.

התמימים היוצאים להקהלת קהילות צריכים כבר לצאת מאוד מוקדם עקב השעון שהוקדם.

מיד לאחרי תפילת מעריב והבדלה מתקיים "קידוש לבנה" לקבלת פני משיח צדקנו וברוב עם הדרת מלך מבקשים "את ה' אלוקיהם ואת דוד מלכם". ומיד לאחר הכרזת ה"יחי", מתחילים הריקודים מתוך שירה וזמרה במשך שעה ארוכה.

במשך הריקודים מגיעים חזרה התמימים שיצאו להקהלת קהילות, ולפתע מגיעה קבוצה שמפתיעה את כולנו: שישה תמימים שיצאו לפנות בוקר לרובע ברונקס (כמעט 5 שעות הליכה מהירה צד אחד!!), בכדי לקיים את המניין היהודי שנשאר היחיד באחת השכונות שם. כעת הם חזרו בסאבוויי...

בשעה 7:30 מתחיל סדר נגלה של זמן החורף, התמימים משננים וחוזרים על מה שלמדו במשך השבוע האחרון או שממשיכים בלימוד. רבים מנצלים את הזמן ללימוד המסכת שלקחו על עצמם בחלוקה של י"ט כסלו. בשעה 9:00 מתקיים פלפול ע"י אחד התמימים בזאל הקטן – דבר שגורם נחת רוח רב לרבי שליט"א.

חודש כסלו ממשיך עם התוועדויות בכל לילה, והלילה זה באופן מיוחד: מלבד התוועדות סיום הרמב"ם ומלוה מלכה הקבועה במרכז 770, התקיימה התוועדות יום הולדת, ועל יד בימת ההתוועדויות התקיימה התוועדות 'צאתכם לשלום' לשני תמימים מקבוצה תש"ע, שיוצאים לשליחות מחר, אחד מהם יוצא להודו.

משפחתי האהובה!

מדהים איך שכאן, בבית חיינו, כל דבר נעשה חי הרבה יותר. ראש חודש כסלו, וכן הימים הרגילים של חודש כסלו – הכול מלא חיות, התוועדויות שממלאות חיות גם בסדרים, בלימוד וכו'.

מרגע לרגע חודרת עמוק יותר ההרגשה הפנימית – איזה אושר להיות כאן, אצל הרבי, בד' אמותיו הק'. בלב גובר הרצון העז – 'שבתי בבית ה' כל ימי חיי'...

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

מענדי, בבית משיח, בית רבינו, בית חיינו, 770.

מה עשית היום לקירוב הגאולה?

הוסף בלימוד התורה ובפרט בענייני גאולה ומשיח • הוסף בתפילה • הוסף בצדקה

ש"ס וחלילה

ככלב השב אל קיאו

האמת שוב נחשפת. אותן מפלגות שהציגו לנו מצג שווא של ימניים עם הצהרות ימניות בומבסטיות כדוגמת ש"ס, התגלו שוב במערומיהן. הפחד שמקנן בקרבן שמא הממשלה שלהם תתפרק. ולכן הם מוכנים ללכת להקפאה נוספת, כאשר קולות שרי ש"ס הכריעו את המשך ההקפאה ביהודה ושומרון.

17 שנים קודם לכן, בהסכמי אוסלו, ש"ס שיחקה את אותו המשחק. הם נמנעו ואפשרו להסכם אוסלו לעבור, וגם אז הם ניסו לומר "רק נמנענו", אבל הסכם אוסלו נחרט בציבור על גבה של ש"ס, הסכם שהוביל למרחץ דמים. אלו בש"ס שהובילו את הסכמי אוסלו, קיבלו את עונשם משמיים, החל מאריה דרעי וכלה בשלמה בניזרי (שלזכותו של האחרון ייאמר שהוא הודה בטעות הקשה של אוסלו, ואמר כי חזר בתשובה פעמיים, כאשר הפעם השניה הייתה על תמיכתו ללא סייג בהסכם אוסלו).

ההקפאה הפעם אינה אוסלו, אלא פשע שעולה עשרת מונים על אוסלו. משמעותה הישירה של ההקפאה היא, שכל היישובים הקיימים היום, יימקו ולא יהיו קיימים חלילה בתוך עשור שנים. ההקפאה הנוכחית היא גזר דין מוות על כל יישובי יהודה ושומרון, תוך כניעה מוחלטת לתכתיבים האמריקאיים. ש"ס, במקום לנצל את השפעתה בממשלה, הופכת שוב למפלגה הפועלת בשירות האוייב.

לפני הבחירות השקיעה מפלגת ש"ס הון רב להוכיח שהיא מפלגת ימין. נציגיה לא פסחו גם על כפר חב"ד בהצגות שווא. כך הם נכנסו לפלטרין של מלך להוכיח שהנה הם אלו שיצילו את ארץ ישראל. אלי ישי עצמו זעק לפני חודשיים שלא יקום ולא יהיה המשך להקפאה, וכעת הם נותנים ידם למעל הזה.

ארץ ישראל שייכת לקב"ה, ויידעו ראשי ש"ס, כי מי שיתן ידו חלילה לפשע הזה של חורבן ארץ הקודש, הרי הוא נלחם מלחמה גלויה בקב"ה. חשבנו כי הם למדו את הלקח מדרעי ומשאר מרעין בישין ששיחקו בארץ ישראל.

אין ספק כי מדובר בניסיון גדול. החשש מאיבוד הכסא הוא חשש כבד, אבל ארץ ישראל חשובה מהכסא, ועתידו של העם היהודי חשוב ממצבה של ש"ס כעת.

כסף טבול בדם

חוק האברכים והמאבק של הציבור הלא דתי והסטודנטים נגד חוק זה, הוא עוד איתות משמיים למפלגות החרדיות שמכרו את הכל תמורת נזיד עדשים.

כולם זוכרים את ההתנתקות שקיבלה גושפנקא תמורת 290 מיליון למוסדות ולישיבות. כך במשך שנים מסחרו את הדת תמורת כסף לישיבות, אך בסופו של דבר, גם הכסף פחת וכל ההישגים הדתיים נעלמו.

המפלגות הדתיות לא יכולות להציג כיום ולו הישג דתי אחד קלוש בשום תחום שהוא. גם בתחום התקציבים והנדל"ן ההישגים הם דלים ולא אמיתיים. אפילו על הקיים לא ממש מצליחים לשמור. ללמדך שלא בדרכי רמייה וויתורים על ארץ ישראל אפשר להשיג הישגים, כי גם אם יושגו הישגים, הרי הם לפרקי זמן קצרים. בסופו של דבר ההפסדים יהיו גדולים בהרבה.

חוק האברכים אמור לפקוח את עיני מנהיגי הציבור החרדי לחשבון נפש מעמיק ויסודי על יחסם עם השלטון, והניסיונות להשיג הישגים תוך תמיכה בממשלות שמוותרות על ארץ ישראל. זכורים היטב דבריו המצמררים של הרבי מה"מ על הכסף שניתן למפלגות החרדיות תמורת ויתור על שטחים, באמרו שזהו כסף שטבול בדם יהודי רח"ל.

הגיע הזמן לעשות

למה אתה לא מתייאש? שואלים אותי הרבה אנשים, הרי המצב רק הולך ומתדרדר, הגיע הזמן לסגור את דוכן המאבק, לדעת שהעסק 'גמור'.

כמי שמכיר את המצב, לא פעם עולים בי אותם הרהורים, אבל בכל פעם אני נזכר במשפט של הרבי על דברי המשנה במסכת סוטה על המצב בעקבתא דמשיחא ש"אין לנו על מי להישען אלא על אבינו שבשמים.." זה חלק מהקללות של התקופה, שכן אנשים אלו בוחרים להיתלות במילים אלו במקום לעשות, וה' הרי רוצה שנעשה ונפעל.

חלק גדול מהמצב הנוכחי נובע מהדעה הרווחת של האנשים שאין מה לעשות. מרגע זה ואילך הם נותנים למצב להתדרדר, ובכך הם גורמים להחרפת המצב. הייאוש והתחושה שאין מה לעשות, גרועים יותר מכל דבר אחר.

למעשה כך בדיוק רוצה השלטון שנתנהג, להתייאש ולהרים ידיים מראש, אבל אנו צריכים לדעת שיש למחות, יש לעשות ויש לסייע. כל פעולה ולו הקטנה ביותר, מובילה לתוצאות גדולות גם אם לא בטווח הנראה לעין.

אין ספק כיום שהמחאות הגדולות

מאת: שי גפן

ההקפאה הפעם אינה אוסלו, אלא פשע שעולה עשרת מונים על אוסלו. משמעותה הישירה של ההקפאה היא, שכל היישובים הקיימים היום, יימקו ולא יהיו קיימים חלילה בתוך עשור שנים. ההקפאה הנוכחית היא גזר דין מוות על כל יישובי יהודה ושומרון, תוך כניעה מוחלטת לתכתיבים האמריקאיים. ש"ס, במקום לנצל את השפעתה בממשלה, הופכת שוב למפלגה הפועלת בשירות האוייב.

בתקופת אוסלו הצליחו לעצור את ההסכמים הבאים וגרמו לבנייה מאסיבית ביהודה ושומרון. מאידך, זה שכל המפלגות עמדו אדישים בתקופת ההתנתקות ולא הפעילו את כל הדיביזיות כפי המצופה, הביא לגירוש כל היהודים מחבל עזה.

הגיע הזמן להתעורר!

דברי הרבי אמתיים ויציבים

בניגוד לדברי הפוליטיקאים הישראלים שמתרצים את הכניעה בלחץ שמגיע מארה"ב, הרבי דגל בדעה תקיפה שכל הלחץ מוושינגטון הוא רק כלפי חוץ, אולם באמת אמריקה מעוניינת שישראל לא תוותר ותעמוד חזקה על עמדותיה, וכי ברגע שישראל מוותרת, היא נהפכת ללא רלוונטית בוושינגטון.

לעיתים נראה לנו כי דברי הרבי מוגזמים והם נכונים רק בתיאוריה, אולם ככל שנוקף הזמן, מראים ומגלים לנו משמים עד כמה דברי הרבי הם נכוחים ומדויקים.

רק לאחרונה קבלנו הודאת "בעל דין" עצמו. בספר שכתב הנשיא ג'ורג' דבליו בוש, הוא מציין כי ציפה מישראל לתקוף את סוריה במהלך מלחמת לבנון השנייה, והביע אכזבה מהודעת ראש הממשלה דאז, אהוד אולמרט, שלישראל אין כוונה לעשות זאת. הוא מתח ביקורת על בחירת היעדים של ישראל בלבנון, והביע אכזבה מהחמצת ההזדמנות של ישראל לחסל את האיום של החיזבאללה.

"לישראלים היתה הזדמנות להנחיל מפלה גדולה לחיזבאללה ולמפעילים שלהם איראן וסוריה", כותב בוש בספרו "נקודת הכרעה", שיצא בשבוע שעבר לחנויות בארה"ב. "לרוע המזל, הם החמיצו את ההזדמנות. מסע ההפצצות הישראלי כלל יעדים בעלי ערך צבאי שנוי במחלוקת, לרבות אתרים בצפון לבנון, הרחק מבסיסי החיזבאללה. הנזק שודר בטלוויזיה וכולם ראו".

לעיתים נראה לנו כי דברי הרבי מוגזמים והם נכונים רק בתיאוריה, אולם ככל שנוקף הזמן, מראים ומגלים לנו משמים עד כמה דברי הרבי הם נכוחים ומדויקים. רק לאחרונה קבלנו הודאת "בעל דין" עצמו. בספר שכתב הנשיא ג'ורג' דבליו בוש.

הנשיא לשעבר מוסיף ומציין כי "כדי למזער את הנזק, ראש הממשלה אולמרט הודיע שסוריה לא תהיה יעד. אני חשבתי שזו היתה שגיאה. הסרת האיום של תקיפת סוריה הורידה אותה מהחבל, אפשרה לה להתקשח ולהמשיך בתמיכתה בחיזבאללה".

בוש משחזר את ההתרחשויות וקובע כי כ"כשהאלימות המשיכה לשבוע השני, רבים ממנהיגי הג'י-8 שבהתחלה תמכו בישראל, קראו להפסקת אש. אני לא הצטרפתי. הפסקת אש היתה מספקת הקלה לזמן קצר, אבל לא פותרת את שורש הבעיה. אם חיזבאללה ממשיך להיות מצוייד היטב ולאיים על ישראל מדרום לבנון, זו תהיה רק שאלה של זמן לפני שהלחימה תתחדש. רציתי להרוויח זמן בשביל ישראל להחליש את כוחות החיזבאללה. רציתי גם לשלוח מסר לאיראן וסוריה שהן לא יורשו להשתמש בארגוני טרור כדי לתקוף דמוקרטיות בלי להיענש".

כאן מביע בוש את אכזבתו מהתפקוד של ישראל במלחמת לבנון השנייה. "לרוע המזל, ישראל הֵרֵעה את המצב" – מספר בוש ומשחזר את הרג האזרחים פגיעת פגז תועה בכפר כנא והחשש לנפילת הממשלה הדמוקרטית של פואד סניורה.

"כינסתי את המועצה לביטחון לאומי לדון באסטרטגיה. המחלוקת בתוך הצוות העמיקה. 'אנחנו צריכים לאפשר לישראלים לחסל את החיזבאללה', טען מזכיר ההגנה, דיק צ'ייני. 'אם תעשה את זה, אמריקה תהיה מתה במזרח התיכון', השיבה מזכירת המדינה קונדוליסה רייס.

בוש אינו מסתיר את אכזבתו מהכישלון של צה"ל להכריע את הכף למרות הזמן הרב שהוא איפשר לישראל לפעול באין מפריע. "התוצאות מבחינת ישראל היו מעורבות. המערכה הצבאית שלה החלישה את החיזבאללה ועזרה להגן על הגבול, אבל הביצוע הצבאי הבעייתי של ישראל גרם לפגיעה בינלאומית באמינותה".

שורות אלו הן רק קצה הקרחון בפעילות הכניעתית של ישראל, פעילות שרק מחלישה את כוחה.

מתברר שוב, שכאשר הולכים עם האמת ובתוקף – לא מפסידים, וגם מקבלים גיבוי בינלאומי.

המשך בעמוד 72

שלושה שלוחים - שלוש דעות

כל אחד מהם דיבר מנקודת המבט שלו: האחד היה תקיף ונחרץ, השני העדיף ללמד זכות, והשלישי ניסה למצוא את הגשר שבין שני הדרכים. אבל כל אחד מהם ידע - ויודע גם עכשיו - שלא משנה מה הוא יאמר, הוא לא יכול להתחמק מהאחריות וכי הנושאים שדוברו שם רובצים על כפתיו עד שהמצב ישתנה.

מאת: שלום בער קרומבי

שעת 'רעווא דרעווין' בשבת כינוס השלוחים ב-770. אני יושב באחת מפינות ה'זאל' הגדול, משלים שיעורים יומיים בטרם שקיעה. לצידי עשרות שלוחים, מכל פינות העולם. לפתע שואל אותי אחד מהם אם אני כותב ב'בית משיח'. אני משיב בחיוב והוא מבקש ממני לכתוב על נושא האחדות. יש לו תובנה לא מבוטלת בכלל. "העובדה שהמדינאים בארץ ישראל מדברים עם הערבים, שורשה ומקורה אצלנו – חסידיו של הרבי. כי אם אצלנו יכול להיות מצב – אפילו בדקות – שלא מדברים איש עם רעהו... כשאנו צריכים לדבר האחד עם השני, זה גורם שבסוף מי שלא צריכים לדבר – כמו הפוליטיקאים והמחבלים – הם כן מדברים".

השליח מפתח את הנקודה ומוסיף חיזוקים משיחות של הרבי ומנבואות התורה. "באחת הנבואות נכתב על "הגויים השאננים", ועל כך נשאלת השאלה מה נוגע שהגויים שאננים בנוגע לגאולה? התשובה היא שכיון שהיהודים שאננים זה גורם לכך שאפילו הגויים אינם עושים את תפקידם בעולם – וגם הם שאננים. כך גם בנוגע למצב כיום, זה שהגויים מקדמים את "הסכמי השלום" למרות שזה היפך רצון ה', זהו כיון שהיהודים אינם נוהגים כפי שצריך – ובראש ובראשונה כל דבר משתלשל ממה שקורה בבית חיינו".

שליח אחר שיושב לצידנו, מקשיב לשיחה והוא אינו מרוצה. "אי אפשר להגיד שחס-וחלילה מוסרים שטחים ומדברים עם המחבלים בגלל חסידים של הרבי". הוא אומר לנו. "זה ממש לשון הרע על חסידים".

הרבי הטיל עלינו את האחריות

מישהו מהיושבים סביב השולחן מעיר שהרבי לימד אותנו שכל דבר מגיע מראש הפרמידה ושיש לנו אחריות ישירה למצב.

"גם הרבי התבטא בביטויים כאלו – ממשיך אותו שליח – למשל כשדיבר בכאב על כך שלא מצא הסבר לכך שנרצחים יהודים, אלא בגלל שיש כאלו המדברים על "אתחלתא דגאולה". כך גם בקשר לחובת המחאה, שהרבי הטיל עלינו ודיבר בצורה הברורה ביותר מה עלול לקרות באם לא תתקיים מחאה חריפה נגד מסירת שטחים. וכך גם בנוגע לאחדות, הרבי הטיל עלינו את האחריות וקישר באופן ברור בין אירועים שליליים ואסונות הילי"ת לבין מצב האחדות בין אנ"ש".

"זו לא המצאה שלנו". הוא ממשיך. "אם נביט על האופן שבו נוהג הרבי, רואים שלמרות הזהירות בכבודו של כל יהודי ובדיבור בלשון נקייה בלבד, כשהגיעו הדברים לעניינים של פיקוח נפש או של מחאה, הרבי לא עשה חשבונות ל"מה יאמרו" וכיצד זה נשמע בעולם. הרבי דיבר בצורה החריפה ביותר. וכשהיו עניינים של היפך השלום הרבי בעצמו עשה מחאה, גם כשהיה נדמה שהדברים חרגו מזמן מעבר לדיבורים יפים בלשון עדינה".

על מה צריך להיות דגש?

שליח שלישי מצטרף לשיחה עם הסבר משלו. "נכון, אמנם צריכים לדבר בלשון תקיפה ולא לעשות חשבונות – ואכן הרבי זה שדיבר דיבורים מבהילים כאלו – אבל גם הרבי לימד אותנו להסתכל תמיד על החיוב ולא על השלילה. לדבר באופן של שבח ולא באופן של גנאי".

"אז אמנם נכון שהרעיון הוא צודק, והמצב כיום שיש פירוד בין חסידיו של הרבי, בוודאי משפיע באופן ישיר על המצב הכללי בעולם. אך לפני שאומרים דברים אלו צריכים להיזהר בלשוננו. לזכור גם את אחדות החסידים האמיתית ששוררת בין שלוחי הרבי – למרות חילוקי הדעות – וכיצד רואים גם בכינוס השלוחים את כולם יחד בשבת אחים גם יחד, בהתוועדויות בשבת בבית חיינו, סביב אותו שולחן, ללא כל חילוק".

"הדגש צריך להיות על החובה והאחריות שמוטלת עלינו, יותר מאשר על האצבע המאשימה – שכיוון שיש חסידים שלא מדברים ביניהם, הרי שהם אשמים חלילה במצב בארץ הקודש".

האחריות שלנו

שיחת השלוחים הזו נמשכה זמן רב. היא גלשה לנושאים נוספים שעל סדר היום החב"ד, בקשר לאחדות אנ"ש והשלוחים ואחריותנו למצב.

עבורי היא סימנה את אחת הפעולות החזקות ביותר שפעל הרבי על חסידיו: האחריות.

הרבי חינך דור שלם של מנהיגים והטביע בכל אחד מאיתנו את החובה ללקיחת האחריות. אצל הרבי כל דבר שקורה בעולם הוא בתחום אחריותך – כשליח וכחסיד. אי אפשר לברוח משום דבר. וגם כשאתה שליח בנקודה נידחת בעולם, המצב המדיני בארץ הקודש מדיר שינה מעינך.

כל אחד מהשלוחים שישב שם סביב לשולחן ב'סדר ניגונים' ב-770 ונטל חלק בשיחה, דיבר מתוך אחריות אמיתית. אחריות למצב הכללי – בארץ הקודש, למצב של משפחת אנ"ש ומשפחת השלוחים. כל אחד מהם דיבר מנקודת המבט שלו: האחד היה תקיף ונחרץ, השני העדיף ללמד זכות, והשלישי ניסה למצוא את הגשר שבין שני הדרכים. אבל כל אחד מהם ידע – ויודע גם עכשיו – שלא משנה מה הוא יאמר, הוא לא יכול להתחמק מהאחריות וכי הנושאים שדוברו שם רובצים על כפתיו עד שהמצב ישתנה.

מהו 'מתנגד'?

במשך עשרות שנים שינה הרבי את נקודת המבט של דור שלם. אם פעם היה ניתן לחשוב שכל אחד אחראי על מה שבתחום שלו, הרי שהיום כל חסיד שמקושר לרבי יודע שלא יכול להיות נושא שטעון תיקון, שאין לו קשר ישיר אליו.

זה הזכיר לי סיפור ששמעתי מאיש עסקים ליטאי, שישב בסעודת שבת באחד מבתי חב"ד במזרח – לשם הגיע למטרות עסקים – ולפתע עלתה השאלה על השולחן מיהו 'מתנגד'?

תחושת אחריות למען עם ישראל
אילוסטרציה

איש העסקים הליטאי התנדב להסביר לצעירים הישראלים בעצמו. הוא סיפר להם סיפור: לפני מספר שנים הגיע למדינה רחוקה לצורכי עסקים ובדיוק הלכה לבית עולמה זקנה יהודיה מקומית. בתור האדם החרדי היחיד שהיה בנמצא, פנו אליו חברי הקהילה בבקשה לסייע בהעברת הגופה לקבר ישראל. כיון שגילה שמדובר במבצע מסובך ולא פשוט, התקשר לרבו ה'מתנגד' שלו ושאל אותו מה ביכולתו לעשות כדי להביא את הגופה לקבר ישראל. בתשובה השיב לו הרב שאם מדובר במבצע מסובך מידי, שיעזוב את הנושא. האיש המופתע הגיב מיד ואמר שאם הוא ייצא מהסיפור, מיד תישלח הגופה לשריפה ה"י. ומה הייתה תשובת רבו? "אתה אשם שהיא הלכה לגור במקום הנידח הזה?!"

"זהו 'מתנגד'" אמר איש העסקים הליטאי לצעירים המופתעים, שלא ציפו לשמוע ממנו תשובה כזו.

ומהו חסיד?

אצל חסידיו של הרבי המצב שונה לחלוטין. כשמביטים על צאן מרעיתו של הרבי ניתן להבין את הנאמר בתפילה "כולם גיבורים, כולם קדושים – **וכולם עושים**". כל אחד מאיתנו פועל בדרך שלו, בקו המיוחד רק לו. יש לו את הראייה שלו ואת הזווית שבה הוא בוחר 'לתפוס' את שיחותיו של הרבי. אחד רואה את התקיפות, השני רואה את הרכות. האמת היא שבמשנתו של הרבי יש את כל הבחינות. כי הרבי הוא צדיק אמת, שמשלב באופן נדיר תקיפות ונחרצות בלתי מתפשרת, לצד רכות ואהבה אין סופית לכל יהודי.

אבל המשותף לכל משפחת אנ"ש היא הרגשת האחריות. כל חסיד יודע שהוא לא יכול לנתק בין המצב בעולם למצב האישי שלו – למצב שבו הוא נוהג עם חבריו החסידים. גם אם נבחר להתמקד באופן החיובי בלבד, הרי שהרבי נתן לנו כוח לפעול שלום אמיתי בעולם – ולא שלום מדומה – אם רק נוסיף אנו בשלום אמיתי.

זו זכות עצומה להימנות על צבא הרבי – להיות חלק מדור המנהיגות שחינך נשיא הדור. המנהיגות שחינך לה הרבי היא לא מנהיגות ריקה מתוכן של מי שרץ להנהיג רק כדי לזכות בכמה כותרות בעיתונות ולקשור עניבות. זוהי מנהיגות שיש בה אחריות – ואי אפשר לברוח ממנה. האחריות הזו היא שלנו.

"שמחת תורה" בראש חודש כסלו

רשמים מהתוועדות ר"ח כסלו המרכזית ב"בית חיינו" 770

צילום: לוי ישראלי

כל מי שיודע את סיפור ראש-חודש כסלו, יודע שבשמחת תורה תשל"ח, הייתה השמחה בקבלת עול. חסידים רקדו כי הרבי אמר, רקדו למרות שלא ראו את הרבי בעיני בשר. השמחה של שמחת תורה בליובאוויטש לא חסרה באותה שנה, היא פשוט נדחתה בחודש. בראש חודש כסלו, כאשר יצא הרבי לראשונה מ-770 והלך לביתו הייתה שמחת החסידים ללא שיעור.

'כל הקורא את המגילה למפרע לא יצא', ביאר הבעל שם טוב כי כל מי שקורא את המגילה וחושב כי היא 'למפרע', אירוע שהיה ושייך להיסטוריה, הרי הוא 'לא יצא'. בליובאוויטש שבליובאוויטש אין קוראים את המגילה למפרע, ושמחת החסידים בראש חודש כסלו גדולה כמו בפעם הראשונה, שמחה כמו שמחת תורה. אולי קצת יותר שמח, בגלל התזמורת.

אחרי קריאת פרקו של הרבי על ידי אחד מהשלוחים הצעירים, פותח את החלק הרשמי של ההתוועדות המנחה הקבוע, הלא הוא הרב **מאיר הארליג**, והוא מזמין את הרב **שלמה זלמן מאיעסקי**, מנהל 'מכון חנה' לפתוח בדבר מלכות ולהתוועד עם הקהל.

הרב מאיעסקי, הידוע בכשרון הדיבור והחזרה שלו, מזכיר את קונטרס י"ב-י"ג תמוז תנש"א, בו מבאר הרבי מה"מ כי עבור הרבי עצמו נוגע יותר מה קורה עם עם ישראל, מאשר הקורה איתו. ועל כן השמחה

הגדולה בי"ט כסלו למרות שלאדמו"ר הזקן עצמו לא היה העלם והסתר – וכידוע שרבינו הזקן עצר את העגלה ביום שישי ואת הסירה במוצאי שבת כי כשרצה לא היה לטבע שליטה עליו – כי לרבי נוגע יותר מה קורה איתנו, ובשבילנו כן היה העלם והסתר שנגמר בי"ט כסלו. מלבד זאת, דווקא בגלל ההעלם והסתר, החל אחרי י"ט כסלו גילוי גדול הרבה יותר, וכידוע שעיקר הפצת המעיינות החל דווקא אחרי פטרבורג, וכן היה גם אחרי י' כסלו ואחרי י"ב תמוז – שדווקא אז החלה ההשתלשלות שבעקבותיה הגיע הרבי הריי"צ לאמריקה, והחל עבודה באופן חדש לגמרי שגרמה להפצת המעיינות בכל רחבי תבל.

שתי הנקודות האמורות, אומר הרב מאיעסקי, קיימות גם בסיפור שלנו – הסיפור של ראש חודש כסלו, היום הכולל את כל המועדים החלים בחודש, וכידוע מה שהרבי מזכיר רבות ש'הוא פסק על עצמו'. לכל חסיד ברור כי אצל הרבי עצמו לא היה העלם והסתר, ההעלם והסתר היה רק אצלנו, וההעלם והסתר הזה הוסר בראש חודש כסלו. וגם, אחרי ראש חודש כסלו החל הגילוי הגדול של משיח ביתר שאת וביתר עוז. הרב מאיעסקי הזכיר את כל ההתפתחות בנושא משיח, מה'אנו רוצים משיח עכשיו', שנת ביאת משיח וגילוי משיח וכו', ועד לשיחה של כינוס השלוחים תשנ"ב, בה הציב הרבי רף חדש – משיח

הוא הכל, הוא השער שדרכו חודרים כל ענייני השליחות. הרב מאיעסקי מכוון דבריו בעיקר לאלפי השלוחים שעדיין נמצאים ב-770, יום אחרי סיומו הרשמי של הכינוס. וכשהוא מסיים את דבריו בברכת 'גוט יום טוב' פורצת שירת יחי אדירה מפי אלפי המתוועדים.

אחרי הפסקת ריקודים קצרה, עולה לבמה הנואם הבא, הרב **אברהם ברוך פבזנר**, רבה של קהילת ליובאוויטש בפאריז. בדבריו מזכיר הרב פבזנר את החילוק בין שני החגים מדרבנן שיש לנו – חנוכה ופורים. בעוד שבחנוכה, אין חיוב סעודה, ועיקר ההודאה הוא בהלל, בפורים הדבר הפוך – ישנו חיוב סעודה אולם אין אומרים הלל. והחילוק ידוע – בחנוכה הייתה הגזירה על הנשמה, על רוחניות, ואילו בפורים הייתה הגזירה על הגוף, על גשמיות.

בראש חודש כסלו, אומר הרב פבזנר, בכל מקום בו נמצאים חסידים הם עושים סעודה וגם אומרים הלל. בכל הדורות היו גדולי ישראל שסייעו לעם ישראל ברוחניות, אבל הבעל שם טוב היה הראשון שסייע ליהודים בגשמיות, וכך נהגו כל רבותינו נשיאינו. במשך כל הדורות לא היה מצב טוב בגשמיות לעם ישראל. היה לתקופה במקום פלוני, ולתקופה במקום אחר, אבל לא היה מצב טוב לכל עם ישראל. לעומת זאת, משנת תש"י, ברוך ה', עם ישראל נמצא במצב טוב יחסית בגשמיות, ואפילו המקום האחרון שהיה בו רע, רוסיה, הפסיק בתש"נ. וברוחניות? הדור הצעיר אולי לא יודע, אבל המצב היום ברוחניות הוא הרבה יותר טוב מאשר פעם. פעם יהודי דתי שהולך ברחוב היה חזון נפרץ, והיום יהודי דתי הולך בגאווה בכל מקום בעולם. הרבי פעל "בגשמיות וברוחניות וברוחניות ובגשמיות ובשניהם גם יחד", כפי שאמר בעצמו במאמר.

"היהודי הבא שיעלה לדבר פה" מכריז המנחה, "הוא שליח שזכה ליחס מיוחד מהרבי, הרב **משה פעלער** שליח כ"ק אד"ש מה"מ במינסוטה.

"בשנת השבעים זכיתי והגעתי לפה ביחד עם שלוחים מכל המדינה. באותה השנה הגיעו שלוחים מהרבה מדינות בעולם. גם פרעזידענט ניקסון שלח שליח מיוחד – יהודי אורתודוקסי מר חיים זעליג ווק. באותה השנה, ערכתי דינער, והחלטתי שאני מזמין אותו לדינער. התקשרתי אליו, והוא הסכים לבוא בתנאי שאני אסדר את הענין כך שהוא יוכל לחזור עוד באותו היום לוואשינגטון. טלפון זריז למשרדי חברת התעופה גילה כי הטיסה האחרונה ממיניאפוליס לוואשינגטון יוצאת בשעה ארבע וחצי אחרי הצהריים. לא בדיוק שעה שעושים בה דינער.

לא אמרתי נואש. התקשרתי מייד לרודי בושוויץ, שהיה אז יו"ר המפלגה הרפובליקנית במינסוטה, והיה מעוניין מאד שווק יגיע. הוא חזר אלי אחרי כמה שעות: "ראביי פעלער, יש לנו מזל. יש מטוס תובלה של ג'נרל מילס (אחת מחברות המזון הגדולות באמריקה) שיוצא לניו ג'רזי באותו הלילה". התקשרתי בשמחה לראביי ווק, והוא הסכים להגיע, ולהמשיך מניו ג'רסי במונית.

ברוך ה' הדינער היה מוצלח מאד. הנאום של מר ווק היה פנטסטי. לאחר הנאום, כיבדתי את אחד המקורבים לנהוג עבור מר ווק ברכב השרד שלו עד לשדה התעופה. הוא נוסע, ואני אחריו עם אשתי ברכבי הקטן, כאשר עולה לי מחשבה – "משה, יש פה טיסת כיוון אחד לרבי בחינם. אפשר עוד להספיק להיות אצל הרבי בקריאת התורה". שאלתי את אשתי מה דעתה, והיא הייתה מאושרת: "איזה יופי, תוכל להביא את החלב, הגבינה, הדגים והבשר מקראון הייטס!".

עליתי למטוס ביחד עם מר ווק. התכנון המקורי שלי היה לראיין אותו על חייו כיהודי שומר מצוות בוואשינגטון עבור עיתון יהודי שאותו אני כותב במינסוטה, כאשר חלפה לי מחשבה בראש: "על מה הרבי היה רוצה שאדבר איתו? "ודיברת בם ולא בדברים בטלים"!". ישבנו איפוא שעתיים של טיסה ודיברנו בדברי תורה.

כשהגעתי לניו ג'רסי תפסתי מייד מונית ל-770, רצתי למקווה ומשם ל-770, כתבתי בדיוק שתי שורות על פתק לרבי שהיה דינער מוצלח ושטסתי לפה ביחד עם מר ווק. הכנסתי את זה למשרד של חודקוב בדיוק דקה לפני שהוא נכנס עם הפתקים

שהצטברו אצלו במהלך אותו הלילה – היה זה ליל יחידות – לחדרו הק' של הרבי.

השעה הייתה שלוש לפנות בוקר, והייתה זו הדקה הראשונה בה יכלתי להירגע ולנוח קימעא אחרי היום העמוס שעבר עלי. אבל, לא. חודקוב יצא במרוצה מחדר הרבי וניגש אלי: "הרבי רוצה שתיכנס". יחידות פתאומית. חסידים התכוננו שבועות ליחידות, לי נותרו כמה שניות. נכנסתי אל הקודש פנימה, והשאלה הראשונה שהרבי שאל אותי הייתה: "וואס האט זיך גערעדט אין דעם פליין? (= על מה דיברתם בטיסה?)"...

כדאי להבהיר: הסיכוי שדבר כזה יקרה, שהרבי יקרא לי ליחידות וישאל אותי שאלה כזאת, היה משול אצלי לפחות מהסיכוי לזכות בלוטו. אולם אז למדתי הוראה מופלאה בעבודת ה' – אי אפשר לדעת מתי תבוא השאלה הזו. אנחנו לא יודעים מתי יבוא משיח, וישאל אותנו על מה עשינו בדקות האחרונות בשבילו!"

הנואם הבא, הוא הרב **חיים מינץ** שליח כ"ק אד"ש מה"מ בשכונת בל אייר שבלוס אנג'לס, קליפורניה, שמדבר בחום ובהתלהבות על ההתקשרות שהתחזקה וגדלה עבור הבחורים ששהו ב770 באותה השנה. והוא מסיים בסיפור מופת מדהים.

הנואם האחרון הוא הרב **אהרן רסקין**. הרב רסקין שכוחו רב לו בגימטריות ורמזים, מקשר את התאריך, ביחד עם מספר השנים שעברו – ל"ג – לדבר מלכות השבועי, נשימת האויר לפני מודה אני, אשר היא התגלות מציאותו של משיח, ומתבטאת בהכרזה יחי המלך.

התזמורת מתחילה לנגן, ותוך דקות לא נשארים כמעט אנשים יושבים, כאשר כל 770 הופך למעגל ריקודים גדול גדול. "לא ידעתי עד כמה החסידים אוהבים את בעלי", התבטאה הרבנית (על פי השמועה) אחרי שראתה מהחלון את ריקודי החסידים בראש חודש כסלו תשל"ח. ומי שרואה את הריקודים כעת בבית חיינו יכול רק להרגיש את אותה ההרגשה.

לאחרי הריקודים התפזרו המתוועדים לעשרות רבות של התוועדויות קטנות שנמשכו עד אור הבוקר. בין המתוועדים בלטה התוועדות גדולה, בה ראש המדברים היה הרב **בצלאל קופצ'יק**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ בפונה שבהודו.

לראשונה: סיפור המאסר והגאולה בספר אחד

ספר חדש מרתק וייחודי לקראת חג הגאולה י"ט כסלו. הספר "פדה בשלום" יצא השבוע מהדפוס, ובו כל סיפורי המאסר והגאולה, הקשורים למאסרו וגאולתו של האדמו"ר הזקן.

לספר מסוג זה הייתה דרישה מזה זמן רב, לאחר שעד עצם היום הזה לא קיים ספר הכולל את כל פרטי סיפור חג הגאולה. הספר יצא-לאור בפורמט מהודר, ומותאם לכל גווני הציבור במטרה להחדיר ולהעמיק את סיפור הגאולה לכל שכבות העם.

הספר "פדה בשלום", מגיע למלא את החסר ולהביא לראשונה בספר מיוחד בפני הקורא את הסיפור המלא והמושלם של סיפור המאסר והגאולה והרקע לפרשה זו, כדי להעביר את המסורת מדור לדור ולספר את הסיפור המופלא של גאולת רבנו הזקן ותורת החסידות.

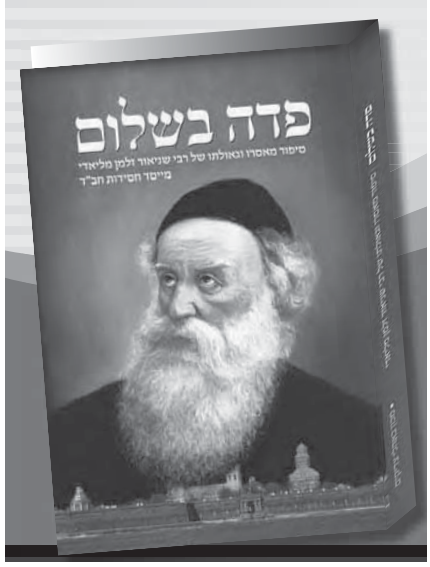

סיפור המאסר והגאולה לוקט מתוך עשרות ספרים, שנשענים על מקורות נאמנים שעברו מדור לדור על ידי אדמו"רי חב"ד וחסידים מדורות הקודמים, וכן מתוך חומרי החקירה שהתגלו בשנים האחרונות. בגוף הספר הובאו צילומי קטעים מעדויות וחקירות ומסמכים שונים מתיק החקירה.

הספר פדה בשלום כולל תשעה פרקים, הן על המאסר הראשון והשני, תולדות האדמו"ר הזקן, תנועת החסידות וההתנגדות, המאסר הראשון, הגאולה, חג י"ט כסלו, המאסר השני הגאולה בשלבים, הפגישות עם המתנגדים ומסמכי המאסר.

הספר הוא על שם הפסוק בתהילים בקאפיטל נ"ה שקרא רבנו הזקן בעת שקיבל את בשורת השחרור וכפי שכתב מיד לאחר שחרורו "וכשקראתי בספר תהלים בפסוק פדה בשלום נפשי קודם שהתחלתי פסוק שלאחריו יצאתי לשלום ואסיים בשלום מה' שלום".

הספר יוצא-לאור על-ידי מכון 'באהלי צדיקים' במלאות 210 שנים למאסרו השני של רבנו הזקן בשנת תקס"א.

דקה הליכה מ-770 • מלון מפואר • בפורמט קטן • סטייל גבוה • דירות סטודיו מפוארות

◆ מטבח מצויד במיטב השכלולים המודרנים: מקרר, מיקרוגל טוסטר, מיחם
◆ ארוחת בוקר, מקרר עם שתיה כל היום.
◆ טלפון חופשי
◆ אינטרנט מהיר חופשי
◆ וידאו

קינגסטון הוטל

917-691-5212
718-473-5937

◆ החלפת מצעים ומגבות
◆ שרותים ואמבטיה מפוארים
◆ סבונים ושמפו בשפע
◆ שרות מלא!

בקרוב:
שבת שכולה משיח תשע"א

עבור מאות משפחות מאנ"ש ומקורבים, המושג "שבת שכולה משיח" כבר הפך למסורת קבועה, אליה מייחלים כל בני המשפחה, הילדים כמו ההורים.

השבת המיוחדת, המתקיימת באחד מבתי המלון היוקרתיים והמפוארים בארץ ישראל תוך הקפדה מחמירה על כשרות מהדרין, מלאה וגדושה בתוכן חסידי, שמחה, התעלות, קדושה ואמונה יוקדת בהתגלות המיידית של הרבי מלך המשיח.

במהלך השבת כולה מתקיימות בנפרד מגוון עשיר של תוכניות והתוועדויות מיוחדות לציבור הנשים והנערות, ילדי צבאות ה' ומופעלת שמרטפייה לפעוטות לרווחת האמהות.

לאור ההצלחה בשנה שעברה, שוקד צוות 'מטה משיח' על תוכנית ייחודית ומרתקת שתיתן מענה למקורבים הרבים המעוניינים להגיע ולהשתתף בשבת זו.

כחלק ממכלול השיפורים, יהיה ניתן השנה להגיע כבר מיום חמישי בצהריים לסיור מרתק בעיר דוד ולתפילה בכותל והתוועדות אל תוך הלילה, שיעור חסידות למחרת לפני ולאחרי התפילה.

השנה תתקיים השבת בשבת פרשת בא ג בשבט ה'תשע"א במלון המפואר והיוקרתי 'רמדה רנסנס' בירושלים עיר הקודש. מספר המקומות מוגבל – כל הקודם זוכה!

להרשמה (טל' רב-קווי): 03-9607922

חסידי חב"ד והמוני בית ישראל חגגו את ראש חודש כסלו

לונדון, אנגליה: התוועדו ורקדו

ברינוא, צרפת: ריקוד של הודיה

מוסקבה: התוועדות שמחה וברוכים הבאים

אלפי חסידים ומקורבים חגגו את יום הבהיר ראש חודש כסלו, בהתוועדויות שנערכו בארץ הקודש וברחבי העולם. ההתוועדות המרכזית נערכה בבית רבינו שבבבל – 770 שלוחים, משפיעים, אנ"ש והתמימים התוועדו יחד בשמחה, באחדות ובריקודים סוערים.

ברמת אביב התקיים כינוס רב משתתפים בישיבת חב"ד ב"היכל אבנר חי שאקי". את הערב פתח המנחה הת' השליח **יהודה ליפש**, שהזמין את הרב **שמעון וייצנדלר** ראש ישיבת חב"ד ראשל"צ שדיבר אודות השליחות היחידה "קבלת פני משיח צדקינו". נאום לבבי ומיוחד נשא השחקן לשעבר מר **יצחק ברקת**. את הנאום המרכזי נשא הכתב הפוליטי של עיתון "ישראל היום" ר' **מתי טוכפלד** שריתק את הקהל בסיפורו האישי ובנבואה מדהימה של הרבי לכמה מחברי הכנסת.

מקהלת ילדי חב"ד בשילוב נגני הישיבה שמחו את הקהל. לאחר מכן התקיים סימפוזיון מרתק בהנחייתו של ר' **אייל קאופמן** בהשתתפות: ר' **אורי רווח** – כתב ערוץ 1, הרב **שימי גולדשטיין** – שליח הרבי מה"מ פושקר הודו, והרב **דני וינדרבאום** – שליח הרבי מה"מ בקאסול הודו.

במוסקבה נערכה התוועדות מיוחדת. עם הקהל התוועד האורח השליח הרב **אהרן-אליעזר צייטלין** מצפת. בביתר עילית, נהרו רבים מאנ"ש להתוועדות ר"ח כסלו בישיבת ליובאוויטש ביתר עילית, לשמוע ולהתבסם מפיו של המשפיע והמחנך המפורסם, הרב **זושא פוזנר**.

בישיבה הקטנה בנצרת עילית, קיימו התמימים במוצ"ש – ליל ראש חודש כסלו, באנקעט התוועדות מפואר, תחת הכותרת: "כינוס השלוחים – חיילי בית דוד". אורח הבאנקעט, הרב **אסף חנוך פרומר** – משפיע בישיבת חח"ל חיפה, התוועד אל תוך הלילה, כשהוא מלהיב ומבעיר את האש שבלב כל תמים – אש האהבה לרבי מלך המשיח שליט"א.

ארץ הקודש: שלוחים התאחדו עם כינוס השלוחים ב-770

השלוחים מתאחדים בכפר חב"ד

השלוחים מתאחדים בצפת

זו השנה השניה, בה מתקיים בכפר חב"ד, כינוס לשלוחים שנבצר מהם להשתתף בגופם בכינוס השלוחים העולמי. מנהל הכנס השליח הרב **ליאור מימון מלכא**, יו"ר "מרכז חב"ד למושבי צפון הנגב", מספר שלמרות רצונו לנסוע בפועל לכינוס, כיון אותו הרבי בסדרת מכתבים ב'אגרות קודש' לערוך כינוס ארצי.

עשרות שלוחים, שמסיבות שונות 'נתקעו בחזית' התאספו ובאו לבנין 770 בכפ"ח. במהלך הערב נאמו השלוחים, תוך שהם נותנים דוגמא אישית מחייהם וכיצד להגביר את השליחות בפועל לקבלת פני משיח צדקינו.

השלוחים קיבלו החלטות לפעולות ממשיות לקבלת פני משיח ומהם: הפצת ה'דבר מלכות' עם העלונים שמעבדים ה'דבר מלכות'. על מנת לחזק את הלימוד בעייני גאולה ומשיח. במקום נערכה הגרלה על 10 מענקים לשלוחים, והשמחה הגדולה של הכנס, הסתיימה בריקודי אחדות נפלאים. סייע להצלחת הכנס, הת' **אהרוני בוטבול** שליח הרבי בקרית גת.

גם בצפת התאספו השלוחים שנשארו באזור לכנס אזורי והתוועדות חסידית. יו"ר צא"ח בצפת הרב **יצחק ליפש** מסר סקירה על פעילות צא"ח בצפת בשנה האחרונה, ועל השלוחים החדשים שנוספו בשכונות, והציג את הכלים החדשים שיעמדו לרשות ולעזרת הפעילות של השלוחים בצפת וגלילותיה.

מרכז חב"ד מפואר נחנך בביתר עלית

יום הבהיר א' דר"ח כסלו, היה יום חג מיוחד בקהילת חב"ד בביתר עילית. רבניה ומשפיעי הקהילה, אנשים, נשים וטף התכנסו לרגל הכנסת ספר תורה וחגיגת חנוכת הבית במרכז בטש.

בראש תהלוכת הכנסת ספר התורה, עמדו קבוצת הילדים המתופפים מחדר אוהלי מנחם, כאשר מאחוריהם צועדים 150 ילדי חמד מתלמודי התורה של חב"ד "תפארת מנחם" ו"אוהלי מנחם" נושאי לפידים, בשיתוף פעולה יוצא מן הכלל.

בסיום התהלוכה נכנס הקהל לבית הכנסת חב"ד אוהלי מנחם להקפות כנהוג. בהמשך הערב, התקיים אירוע יוקרתי וסגור של מעמד חנוכת הבית של מרכז בטש חב"ד עם סיום בנית השלב השני בבנין.

בחגיגות, השתתף מר **יצחק בטש** – לשעבר ראש הקהילה היהודית בפנמה, הבונה את מרכז בטש חב"ד בביתר.

מר בטש הגיע יחד עם כמאה אורחים מפנמה, לחגיגה הגדולה של הכנסת ספר תורה שתרם לבית הכנסת אהל מנחם חב"ד בביתר. מר בטש הינו ידידו האישי של הרב **חיים גרינברג** והוא מאמץ כבר שנים את הקהילה החב"דית בעיר.

שלוחים חדשים בצבא המלך

עם תום כינוס השלוחים העולמי, חיילים חדשים מצטרפים לצבא שלוחי הרבי הרבי מלך המשיח.

פנסילבניה, ארה"ב: הרב **חיים משה גולדשטיין** ורעייתו ייצאו לאוניברסיטת דרסקל שבעיר פילדלפיה ויפתחו במקום בית חב"ד שיצטרף לרשת "חב"ד בקמפוס" שמפעילים שלוחי הרבי ברחבי העולם. הרב גולדשטיין יבסס במקום קהילה יהודית ופעילויות לסטודנטים.

אוהיו, ארה"ב: הרב **שלמה אלקן** ומשפחתו, יצאו לשליחות בקולג' של העיר אוברלין הסמוכה לקליבלנד, ויפתחו סניף נוסף לרשת בתי חב"ד בקמפוס. השלוחים יפיצו יהדות וחסידות, בקרב הסטודנטים היהודים הלומדים בקולג' שמספרם מוערך בכאלף.

בית שאן: הרב **שלום בער בלוי** מצטרף לשליחות בעיר, והוא יחלק את זמנו בין תפילות ושיעורי תורה בכלא שטה, לבין שיעורים ופעילות בבית שאן. הרב בלוי חתנו של שליח הרבי הרב **יעקב שמולביץ**, כבר פועל בבית שאן מזה תקופה ארוכה, ויש ביקוש רב והערכה גדולה לשיעורי התורה שהוא מוסר בבתי כנסת בבית שאן ובקיבוצי הסביבה.

חולון: בית חב"ד חולון מתרחב ומקים סניפים נוספים בשכונות ברחבי העיר. הרב **משה גולדשטיין** ומשפחתו הקימו סניף בית חב"ד חדש בשכונת מפדה. במקביל ייטול הרב גולדשטיין חלק פעיל בניהול בית חב"ד המרכזי והרחבת מגוון השירותים לתושבים. הרב **חיים דוד וילהלם** ומשפחתו הקימו סניף חדש בשכונות נאות יהודית ונווה ארזים. במקביל, הרב וילהלם ישמש כמשגיח בישיבת חב"ד בעיר.

השלוחים החדשים נוספו לשליח הרב **שמואל רסקין**, המפעיל בהצלחה זה מספר חודשים את בית חב"ד בשיכון ותיקין.

הרב **ירחמיאל גורליק**, מנהל בית חב"ד מסר כי "בית חב"ד שם לו למטרה להפיץ יהדות וחסידות ולהכין את חולון להתגלות הרבי מלך המשיח. בהתאם לכך, בתוכניתנו להקים סניפים נוספים בשכונות העיר, על מנת לענות על צרכי התושבים ולהעניק שרות מכל הלב כמיטב המסורת של חב"ד".

המאסר והגאולה לילדים - דיסק שמע

גרסה מחודשת של דיסק השמע "המאסר והגאולה" רואה אור לקראת י"ט בכסליו. בצלאל המספר, מגיש את סיפור מאסרו ושחרורו של אדמו"ר הזקן בצורה עלילתית ומשעשעת, מבוסס על שיחותיו של הרבי מלך המשיח וחדור בבשורת הגאולה.

את הסיפור מעשיר פס קול מוזיקלי מקצועי, שהופק על ידי המוסיקאים ערן נקר ויאיר בורשטיין והוקלט באולפנים יוקרתיים ברמה מקצועית ביותר. בהשתתפות יפתח לוזיה, בצלאל המספר ועוד.

להזמנות, בבודדים: 052-530-7704. בכמויות במחיר מוזל (למוסדות, תשורה לאירועים וכינוסי ילדים): 050-718-5093

טרגדיה: השליח הרב לוי דייטש ע"ה

בצער רב התקבלה הידיעה הנוראה על פטירתו של הרב לוי דייטש בן הרה"ח זלמן יודא ע"ה, שליח כ"ק אד"ש מה"מ בטיסונס קורנר וירג'יניה, והוא בן שלושים וארבע בלבד.

הרב דייטש השיב את נשמתו הטהורה ליוצרה, לאחר מחלה קשה וממושכת.

בחודשים האחרונים העתירו כלל חסידי חב"ד בתפילה ובתחנונים לה' עבורו.

הרב דייטש הותיר אחריו את זוגתו מרת **מרים** תחי', וארבעת ילדיהם שיחיו. וכן את אמו מרת **צירל** מקראון הייטס ואחים ואחיות שלוחי הרבי: **טובי ברנשטיין** (טורונטו), **שלום ישעי' דייטש** (פנסילבניה), **מנחם מענדל דייטש** (אריזונה), **נחמיה דייטש** (טורונטו), **אלטי וולבובסקי** (קליפורניה), **רבקי שכטר** (קראון הייטס), **הינדי מינץ** (קולורדו), **יחזקאל דייטש** (וירג'יינה), **ישראל ורחל** שיחיו.

ויה"ר שתיכף ומיד יקויים הייעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר", והוא בתוכם.

חסידים . . איין משפחה

נולדו במזל"ט

• למשפחת ר' **יוסף יצחק אברמוביץ**, בני ברק – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' מרדכי אברמוביץ, קרית אתא; משפחת ר' אברהם זרח סלוין, בני ברק.

• למשפחת ר' **חיים אדרי**, אלעד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' אלעזר אדרי, צפת; משפחת ר' פנחס איפרגן, בני ברק.

• למשפחת ר' **ארז בנדטוביץ**, ר"י תות"ל אילת – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' אלכסנדר בנדטוביץ, ניר צבי; משפחת ר' דוד אסולין, רב שכונה ברמלה.

• למשפחת ר' **שמעון מנחם מענדל ברוידא**, מגדל העמק – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' משה אהרן ברוידא, גבעתיים; משפחת ר' יוסף יצחק הכהן אבלסקי, נצרת עילית; משפחת הרב זלמן טוביה הכהן אבלסקי, שליח כ"ק אד"ש מה"מ ורב ראשי קישינב, מולדובה.

• למשפחת ר' **משה גולדשטיין**, כפר חב"ד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' זושא גולדשטיין, כפר חב"ד; מרת לאה טרבניק, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **יוסף יצחק גנץ**, רחובות – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' שמואל גנץ, רחובות; משפחת ר' אלכס הירש, רחובות.

• למשפחת ר' **יהושע דאשיף**, רחובות – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **שמואל הכהן הענדל**, יו"ר מטה משיח כפר חב"ד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' שניאור זלמן אליהו הכהן הענדל, שליח כ"ק אד"ש מה"מ ומנכ"ל מוסדות 'אור מנחם' חב"ד צפת; מרת ציפורה הבר, כפר חב"ד; משפחת ר' יעקב שמואל קעניג, כפר חב"ד; משפחת ר' שמואל מנחם מענדל שניאורסון, ירושלים.

• למשפחת ר' **דוד ווידרין**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **שניאור זלמן זלמנוב**, לוד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' ירמיהו זלמנוב, צפת; משפחת ר' דוד הורביץ, לוד.

• למשפחת ר' **דוד יקונט**, ירושלים – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' אליעזר שמואל יקונט, כפר חב"ד; מרת פרלה קוק, כפר חב"ד; משפחת ר' אפרים בוגרד, ירושלים; מרת מרים בוגרד, הרצליה; מרת רבקה גבירץ, ירושלים.

• למשפחת ר' **בנימין זאב הכהן כהן-סעידוב**, נתניה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' יהודה אריה הכהן כהן-סעידוב, נתניה; משפחת ר' שמואל קהניאל, צפת.

• למשפחת ר' **שמחה לבנברג**, לוס אנג'לס, קליפורניה – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **ישראל צבי אלימלך הלוי לוין**, ביתר עילית – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' משה לייב הלוי לוין, ירושלים; משפחת ר' אליעזר קרייזלמן, לוד.

• למשפחת ר' **יוסף יהודה ליפש**, נחלת הר חב"ד – להולדת הבן **נחמן**; ולזקניהם מרת תמה ליפש, כפר חב"ד; משפחת ר' נתן קנלסקי, נחלת הר חב"ד.

• למשפחת ר' **יוסף יצחק הלוי סגל**, נחלת הר חב"ד – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' חיים שלום הלוי סגל, שליח כ"ק אד"ש מה"מ עפולה; משפחת ר' מרדכי זלמן הלוי סגל, ירושלים; משפחת ר' ישעיהו גרצמן, נחלת הר חב"ד.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל הלוי סגל**, תל ציון – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' שלמה יהודה הלוי סגל, שליח כ"ק אד"ש מה"מ עפולה; משפחת ר' מרדכי זלמן הלוי סגל, ירושלים; משפחת ר' דוד אלכסנדר זושא קעניג, ירושלים; משפחת ר' יצחק יעקב צייזלר, ירושלים.

• למשפחת ר' **יוסף חיים סופרין**, קלרקסוייל – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **משה סטאריק**, וינה, אוסטריה – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **אשר פוטער**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **אלכסנדר פיקרסקי**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ וונקובר, קנדה – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' יוסף יצחק פיקרסקי, שליח כ"ק אד"ש מה"מ תל אביב; מרת רישא פיקרסקי, קראון הייטס; משפחת ר' צבי הירש חיטריק, קראון הייטס; משפחת ר' שניאור זלמן משה הלוי לוין, ר"י ישיבת חב"ד תות"ל הבוכרים; משפחת ר' אברהם משה נפרסטק, כפר חב"ד; מרת טעמא נפרסטק, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **שמואל פרסמן**, ירושלים – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' אברהם פרסמן, ירושלים; משפחת ר' לוי פרסמן, נחלת הר חב"ד; משפחת ר' זאב סירוטה, נחלת הר חב"ד; מרת אסתר הדסה מרגוליס, כפר חב"ד; מרת זלדה זקס, כפר חב"ד; משפחת ר' משה שור, מונטריאול, קנדה.

• למשפחת ר' **לוי שניאור זלמן קוביטשעק**, כפר חב"ד – להולדת הבן והבת; ולזקניהם משפחת ר' יצחק יהודה קוביטשעק, ירושלים; משפחת ר' פנחס לייב טרבניק, כפר חב"ד; מרת חיה צביה גרוסמן, קראון הייטס.

• למשפחת ר' **יחיאל הכהן קוגן**, קראון הייטס – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **רפאל קוניקוב**, ניו יורק – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **מרדכי קוסטינר**, שיקגו, אילנוי – להולדת הבן.

• למשפחת ר' **פנחס קריספין**, מגדל העמק – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' מאיר קריספין, מגדל העמק; משפחת ר' חיים ברדה, צפת.

• למשפחת ר' **נפתלי רובר**, רחובות – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' דניאל רובר, כפר חב"ד; משפחת ר' יצחק הכהן כהן, רחובות.

• למשפחת ר' **נתנאל ריבני**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ סינגפור – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' מרדכי ריבני, לוד; משפחת ר' מנחם אסולין, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **מנחם מענדל הלוי שטרסברג**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ קריוורוג, אוקראינא – להולדת הבן; ולזקניהם משפחת ר' יוסף מאיר הלוי שטרסברג, כפר חב"ד; משפחת ר' יעקב יהודה הלוי שטרסברג, ירושלים; משפחת ר' יעקב שמואל קעניג, כפר חב"ד; משפחת ר' שמואל מנחם מענדל שניאורסון, ירושלים.

• למשפחת ר' **זלמן שמוטקין**, סטמפורד, קונטיקט – להולדת הבן.

•

• למשפחת ר' **דוד אסרף**, חולון – להולדת הבת **חיה מושקא**; ולזקניהם משפחת ר' שלמה אסרף, בני ברק; משפחת ר' מאיר מלכא, חולון.

• למשפחת ר' **זלמן גורדון**, רדונדו ביטש, קליפורניה – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **תומר דרור**, קרית שמואל – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **דורון גולדברג**,– להולדת הבת.

• למשפחת ר' **דניאל כלב**, ירושלים – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' יאיר כלב, כפר חב"ד; משפחת ר' ירמיהו ביינדמן, ירושלים.

• למשפחת ר' **נתן לוריא**, קראון הייטס – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **דב סמיט**, מלבורן, אוסטרליה – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **סעדיה ענגל**, קראון הייטס – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **שלום נתנאל עקיבא**, בני ברק – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' איתן עקיבא, רחובות; משפחת ר' חיים צדוק, בני ברק.

• למשפחת ר' **שניאור זלמן ערנטרוי**, ירושלים – להולדת הבת **צילה יהודית תמר**; ולזקניהם משפחת ר' חיים אברהם בלניצקי, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **דניאל פישמן**, לוס אנג'לס, קליפורניה – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **אלי פלדמן**, סידני, אוסטרליה – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **שרגא קרומבי**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ ניו ברונזויק, ניו ג'רסי – להולדת הבת; ולזקניהם משפחת ר' זאב ישראל קרומבי,

מנהל 'מרכז גראבסקי', צפת; משפחת ר' אברהם שלמה גנזבורג, כפר חב"ד; משפחת ר' דוד גורביץ, שליח כ"ק אד"ש מה"מ טשקנט, אסיה התיכונה.

• למשפחת ר' **שניאור שיימן**, שיקגו, אילנוי – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **מנחם שכטר**, שיקגו, אילנוי – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **מאיר שמוקלער**, קראון הייטס – להולדת הבת.

• למשפחת ר' **ארי שפערלין**, קראון הייטס – להולדת הבת.

הגיעו למצוות

• למשפחת ר' **יהשוע הלוי ברניר**, – להגיע הבן התי' **ברוך יהודה לייב** למצוות.

• למשפחת **גורדון**, שיקגו, אילנוי – להגיע הבן התי' **איזק** למצוות.

• למשפחת ר' **אהרן יוסף וואגעל**,קראון הייטס – להגיע הבן התי' **ישראל** למצוות.

• למשפחת ר' **מנחם זהר**, נחלת הר חב"ד – להגיע הבן התי' **יוסף יצחק** למצוות; ולזקניהם מרת אורה זהר, בני ברק; משפחת ר' עשהאל ישעיהו, לוד.

• למשפחת **פיקרסקי**, דלמר, קליפורניה – להגיע הבן התי' **מענדל** למצוות.

• למשפחת ר' **דובער קעניג**, נחלת הר חב"ד – להגיע הבן התי' **ישראל אריה לייב** למצוות; ולזקניהם משפחת ר' דוד מנחם קעניג, ראשון לציון; מרת לאה קעניג; משפחת ר' אברהם ברקו, נחלת הר חב"ד.

• למשפחת ר' **ערן אברג'ל**, קרית גת – להגיע הבן התי' **יוסף יצחק** למצוות.

• למשפחת ר' **אריה הלוי לוי**, עכו – להגיע הבן התי' **יוסף יצחק הלוי** למצוות.

באו בקשרי שידוכין

• למשפחת ר' **אבנר בלחסן**, כפר סבא – לבוא הבן התי' **איתי** בקשרי שידוכין עב"ג **חנה** למשפחת **מדר**, עפולה.

• למשפחת ר' **שלמה בנדט**, ס. פאול, מניסוטה – לבוא הבן התי' **יצחק** בקשרי שידוכין עב"ג **רישא** למשפחת ר' **ברוך וילהלם**, קראון הייטס.

• למשפחת **ברוק**, ביי הרבור איילנד, פלורידה – לבוא הבן התי' **דני** בקשרי שידוכין עב"ג **ליבה** למשפחת **לוין**, שיקגו, אילנוי.

• למשפחת **גודמן**, וועסט בלומפילד, מישיגן – לבוא הבן התי' **דני** בקשרי שידוכין עב"ג **חנה** למשפחת **וולף**, שיקגו, אילנוי.

• למשפחת **גוטרמן**, בוגוטה, קולומביה – לבוא הבן התי' **מאיר** בקשרי שידוכין עב"ג **מנוחה רחל** למשפחת **מזרחי**, בואנוס איירס, ארגנטינה.

• למשפחת **גולדשטיין**, צפת – לבוא הבן התי' **יחזקאל צבי הירש** בקשרי שידוכין עב"ג **חיה מושקא** למשפחת ר' **שמואל חיים רייניץ**, עמנואל; ולזקניהם; משפחת ר' יוסף זאב רייניץ, קראון הייטס.

• למשפחת **גרוס**, לוס אנג'לס, קליפורניה – לבוא הבן התי' **אהרן** בקשרי שידוכין עב"ג **יהודית** למשפחת **ניו**, מלבורן, אוסטרליה.

• למשפחת ר' **משה דובוב**, ירושלים – לבוא הבן התי' **שמואל** בקשרי שידוכין עב"ג **אפרת** למשפחת ר' **יעקב שמואלי**, רחובות.

• למשפחת ר' **יהודה הורביץ**, כפר חב"ד – לבוא הבן התי' **שלמה** בקשרי שידוכין עב"ג **פייגא** למשפחת ר' **בצלאל מרינובסקי**.

• למשפחת ר' **ברוך העכט**, ברנטווד, קליפורניה – לבוא הבן התי' **מענדל** בקשרי שידוכין עב"ג **שטערנא** למשפחת ר' **חיים מאיעסקי**, קראון הייטס.

• למשפחת ר' **אליהו ישראלי**, עמנואל – לבוא הבן התי' **מנחם מרדכי** בקשרי שידוכין עב"ג **מרים** למשפחת ר' **אברהם בש**, ירושלים; ולזקניהם; משפחת ר' יואל גולדברג, צפת.

• למשפחת ר' **דוד הלוי לוי**, אילת – לבוא הבן התי' **אייל** בקשרי שידוכין עב"ג **שני** למשפחת ר' **בכור יעקובוב**, נחלת הר חב"ד.

• למשפחת **לזל**, קראון הייטס – לבוא הבן התי' **יוסף** בקשרי שידוכין עב"ג **עליזה** למשפחת **שטיינמן**, שיקגו, אילנוי.

• למשפחת **מרגולין**, טייד וואטער, ווירג'ינה – לבוא הבן התי' **שמואל** בקשרי שידוכין עב"ג **רייזל** למשפחת **גוטליב**, קראון הייטס.

• למשפחת **מרקל**, לוס אנג'לס – לבוא הבן התי' **שמואל** בקשרי שידוכין עב"ג **שרה רחל** למשפחת **דודסון**, אוק פארק מיאמי.

• למשפחת ר' **יצחקי משה**, לוד – לבוא הבן התי' **מנחם אוריאל** בקשרי שידוכין עב"ג **לירז** למשפחת **מינסי**, כרמיאל.

• למשפחת **סגלמן**, לונדון, אנגליה – לבוא הבן התי' **שלמה** בקשרי שידוכין עב"ג **מושקא** למשפחת **לו**, סורפסייד, אנגליה.

• למשפחת ר' **יהודה פנר**, רחובות – לבוא הבן התי' **יוסף יצחק** בקשרי שידוכין עב"ג **חיה מושקא** למשפחת ר' **משה ריבר**, פתח תקוה.

• למשפחת **שוסטרמן**, מונסי – לבוא הבן התי' **נחמן** בקשרי שידוכין עב"ג **רבקה** למשפחת **בארון**, קולומביה.

• למשפחת **שיימן**, דס פליינס, אילנוי – לבוא הבן התי' **מענדל** בקשרי שידוכין עב"ג **יוחאי** למשפחת **פורסט**, אמסטרדם, הולנד.

הקימו בית בישראל - בית חב"ד

• למשפחת ר' **שבתי אושקי**, הרצליה – לנישואי הבן התי' **חיים** עב"ג **חיה מושקא** למשפחת ר' **מאיר מוזס**, מגדל העמק.

• למשפחת ר' **סימן ג'קובסון**, קראון הייטס – לנישואי הבן התי' **מענדל** עב"ג **דבורה לאה** למשפחת **שמאל**, פיטסבורג, פנסלבניה.

• למשפחת **גולדין**, קראון הייטס – לנישואי הבן התי' **שלמה** עב"ג **אריאלה** למשפחת **פרידמן**, ארויין, קליפורניה.

• למשפחת ר' **יעקב חיים גלויברמן**, לוד – לנישואי הבן התי' **שלמה שלום** עב"ג **אסתר** למשפחת ר' **יצחק אבוקסיס**, כפר חב"ד; ולזקניהם משפחת ר' אשר אלתר גלויברמן, ירושלים; מרת לובה נחוביץ, כפר חב"ד; מרת סעידה אבוקסיס.

• למשפחת **ווגנר**, באר שבע – לנישואי הבן התי' **אלכסנדר** עב"ג **דבורה לאה** למשפחת ר' **אברהם משה מאיר קורנט**, כפר חב"ד; ולזקניהם משפחת ר' שלום שכנא קורנט, ירושלים.

• למשפחת הרב **שלום דובער הלוי וולפא**, ראש כולל ביתר עילית – לנישואי הבן התי' **צבי הירש** עב"ג **חיה מושקא** למשפחת ר' **דוד לייב אופן**, ביתר עילית; ולזקניהם מרת יפה וולפא, ירושלים.

• למשפחת ר' **יעקב יהושע הכהן טוויל**, ירושלים – לנישואי הבן התי' **אוריאל מנחם מענדל הכהן** עב"ג **חנה שושנה** למשפחת ר' **שמואל בכר**, ירושלים; ולזקניהם משפחת ר' יעקב כהן, ארגנטינה; מרת מרים מבזבז, ארגנטינה; משפחת ר' אליהו בכר; משפחת ר' יוסף ויקטור שמולה.

• למשפחת ר' **עזרא יחיא**, כפר סבא – לנישואי הבן התי' **שרון** עב"ג **רויטל** למשפחת ר' **יוסף פוגאטש**, נתניה.

• למשפחת ר' **יוסף יצחק ליברוב**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ לארה"ק כפר חב"ד ב' – לנישואי הבן התי' **משה סעדיה** עב"ג **מרים** למשפחת ר' **דוד לוריא**, בני ברק; ולזקניהם משפחת ר' שמואל מנחם מענדל ליברוב, לונדון, אנגליה; מרת גענסיא שניאור, כפר חב"ד.

• למשפחת ר' **ברוך ממו**, ירושלים – לנישואי הבן התי' **חיים שמואל יום טוב** עב"ג **מיכל** למשפחת ר' **פנחס דדון**, נחלת הר חב"ד.

• למשפחת **קמינצקי**, פיטסבורג – לנישואי הבן התי' **שניאור זלמן** עב"ג **סוניה** למשפחת **אנטופולסקי**, ניו יורק.

• למשפחת ר' **ישראל רובין**, אלבני – לנישואי הבן התי' **אפרים** עב"ג **מנוחה רחל** למשפחת ר' **יוסף חזן**, מנצ'סטער, אנגליה.

לעדכונים – שלחו מייל:
chsidim@gmail.com

המשך מעמוד 61

ירושלים תחילה

אחת הטענות השקריות היא, שיש להסכים להקפאה ביהודה ושומרון כדי שבירושלים לא תהיה הקפאה.

למרות שכולם יודעים שזה שקר, וההקפאה בירושלים מתבצעת בשנה האחרונה הלכה למעשה, הרי אם חלילה אוחזים בדעה שיש לוותר על ההתנחלויות לטובת השלום נוכח הלחץ האמריקאי, הרי על ירושלים חייבים לוותר בתחילה. אדרבה, ירושלים מבחינת הערבים נחוצה הרבה יותר מאשר שאר השטחים. אז במקום לרמות את הציבור ולסובבו בכחש ולדבר על ירושלים מאוחדת לנצח נצחים, הגיע הזמן שיאמרו לציבור את האמת.

במכתב נדיר של הרבי מחנוכה תשמ"א, מתייחס הרבי לגבי אותם רבנים שהחליטו שמטעם פיקוח נפש יש למסור שטחים, שאם הם עקביים מבחינת פסיקתם, הרי למעשה הם צריכים לפסוק כך גם על ירושלים.

"דעתם מבוססת על האמונה שמסירת שטחים משוחררים תקדם את המטרה של השלום עם הערבים וממילא תציל חיים. אם דעה זו תקפה, אזי נובע ממנה באופן חד-משמעי שהדחף של הטענה כפי שהוא נכון גם לגבי הגולן, יהודה ושומרון מתייחס גם לעיר העתיקה של ירושלים; ובעצם, בתקיפות גדולה יותר, מכיוון שהתביעה הקולנית להחזרת ירושלים העתיקה היא יותר כנה, ומושמעת פה-אחד ובאופן חזק על ידי כל הערבים, כולל מצרים, ערב הסעודית וכל העולם המוסלמי... לדידם של הרבנים האמורים, על מנת להיות עקביים מבחינה הלכתית, מסירת ירושלים העתיקה לא רק שהיא מותרת, אלא היא הכרחית! לפיכך, עם כל המצפון, הם מחוייבים מבחינה מוסרית לשלב בפסק-הדין שלהם את החזרת העיר העתיקה של ירושלים!"

חיבים בבית
שבועון עולמי להפצת בשורת הגאולה
בית משיח

בבמחנה

צבאות ה'

ערש"ק **פרשת וישלח**
י"ב כסלו ה'תשע"א

263

העלון לילדי אנ"ש

חיים עם הזמן

חַיִּים נִכְנַס לְבֵיתוֹ, וְצָנַח הַיִּשֵׁר לְתוֹךְ אֲוִירָה סוֹדִית אֲפוּפַת מִסְתּוֹרִין. קוֹלוֹת שִׂיחָה מְהֻסִּים נִשְׁמְעוּ מֵחֶדֶר הַהוֹרִים, וְנִרְאֶה הָיָה שֶׁדִּיּוּן רְצִינִי מִתְנַהֵל בַּחֶדֶר.

כַּעֲבֹר חֲצִי שָׁעָה נִפְתְּחָה הַדֶּלֶת. "חַיִּימְקֶ'ה", אָמַר אַבָּא, "יֵשׁ מַשֶּׁהוּ חָשׁוּב שֶׁאֲנַחְנוּ רוֹצִים לְסַפֵּר לְךָ..."

לְרֶגַע קָט הֶעֱמִיד חַיִּים פְּנֵי מֵפִתָּע, אַךְ מִיָּד עָטוּ פָּנָיו אֶת הַבָּעָתָן הָרִגִּילָה, "לְאָן הַפַּעַם?" שָׁאַל. שֶׁמֶץ שֶׁל חֶדְוָה לֹא הָיָה בְּקוֹלוֹ. "הַפַּעַם אֲנַחְנוּ מַצְפִּינִים," עָנְתָה אִמָּא וְלֹא יָסְפָה. "אֵיזֶה שִׂיחוֹן לִקְנוֹת?" בֵּרֵר חַיִּים. "אֵין צֹרֶךְ בְּשִׂיחוֹן," צָחֲקָה אִמָּא, "אֲנַחְנוּ נִשְׁאָרִים בָּאָרֶץ לְעֵת עַתָּה. הָעִבְרִית שֶׁבְּפִיךָ עֲדַיִן מְדֻבֶּרֶת בַּצָּפוֹן..."

מַעֲבַר דִּירָה הָפַךְ לְשִׁגְרַת חַיִּים בְּבֵית מִשְׁפַּחַת פְּרִידְמַן. בְּכָל שָׁנָה בִּמְמֻצָּע נוֹטֶלֶת הַמִּשְׁפָּחָה אֶת מַקַּל הַנְּדוּדִים, וְיוֹצֵאת לָתוּר אַחַר מָקוֹם חָדָשׁ בָּאָרֶץ אוֹ בָּעוֹלָם. הֵם הִסְפִּיקוּ לָגוּר בְּצָרְפַת, אַרְצוֹת הַבְּרִית, בֶּלְגְיָה, אַנְגְּלִיָּה וְאַחֲרוֹנָה חֲבִיבָה: יִשְׂרָאֵל [בָּהּ עָבְרוּ כְּבָר שָׁלוֹשׁ דִּירוֹת]. הַמַּסָּע, כְּפִי הַנִּרְאֶה, עֲדַיִן לֹא תַּם...

חַיִּים כְּבָר הָיָה מְתֻרְגָּל הֵיטֵב. מֵאֲחוֹרֵי הָאָרוֹן בְּחַדְרוֹ שָׁמַר אֶת קֻפְסָאוֹת הַקַּרְטוֹן מְקֻפָּלוֹת. עַל כָּל קֻפְסָה צִיֵּן בִּכְתָב בָּרוּר אֶת תְּכוּלָתָהּ הַמְּדֻיֶּקֶת. תּוֹךְ חָמֵשׁ שָׁעוֹת לְכָל הַיּוֹתֵר הוּא יָכֹל לָאֲרֹז אֶת כָּל הַחֶדֶר שֶׁלּוֹ לְתוֹךְ הַקֻּפְסָאוֹת מִבְּלִי לְהַחְסִיר דָּבָר.

לְאַחַר שֶׁבּוּעַ הִמְתִּינָה מַשְׁאִית עֲנָקִית בַּחֲזִית בֵּיתָם שֶׁל הַפְּרִידְמַנִּים. הַמַּשְׁאִית וְהַנָּהָג הָיוּ מֻכָּרִים לְחַיִּים. הַשְּׁנַיִם הֶעֱבִירוּ יַחְדָּו אֶת תְּכוּלַת דִּירָתָם כְּבָר פַּעֲמַיִם.

הַסַּבָּלִים הֵחֵלּוּ לְהַעֲמִיס אֶת הָרִהוּט הַכָּבֵד עַל הַמַּשְׁאִית. הַנָּהָג כִּוֵּן וְזֵרֵז אוֹתָם בִּקְרִיאוֹת רָמוֹת. כְּבוֹדוֹ וְכֹחוֹ לֹא מְאַפְשְׁרִים לוֹ לִסְחֹב מַשָּׂאוֹת כְּבֵדִים, וְהוּא נוֹתֵר אֵפוֹא בִּמְרוֹם מוֹשָׁבוֹ חֲסַר מַעַשׂ.

"מִסְכֵּנִים הַפְּרִידְמַנִּים," מִלְמֵל הַנָּהָג מִתַּחַת לִשְׂפָמוֹ, "עוֹד לֹא מָצְאוּ אֶת מְקוֹמָם בָּעוֹלָם..."

* * *

אַף אָדָם שָׁפוּי לֹא יִרְצֶה לְאַמֵּץ לְעַצְמוֹ אֶת סִגְנוֹן חַיֵּיהֶם שֶׁל הַפְּרִידְמַנִּים. גַּם עֲשָׂו לֹא חָשַׁק בְּחַיִּים כָּאֵלּוּ חַסְרֵי יַצִּיבוּת. הוּא לֹא הִסְכִּים לִהְיוֹת גֵּר בְּאֶרֶץ לֹא לוֹ, וְעַל כֵּן נִפְרַד מִיַּעֲקֹב וּפָנָה לְהִתְיַשֵּׁב בְּאֹפֶן קֶבַע בְּהַר שֵׂעִיר. יַעֲקֹב, לְעֻמָּתוֹ, יָדַע שֶׁבְּטֶרֶם תָּבוֹא הַגְּאֻלָּה נִגְזַר עָלָיו וְעַל זַרְעוֹ לִהְיוֹת גֵּרִים בְּאֶרֶץ זָרָה, בָּהּ לֹא יַרְגִּישׁוּ שַׁיָּכִים וְלֹא יֵהָפְכוּ לִהְיוֹת תּוֹשָׁבֵי קֶבַע.

כָּל עוֹד אֲנַחְנוּ בַּגָּלוּת, עָלֵינוּ לִחְיוֹת בְּעִנְיְנֵי הָעוֹלָם כְּנָעִים וְנָדִים. אֲנַחְנוּ לֹא מִתְאַקְלְמִים וְלֹא מִתְרַגְּלִים לַחַיֵּי הַחַיִּים הַגָּלוּתִי. אֲנַחְנוּ כָּאן בְּמַעֲמָד שֶׁל תּוֹשָׁבִים זָרִים שֶׁלֹּא מוֹצְאִים אֶת מְקוֹמָם, וְלֹא מַצְלִיחִים לְהִקָּשֵׁר וּלְהִתְחַבֵּר עִם הַסְּבִיבָה הָאֲרָעִית בָּהּ אָנוּ שׁוֹהִים. אֲנַחְנוּ מִשְׁתּוֹקְקִים וּמְצַפִּים לְהִתְגַּלּוּת הָרַבִּי שְׁלִיטָ"א, שֶׁיּוֹלִיךְ אוֹתָנוּ לַבַּיִת הָאֲמִתִּי וְהַנִּצְחִי, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי, מִמֶּנּוּ לֹא נָזוּז לְעוֹלָם.

(ע"פ לקו"ש ח"י ע' 114)

2 הַמַּאֲסָר וְהַגְּאֻלָּה
שעת סיפור

6 קבלה טובה
סיפור בהמשכים

9 מה דעתכם?
חיילים בהפסקה

<<< עמוד 4

תנועת הנוער 'צבאות השם' ארה"ק

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מאת: נחמה בר

הַמַּאֲסָר וְהַגְּאֻלָּה

מֶגֶשׁ לְרֶגֶל י׳ כִּסְלֵו, חַג הַגְּאֻלָּה שֶׁל אַדְמו״ר הָאֶמְצָעִי

בְּוִויטֶעבְסְק הִתְגּוֹרֵר אִישׁ עָשִׁיר, קְרוֹב מִשְׁפָּחָה שֶׁל אַדְמו״ר הָאֶמְצָעִי, שֶׁהָיָה מִתְנַגֵּד גָּדוֹל. הוּא לֹא חִבֵּב אֶת הַחֲסִידִים, וְעַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה אֶת הָרַבִּי. הִגִּיעָה שִׂנְאָתוֹ לִידֵי כָּךְ שֶׁהֶחְלִיט לְהַלְשִׁין עַל הָרַבִּי בִּפְנֵי הַשִּׁלְטוֹנוֹת!

אוֹתוֹ מִתְנַגֵּד הִתְחַבֵּר לְאָדָם שָׁפָל כָּמוֹהוּ, שֶׁהָיָה אַחְיָן שֶׁל הֶחָסִיד ר׳ פִּינְחָס מִשְׁקְלָאוו בְּהַצָּעָה: ״הָבָה נַלְשִׁין עַל הָרַבִּי, וְכָךְ נִגְרֹם לְמַאֲסָרוֹ וּלְהַפְסָקַת פְּעִילוּתוֹ!״

הֶחָבֵר שָׂמַח עַל הָרַעְיוֹן. אֲפִלּוּ הָיְתָה לוֹ עֵצָה אֵיךְ לְהַלְשִׁין עַל הָרַבִּי, רַחְמָנָא לִיצְלַן. מַהִי הָעֵצָה?

כַּאֲשֶׁר אַדְמו״ר הַזָּקֵן נִפְטַר, אַדְמו״ר הָאֶמְצָעִי הָיָה בְּקְרֶמֶנְצ׳וּג. הַחֲסִידִים שֶׁהִתְגּוֹרְרוּ בְּלִיוּבַאוִויטְשׁ בִּקְשׁוּ שֶׁהָרַבִּי יָבוֹא לָגוּר עִמָּם.

בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן מִצְּבוֹ הַכַּלְכָּלִי שֶׁל הָרַבִּי הָיָה בְּכִי רַע. בִּזְמַן הַמִּלְחָמָה, אָבִיו, אַדְמו״ר הַזָּקֵן, בָּרַח מִבֵּיתוֹ, וְכָל רְכוּשׁוֹ שֶׁהָיָה בְּלַאדִי אָבַד. הַבְּנָיִנִים עָלוּ בְּלֶהָבוֹת, הַשְּׁטָחִים נִגְנְבוּ וְכָל הַכֶּסֶף הַמְּזֻמָּן שֶׁהָיָה - נִגְמַר עַל הוֹצָאוֹת הַנְּסִיעָה. כָּךְ נוֹתְרוּ אַדְמו״ר הָאֶמְצָעִי וּמִשְׁפַּחְתּוֹ בְּחֹסֶר כֹּל.

הַחֲסִידִים שֶׁיָּדְעוּ עַל מַצָּבוֹ שֶׁל הָרַבִּי, תָּרְמוּ בְּעַיִן יָפָה וּבְיָד נְדִיבָה. לְאֹרֶךְ כָּל הַדֶּרֶךְ, עַד שֶׁהָרַבִּי הִגִּיעַ לְלִיוּבַאוִויטְשׁ, הִצְטַבֵּר סְכוּם יָפֶה שֶׁל כַּמָּה אַלְפֵי רוּבְּלִים.

כְּשֶׁהִגִּיעַ הָרַבִּי לְלִיוּבַאוִויטְשׁ, הוּא הֶחְלִיט לְחַלֵּק מֵהַכֶּסֶף לִבְנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ הָעֲנִיִּים. הָרַבִּי כָּתַב מִכְתָּב לֶחָסִיד ר׳ פִּינְחָס מִשְׁקְלָאוו וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ לְסַיֵּעַ בַּחֲלָקַת הַכֶּסֶף.

כְּשֶׁנִּפְטַר ר׳ פִּינְחָס לֹא הָיוּ לוֹ בָּנִים. יוֹרְשׁוֹ הָיָה אוֹתוֹ אַחְיָן מִתְנַגֵּד. הָאַחְיָן מָצָא אֶת הַמִּכְתָּב שֶׁהָרַבִּי כָּתַב לְדוֹדוֹ ר׳ פִּינְחָס וְחָמַד אֶת הַכֶּסֶף. בְּחִצְּפָּתוֹ הָרַבָּה, הוּא שָׁלַח מִכְתָּב לָרַבִּי בּוֹ כָּתַב: ״אֲנִי מְבַקֵּשׁ לְקַבֵּל סְכוּם כֶּסֶף נִכְבָּד. אִם לֹא, אַלְשִׁין עֲלֵיכֶם בִּפְנֵי הַשִּׁלְטוֹנוֹת בְּעֲזֵרַת הַמִּכְתָּב הַזֶּה!״

הָרַבִּי לֹא הִתְרַשֵּׁם וְהֵשִׁיב: ״אֵין כָּל בְּעָיָה חֲקִיתִ בְּמִכְתָּב זֶה וּבִיכָלְתְּךָ לַעֲשׂוֹת כָּל שֶׁתִּרְצֶה״.

כָּעַס הַמִּתְנַגֵּד וְהִתְחַבֵּר עִם מְיֻדָּעֵנוּ, הָעָשִׁיר מִוִּויטֶעבְסְק, כְּדֵי לְהַלְשִׁין עַל הָרַבִּי. מָה עָשׂוּ? זִיְּפוּ אֶת הַמִּכְתָּב בְּזִיּוּף קָטָן. בַּמָּקוֹם בּוֹ נִכְתַּב שֶׁהָרַבִּי קִבֵּל ג׳ אוֹ ד׳ אֲלָפִים, הוֹסִיפוּ ק׳ – כָּךְ שֶׁהָרַבִּי קִבֵּל, כְּבֵיכוֹל, ק״ג אוֹ ק״ד אֲלָפִים – סְכוּם עָתָק!

אוֹ אָז, לָקְחוּ אֶת הַמִּכְתָּב הַמְּזֻיָּף, בָּאוּ לְאֶחָד מִבְּכִירֵי הַמִּמְשָׁל בְּשֵׁם חֲאוַוואנְסְקִי וְאָמְרוּ לוֹ: ״הָרַבִּי מוֹרֵד בַּמַּלְכוּת! מִתְקַבְּצִים אֵלָיו יְהוּדִים מִמְּקוֹמוֹת שׁוֹנִים כְּדֵי לְתַכְנֵן אֶת הַמֶּרֶד. הִנֵּה, רְאֵה אֶת הַמִּכְתָּב – הָרַבִּי קִבֵּץ סְכוּם שֶׁל יוֹתֵר מִמֵּאָה אֶלֶף רוּבְּלִים! לְשֵׁם מָה אָסַף סְכוּם כֹּה גָּדוֹל אִם לֹא עַל מְנָת לִמְרֹד? בְּנוֹסֵף לְכָךְ, הָרַבִּי שׁוֹלֵחַ שׁוּחַד לָאוֹיֵב - לַסֶּלְטָאן הַתּוּרְכִּי שֶׁבְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. גַּם אֶת בֵּית הַכְּנֶסֶת שֶׁלּוֹ בָּנָה בְּדוֹמֶה לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ...״ כָּךְ אָמְרוּ, וְהוֹסִיפוּ עוֹד דִּבְרֵי שֶׁקֶר שֶׁלֹּא הָיוּ וְלֹא נִבְרְאוּ.

שָׁמַע זֹאת חֲאוַוואנְסְקִי וְשָׁלַח לְהָבִיא אֶת הָרַבִּי לְוִויטֶעבְסְק. כַּאֲשֶׁר רָאוּ בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ שֶׁל הָרַבִּי אֶת הַפְּקִידִים שֶׁהִגִּיעוּ, חָשְׁשׁוּ מְאוֹד לִבְרִיאוּתוֹ שֶׁל הָרַבִּי, שֶׁהָיְתָה רוֹפֶפֶת. כְּדֵי שֶׁלֹּא יִבָּהֵל, נִכְנְסוּ וְאָמְרוּ לוֹ שֶׁיֵּשׁ כָּאן שַׂר מִוִּויטֶעבְסְק שֶׁרוֹצֶה לִרְאוֹתוֹ.

הָרַבִּי הֵבִין מִיָּד בַּמָּה מְדֻבָּר וְאָמַר: ״אֶת אָבִי אָסְרוּ בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה כְּשֶׁהָיָה בֶּן 52. גַּם אֲנִי עַכְשָׁו בֶּן 52 וּמַעֲשֵׂה אָבוֹת סִימָן לַבָּנִים״.

הַשָּׂרִים נִכְנְסוּ לַבַּיִת וְלָקְחוּ אֶת הָרַבִּי וְאֶת בְּנוֹ, ר׳ נַחוּם. הֵם חִפְּשׂוּ בַּבַּיִת כְּתָבִים נֶגֶד הַמֶּמְשָׁלָה, אַךְ לֹא מָצְאוּ דָּבָר, פְּרָט לְחֶשְׁבּוֹנוֹת הַצְּדָקָה שֶׁהָרַבִּי שָׁלַח לַעֲנִיֵּי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. הַמַּלְשִׁינִים, שֶׁהָיוּ שָׁם, אָמְרוּ לַפְּקִידִים: ״הִנֵּה, לַכְּתָבִים הָאֵלּוּ הִתְכַּוְּנוּ!״ (עַל אַף שֶׁלֹּא הָיָה בְּכָךְ שׁוּם דָּבָר לֹא חָקִי). הַפְּקִידִים לָקְחוּ עִמָּם אֶת הַחֶשְׁבּוֹנוֹת

לְוִויטֶעבְּסְק, כְּדֵי לְהַעְתִּיקָם מֵאִידִישׁ לִשְׂפַת הַמְּדִינָה. הֵם גַּם מָדְדוּ אֶת בֵּית הַמִּדְרָשׁ לִרְאוֹת אִם הוּא בְּמִדַּת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, אַךְ רָאוּ מִיָּד שֶׁזֶּהוּ שֶׁקֶר גָּמוּר.

אָמַר הַמַּלְשִׁין הָעָשִׁיר מִוִּויטֶעבְּסְק: "אִם אֵינְכֶם רוֹצִים שֶׁהַחֲסִידִים יְרַמּוּ, הָבִיאוּ אֶת הָרַבִּי לְבֵיתִי, אֲנִי אֶשְׁמֹר עָלָיו כָּרָאוּי".

בְּהִשְׁתַּדְּלוּתוֹ שֶׁל ד"ר הֵייבִינְטַאל, שֶׁיָּדַע עַד כַּמָּה מְסֻכָּן הַדָּבָר, צִוּוּ לָשִׂים אֶת הָרַבִּי בְּבֵית אַחֵר וְהֶעֱמִידוּ חַיָּלִים לִשְׁמִירָה סְבִיב הַבַּיִת, לְבַל יִכָּנֵס אִישׁ.

בֵּינְתַּיִם, בִּקְּשׁוּ הַמַּלְשִׁינִים לְהַעְתִּיק בְּעַצְמָם אֶת חֶשְׁבּוֹנוֹת הַצְּדָקָה שֶׁמָּצְאוּ אֵצֶל הָרַבִּי, כְּדֵי שֶׁהַחֲסִידִים לֹא יְרַמּוּ חָלִילָה... אָכֵן, מָסְרוּ לָהֶם אֶת הַחֶשְׁבּוֹנוֹת לְהַעְתָּקָה. בְּחַסְדֵי ה', הַמַּלְשִׁינִים הֶעְתִּיקוּ אֶת הַחֶשְׁבּוֹנוֹת בְּצוּרָה אֲמִתִּית.

כְּשֶׁבָּאוּ הַחוֹקְרִים לַחְקֹר אֶת הָרַבִּי, הֶרְאָה לָהֶם הָרַבִּי שֶׁכָּל הַהַלְשָׁנָה הִיא שֶׁקֶר מִיְּסוֹדָהּ, וְהַחֶשְׁבּוֹנוֹת הֵם כַּסְפֵי צְדָקָה שֶׁמַּעֲבִירִים לַעֲנִיֵּי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. לְגַבֵּי הַמִּכְתָּב שֶׁהֵבִיא הַמִּתְנַגֵּד, סִפֵּר הָרַבִּי אֶת הָאֱמֶת, שֶׁבִּזְמַן הַמִּלְחָמָה אָבַד לָהֶם כָּל הָרְכוּשׁ מִטִּלְטוּלֵי הַדֶּרֶךְ וְאֵלּוּ הֵם כְּסָפִים שֶׁתָּרְמוּ הַחֲסִידִים, אַךְ לֹא מִדָּבָר בִּסְכוּם גָּדוֹל כָּל כָּךְ. הַמַּלְשִׁינִים זִיְּפוּ אֶת הַמִּכְתָּב וְהוֹסִיפוּ ק' שֶׁלֹּא הָיְתָה.

נִכְּרִים דִּבְרֵי אֱמֶת. כְּשֶׁמָּסְרוּ אֶת הַדְּבָרִים לִפְנֵי חֲאוַוּאנְסְקִי, הוּא קִבֵּל אֶת הַדְּבָרִים וְצִוָּה לְהָבִיא אֵלָיו אֶת הָרַבִּי וְאֶת הַמַּלְשִׁינִים כְּדֵי לַחְקֹר אוֹתָם בְּעַצְמוֹ.

לִפְנֵי הַיְּצִיאָה לַדֶּרֶךְ, הָרַבִּי לָבַשׁ בִּגְדֵי כָּבוֹד – אֶת בְּגָדָיו הַלְּבָנִים. הוּא הָיָה נִרְאֶה כְּמַלְאַךְ ה' וְנָסַע בְּמֶרְכָּבָה מְכֻבֶּדֶת. הַחֲסִידִים חָשְׁשׁוּ שֶׁמָּא יִכְעַסוּ עַל הָרַבִּי שֶׁמַּגִּיעַ כָּךְ לַחֲקִירָה, אַךְ לֹא כָּךְ הָיָה. חֲאוַוּאנְסְקִי רָאָה אֶת יָפְיוֹ וַהֲדָרוֹ וְהִתְרַשֵּׁם מְאֹד מֵהָרַבִּי. הוּא אַף הוֹרָה לְהַצִּיעַ לוֹ כִּסֵּא לָשֶׁבֶת. אַחַר כָּךְ בָּא הַמַּלְשִׁין מִוִּויטֶעבְּסְק, וְהָרַבִּי יָצָא כְּנֶגְדּוֹ בִּדְבָרִים חֲרִיפִים: "רָשָׁע, מַה תִּרְצֶה מִמֶּנִּי?" וְדִבֵּר אִתּוֹ בְּלָשׁוֹן קָשָׁה בְּמֶשֶׁךְ זְמַן רַב.

כְּשֶׁפָּתַח הַמַּלְשִׁין אֶת פִּיו לְהָשִׁיב, אָמַר: "רַבִּי..."

"הִנֵּה, רְאֵה, הוּא עַצְמוֹ, שֶׁאָמַר עָלַי שֶׁאֲנִי רַמַּאי וּמוֹרֵד, מְכַנֶּה אוֹתִי רַבִּי? עַתָּה הָאֱמֶת יוֹצֵאת לָאוֹר!" אָמַר הָרַבִּי נֶחְרָצוֹת.

הַמַּלְשִׁין הִתְבַּלְבֵּל לַחֲלוּטִין וְהֵחֵל לְדַבֵּר דִּבְרֵי שְׁטוּת וְהֶבֶל, עַד שֶׁעָצַר אוֹתוֹ הַחוֹקֵר וְאָמַר לוֹ: "דַּי, מַסְפִּיק לִנְבֹחַ"...

הַמַּלְשִׁין הָלַךְ בְּבֹשֶׁת פָּנִים וְהָרַבִּי נָסַע מִשָּׁם בְּכָבוֹד גָּדוֹל.

בְּיוֹם י' בְּכִסְלֵו הִתְקַבְּלָה הַפְּקֻדָּה לְהָסִיר אֶת הַשְּׁמִירָה מֵהַבַּיִת שֶׁבּוֹ נָאֱסַר הָרַבִּי. מִיָּד הִתְמַלֵּא הַבַּיִת בַּחֲסִידִים וְהָרַבִּי אָמַר דִּבְרֵי חֲסִידוּת. מֵאָז וְעַד הַיּוֹם, נִקְבַּע יוֹם י' בְּכִסְלֵו לְיוֹם חַג לַחֲסִידִים.

לַמַּלְשִׁינִים – שִׁלֵּם ה' כִּגְמוּלָם. אוֹתוֹ עָשִׁיר מִוִּויטֶעבְּסְק יָרַד מִנְּכָסָיו וְנַעֲשָׂה שִׁכּוֹר גָּדוֹל הַמּוּטָל בָּרְחוֹבוֹת. בְּכָל שָׁנָה, בִּי' בְּכִסְלֵו, כְּשֶׁהָיוּ הַחֲסִידִים מִתְוַעֲדִים, הָיָה בָּא וְאוֹמֵר: "אֲנִי עָשִׂיתִי לָכֶם אֶת הַשִּׂמְחָה, תְּנוּ לִי אֶת שְׂכָרִי..." וְהָיוּ מַשְׁקִים אוֹתוֹ עַד שֶׁהָיָה נוֹפֵל שִׁכּוֹר, כְּהֶרְגֵּלוֹ...

איור: לאה

מאת: יחיאל סופר

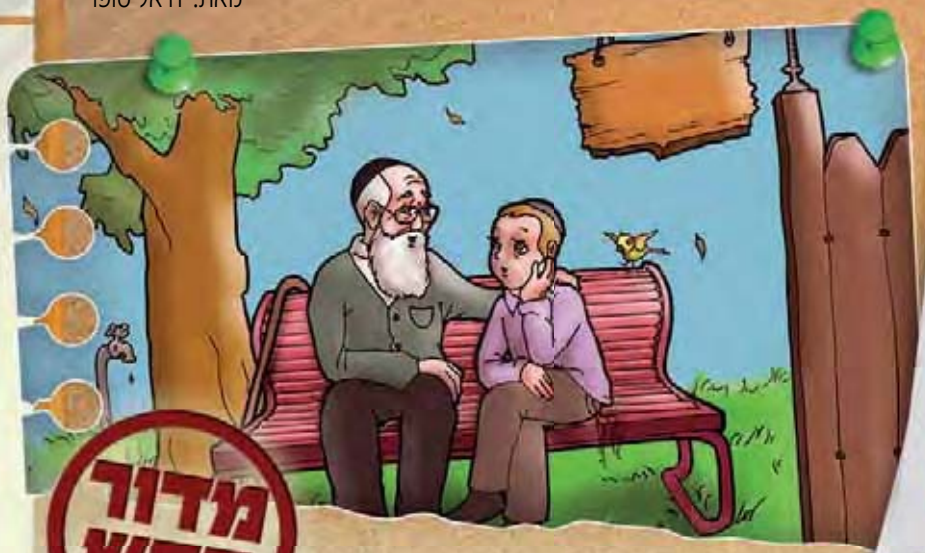

מדור חדש

בטעם של פעם

סיפורים של ר' יחיאל

שָׁלוֹם, קוֹרְאִים לִי שְׁמוּלִיק, וַאֲנִי מַמָּשׁ, אֲבָל מַמָּשׁ מִתְרַגֵּשׁ לִהְיוֹת הַיֶּלֶד הָרִאשׁוֹן שֶׁכּוֹתֵב בַּמָּדוֹר הֶחָדָשׁ "בְּטַעַם שֶׁל פַּעַם".

טוֹב, כְּבָר כָּתַבְתִּי אֶת הַשֵּׁם שֶׁלִּי - שְׁמוּלִיק, אֲנִי בֶּן 11 וַאֲנִי לוֹמֵד בְּתַלְמוּד תּוֹרָה בִּדְרוֹם הָאָרֶץ - אֲנִי בְּכַוָּנָה לֹא כּוֹתֵב אֶת שֵׁם הָעִיר שֶׁבָּהּ אֲנִי גָּר, אֲנִי חוֹשֵׁשׁ שֶׁהַחֲבֵרִים שֶׁלִּי יְזַהוּ אוֹתִי (זֶה לֹא שֶׁיֵּשׁ לִי בְּמַה לְהִתְבַּיֵּשׁ חַס וְחָלִילָה, אֲבָל בְּכָל זֹאת לֹא נָעִים שֶׁכֻּלָּם יֵדְעוּ מִי אֲנִי...).

לִפְנֵי חֹדֶשׁ בְּעֵרֶךְ, כְּשֶׁחָזַרְנוּ לַלִּמּוּדִים לְאַחַר חַגֵּי תִּשְׁרֵי, "גִּלִּינוּ" אוֹרֵחַ בַּכִּתָּה. מַהֵר מְאֹד הִתְבָּרֵר לָנוּ כִּי הַיֶּלֶד הַזֶּה שֶׁהִתְיַשֵּׁב בְּטִבְעִיּוּת בַּשֻּׁלְחָן הַסָּמוּךְ לַדֶּלֶת, אֵינוֹ אוֹרֵחַ מִזְדַּמֵּן אֶלָּא תַּלְמִיד חָדָשׁ שֶׁהִצְטָרֵף מֵעַתָּה לַכִּתָּה. קוֹרְאִים לוֹ חַיִּים וְהַמִּשְׁפָּחָה שֶׁלּוֹ עָבְרָה לָגוּר בָּעִיר שֶׁלָּנוּ מַמָּשׁ עַכְשָׁו.

כְּבָר בַּשָּׁעוּר הָרִאשׁוֹן הִתְבָּרֵר לָנוּ שֶׁהַחַיִּים שֶׁל חַיִּים (הֵי, זֶה חָרוּז!) לֹא יִהְיוּ כָּל כָּךְ פְּשׁוּטִים. בַּכִּתָּה הַקּוֹדֶמֶת שֶׁלּוֹ לָמְדוּ חֹמֶר-לִמּוּדִים אַחֵר לַחֲלוּטִין. חַיִּים יִצְטָרֵךְ לְהַשְׁלִים בְּכֹחוֹת עַצְמוֹ אֶת חֹמֶר הַלִּמּוּדִים. כְּדַאי שֶׁתְּבִינוּ, לֹא מְדֻבָּר בְּהַרְבֵּה חֹמֶר, מְדֻבָּר בַּ-הֵ-מ-וֹ-ן חֹמֶר...

בַּהַפְסָקָה הָרִאשׁוֹנָה נָאֲלַץ חַיִּים הַמִּסְכֵּן

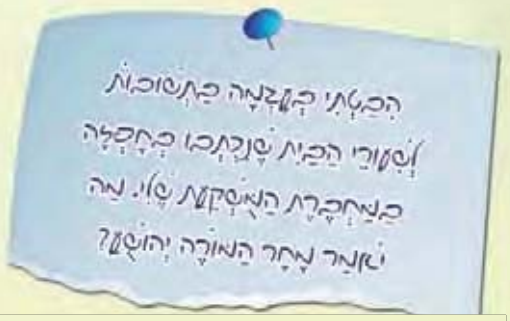

לְהִתְמוֹדֵד עִם מַבּוּל שְׁאֵלוֹת שֶׁנִּתְּכוּ עָלָיו מִכָּל עֵבֶר. חַיִּים הִתְמוֹדֵד בִּגְבוּרָה עִם הַחֲקִירָה הַצּוֹלֶבֶת. בֵּינְתַּיִם, הִתְחַוְּרָה לִי עֻבְדָּה מַפְתִּיעָה, חַיִּים גָּר בִּרְחוֹב הַדֶּקֶל 12. מַה מַּפְתִּיעַ בָּזֶה? כְּלוּם מֵעֵבֶר לְכָךְ שֶׁאֲנִי גָּר בַּדֶּקֶל 9. חַיִּים וַאֲנִי שְׁכֵנִים.

גַּלְגַּלֵּי הַמֹּחַ שֶׁלִּי הֵחֵלּוּ לָנוּעַ בִּמְהִירוּת, וּלְחַשֵּׁב אֶת הַנְּתוּנִים הַחֲדָשִׁים. אֲנִי וְחַיִּים גָּרִים זֶה לְיַד זֶה, רֹב הַסִּכּוּיִים שֶׁחַיִּים יְבַקֵּשׁ מִמֶּנִּי לִלְמֹד אִתּוֹ אַחַר הַצָּהֳרַיִם אֶת הַחֹמֶר הֶחָדָשׁ עֲבוּרוֹ. מַה לַּעֲנוֹת, כֵּן? לֹא?! אֵיךְ אֲנִי יוֹצֵא מֵ'הַבְּרוּךְ' הַזֶּה??

הָאֱמֶת הִיא, שֶׁאֵין לִי כֹּחַ לָקַחַת עַל עַצְמִי אֶת 'הַפְּרוֹיֶקְט' שֶׁשְּׁמוֹ חַיִּים.

לִלְמֹד עִם חַיִּים אַחַר הַצָּהֳרַיִם פֵּרוּשׁוֹ שֶׁהַסֵּפֶר הֶחָדָשׁ שֶׁמְּחַכֶּה לִי בְּסַבְלָנוּת עַל הַמַּדָּף, יֵאָלֵץ לְהַמְשִׁיךְ וּלְהַמְתִּין לְיוֹם אַחֵר פָּנוּי יוֹתֵר. פֵּרוּשׁוֹ גַּם שֶׁשְּׁעוּרֵי הַבַּיִת שֶׁלִּי שֶׁבְּדֶרֶךְ כְּלָל מְשֻׁקָּעִים כָּל כָּךְ, יִכָּתְבוּ בְּחָפְזָה וּבִמְהִירוּת. וּמֵעַל הַכֹּל אֲנִי יִצְטָרֵךְ לִמְצֹא זְמַן גַּם לְתַכְנֵן אֶת פְּעִילוּת צִבְאוֹת ה' שֶׁל הַשַּׁבָּת הַקְּרוֹבָה.

בִּקְצוּר, כְּבָר הֵבַנְתֶּם שֶׁבַּדַּקּוֹת הָאַחֲרוֹנוֹת שֶׁל הַיּוֹם הָיִיתִי עָסוּק מְאֹד

בַּהֲכָנַת רְשִׁימַת תֵּרוּצִים אֲרֻכָּה מַדּוּעַ אַחַר הַצָּהֳרַיִם שֶׁלִּי עָמוּס עַד אֶפֶס מָקוֹם, כֵּן, גַּם אַחַר הַצָּהֳרַיִם שֶׁל מָחָר. רְשִׁימָה אוֹתָהּ תִּכְנַנְתִּי לְהַרְצוֹת לְחַיִּים מִיָּד כְּשֶׁיִּגַּשׁ אֵלַי בְּסִיּוּם הַשִּׁעוּר וִיבַקֵּשׁ מִמֶּנִּי לִלְמֹד אִתּוֹ.

אֲבָל, בְּסוֹף הַיּוֹם כְּשֶׁחַיִּים נִגַּשׁ אֵלַי וְהִצִּיעַ לִי לְהִפָּגֵשׁ אִתּוֹ וְלַחְזֹר עַל הַחֹמֶר הָאַחֲרוֹן שֶׁלָּמַדְנוּ בַּכִּתָּה, רְשִׁימַת הַתֵּרוּצִים שֶׁלִּי נֶעֱלְמָה לְאֵי-שָׁם... אוּלַי אֲנִי יָכֹל לִמְצֹא תֵּרוּצִים מְשַׁכְנְעִים לְעַצְמִי, אֲבָל לַמַּבָּט הַנָּבוֹךְ שֶׁל חַיִּים הֵם לֹא יַעַזְרוּ. קָבַעְתִּי לְהִפָּגֵשׁ עִם חַיִּים אֶצְלִי בַּבַּיִת, בְּחָמֵשׁ.

הַסֵּפֶר הַמְעַנְיֵן לֹא יִבְרַח לְשׁוּם מָקוֹם בְּכֹחוֹת עַצְמוֹ, לְתָכְנִית צִבְאוֹת ה' אֲנִי אֶמְצָא זְמַן אַחֵר וְאֶת שִׁעוּרֵי הַבַּיִת אֲנִי אָכִין יַחַד אִתּוֹ.

בְּסוֹף הַלִּמּוּד, כְּשֶׁחַיִּים הוֹדָה לִי בְּחֹם וְנִפְרַד לְשָׁלוֹם, הִבַּטְתִּי בְּעָגְמָה בַּתְּשׁוּבוֹת לְשִׁעוּרֵי הַבַּיִת שֶׁנִּכְתְּבוּ בְּחָפְזָה בַּמַּחְבֶּרֶת הַמְשֻׁקַּעַת שֶׁלִּי. מַה יֹּאמַר מָחָר הַמּוֹרֶה יְהוֹשֻׁעַ?

אֲבָל לְמָחֳרַת, כְּשֶׁהַמּוֹרֶה יְהוֹשֻׁעַ לָקַח אֶת הַמַּחְבָּרוֹת לִבְדִיקָה, הוּא הִבִּיט מִמְּשָׁכוֹת בַּמַּחְבֶּרֶת שֶׁלִּי, הִבִּיט גַּם בְּזוֹ שֶׁל חַיִּים, הִסְתַּכֵּל שׁוּב בַּמַּחְבֶּרֶת שֶׁלִּי. וְאָז בִּקֵּשׁ שֶׁקֶט וְסִפֵּר אֶת הַסִּפּוּר הַבָּא:

"חֲסִידִים רַבִּים הָיוּ מַקְפִּידִים לִפְסֹעַ בְּרַגְלָם לְלִיוּבַאוִוִיטְשׁ, גַּם אִם גָּרוּ רָחוֹק מְאֹד מִמֶּנָּה. הֵם הִרְגִּישׁוּ שֶׁהַהֲלִיכָה לְלִיוּבַאוִוִיטְשׁ כְּמוֹהָ כַּעֲלִיָּה לָרֶגֶל לִירוּשָׁלַיִם וְלֹא רָאוּי לִנְסֹעַ בַּעֲגָלוֹת הָרְתוּמוֹת לְסוּסִים.

הַמְּלַמֵּד ר' שְׁלֹמֹה דֶּער גֶּעלֶער מִנֶּעוּוֶעל הָיָה רָגִיל לוֹמַר "בְּלִיוּבַאוִוִיטְשׁ שֶׁלִּי לֹא יִהְיֶה לַסּוּסִים שׁוּם חֵלֶק".

הוּא הִסְבִּיר אֶת דְּבָרָיו: כַּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ הַחֲסִידִים לְבֵית דִּין שֶׁל מַעְלָה, יָבוֹא מַלְאַךְ מִיכָאֵל וְיַזְכִּיר בֵּין שְׁאָר הַמִּצְוֹת שֶׁעָשׂוּ, גַּם אֶת הַזְּכוּת הַגְּדוֹלָה שֶׁל הַחֲסִידִים בְּהַגָּעָתָם לְרַבִּי בְּכָל שָׁנָה. פִּתְאוֹם, יַתְחִילוּ 'לְהִדָּחֵף' כָּל הַסּוּסִים וְהָעֲגָלוֹת הַגְּדוֹלוֹת שֶׁאִתָּם הָיוּ נוֹסְעִים לְלִיוּבַאוִוִיטְשׁ, וִיבַקְּשׁוּ גַּם הֵם אֶת חֶלְקָם בַּשָּׂכָר עֲבוּר הַנְּסִיעָה. שֶׁהֲרֵי הַקָּבָּ"ה נוֹתֵן שָׂכָר לְכָל בְּרִיָּה וּבְרִיָּה. אֲבָל אֲנִי הוֹלֵךְ לְלִיוּבַאוִוִיטְשׁ בָּרֶגֶל, אֲנִי אֲקַבֵּל אֶת כָּל הַשָּׂכָר בְּעַצְמִי.

חָסִיד אַחֵר, שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ בְּכָל שָׁנָה בָּרֶגֶל לְרַבִּי, הִתְעַקֵּשׁ שֶׁלֹּא לְשַׁנּוֹת בְּמִנְהָגוֹ, גַּם כְּשֶׁהִזְקִין וְהַהֲלִיכָה קָשְׁתָה עָלָיו יוֹתֵר וְיוֹתֵר. הוּא הֶחֱזִיק בְּמִנְהָגוֹ וְהִמְשִׁיךְ לָלֶכֶת כְּהֶרְגֵּלוֹ לְלִיוּבַאוִוִיטְשׁ.

בָּנָיו שֶׁל אוֹתוֹ חָסִיד, שֶׁרָאוּ עַד כַּמָּה קָשָׁה הַהֲלִיכָה עַל אֲבִיהֶם, הִצִּיעוּ לוֹ לִרְכֹּשׁ עַל חֶשְׁבּוֹנָם עֲגָלָה רְתוּמָה לְסוּסִים. אַךְ הוּא סֵרֵב בְּתֹקֶף וְאָמַר:

"לְאַחַר מֵאָה וְעֶשְׂרִים, כְּשֶׁאֵלֵךְ לְבֵית עוֹלָמִי, יָבוֹאוּ הַסּוּסִים וְהָעֲגָלוֹת שֶׁהִסִּיעוּ אוֹתִי לְלִיוּבַאוִוִיטְשׁ, וְיִדְרְשׁוּ

(המשך בעמוד 8)

"שלום עליכם מלאכי השרת."

אילנית הביטה סביבה כלא מאמינה, בית חב"ד נצץ והבהיק באור מיוחד. שולחן השבת החגיגי עטוי במפה לבנה, הנרות, היין והחלות היו נראים לה כמו לקוחים מעולם אחר לחלוטין. אפילו לליבה פנימה השתחלה לה הרגשה נינוחה, שמזה זמן לא חשה.

שכנועיו של ניתאי עשו את שלהם. גם ההזמנה הלבבית שהגיעה מכיוונה של שרה, אשת השליח, הוסיפה להסכמתה לבוא. בליבה פנימה הרהרה כי אולי מוטב שכך, לפחות תנוח לה יום אחד. שלו ישחק עם ילדי השליח, והיא תוכל לישון קמעא במיטה נורמלית ללא רעש רקע מונוטוני של צפצופי מכשירים.

אך אם חשבה שבכך תסתכם חווית השבת שלה, עתה התחוור לה כי החוויה עומדת להיות מיוחדת הרבה יותר. סביב שולחן השבת הארוך, שלידו הסבו עוד כשמונה אורחים מלבדם, חשה אילנית כמי שנקלעה לגן עדן עלי אדמות.

השירה הוסיפה להשפך בחדר, רכה, נעימה ונוגעת ללב. אילנית התבוננה בבניה. ניתאי ישב לצידו של מענדי, קורן כולו. הכיפה המבהיקה שחבש לראשו וחולצת השבת הלבנה ('מהארון של מענדי'. הסביר לה בפשטות 'בקשתי ממנו להתלבש כמוהו לכבוד שבת- והוא נתן לי.') שיוו לו מראה מלכותי. שלו ישב לידה לבוש בבגדים היפים ביותר שמצאה בעבורו במזוודה והאור האיר גם את פניו החוורות.

'מה יש בו באור הזה של נרות השבת שהוא מאיר את כולם?' הרהרה אילנית. מחשבותיה נקטעו למגע קל בכתפה. שרה, רעייתו של השליח חייכה אליה בנועם. "אנחנו מתחילים את הקידוש."

היא קמה בעקבות כולם, טקס ה'קידוש' לא היה זר לה. בבית הוריה היה סבה מקדש בכל ליל שבת. לאחר פטירתו המשיך אביה לקדש מדי פעם ,כש'הסתדר' להם. אבל כאן, כאן זה היה שונה. לראשונה בחייה הרגישה אילנית את הקדושה האופפת את הבית. את הזוהר המיוחד והטעם המתוק של קידוש של שבת.

'מעניין מה היה אומר יקי לו נכח כאן עכשיו'. הרהרה בליבה. עננה עברה על פניה משנזכרה בבעלה "המבלה" כעת בכלא – מבודד ומנותק מן העולם. לו לפחות יכלה ליצור עמו קשר!

תקציר: משה גולן החוקר הפרטי, משוחח עם שכנו של יקי המפנה את החשד לכיוונו של ספי להב, אחד מהשכנים בישוב. שלו מקבל חופשת סוף שבוע מבית הרפואה ואילנית תוהה כיצד לבלות אותה. ניתאי מציע לעשות את השבת בבית חב"ד.

פרק י"ט

קבלה טובה

"אמא, בואי, הולכים ליטול ידיים." קולו העליז של ניתאי ניתק את חוט מחשבותיה. היא קמה בעקבותיו. 'נראה שהוא כבר נכנס לעניינים' הרהרה בחיוך קל. לא נותר לה אלא להביט במעשיו ולעשות כמוהו.

■

"טוב, עד כאן הבנתי. אז יש דבר כזה משיח ויש מציאות שהעולם שלנו הולך להשתנות. לפי דברי הרבי והסימנים שהראית לי בעולם - אני מבין שזה הולך לקרות בקרוב." הרצה ניתאי בשטף.

"יפה מאד." שיבח מענדי. "יש לך הבנה מצוינת", החמיא ל'תלמידו'.

"תודה." חייך ניתאי קלות. "ועכשיו נעבור לשלב הבא. מי החליט שהרבי מליובאוויטש דווקא הוא אותו משיח שלו מצפים כבר אלפי שנים?"

הם ישבו על הכורסאות בלובי של בית חב"ד. סעודת שחרית של שבת הסתיימה זה לא מכבר. אילנית ושלו פנו לנוח בחדר שהוקצה להם בקומת הארוח של בית חב"ד. אמו ואחיו של מענדי פנו אף הם למנוחה בקומת המגורים של המשפחה, בעוד אביו יושב בבית הכנסת להכנת השיעור אותו נוהג הוא למסור לאחר תפילת מנחה של שבת. ניתאי ומענדי ירדו למטה והתרווחו על הכורסאות, מפנים לעצמם את הזמן לשיחה שקטה באווירה רגועה ללא הפרעות מסביב.

"שאלה טובה שאלת." מענדי נשען לאחור בנינוחות. "התשובה במילה אחת היא: הרמב"ם!"

"הרמב"ם?" ניתאי הזדקף בכורסא בחוסר הבנה. "זה שספרת לי עליו שחי לפני מאות שנים במצרים?"

"כן, כן. בדיוק כך." אישר מענדי. ניצוץ שובב מרצד בעיניו.

"אז איך הוא קשור לרבי מליובאוויטש שחי בדור שלנו?" לא הצליח ניתאי להבין.

מענדי חייך חיוך דק. "הרמב"ם אמנם חי לפני מאות שנים." פתח ואמר בנחת. "אך הוא הכין לנו כבר את המרשם לזיהוי המלך המשיח."

"אפשר לקבל הסבר בעברית פשוטה, בבקשה?" ביקש ניתאי. "אתה יודע, אני עולה חדש כאן, לא ממש מכיר את השפה. " הוסיף בהומור.

" בשמחה." חיוכו של מענדי התרחב. "אז

"ברוך אתה.. המבדיל בין קודש לחול." קול מילותיה האחרונות של ההבדלה התמזג בקולו של צלצול טלפון רם. הרב מאיר סיים את שתיית כוס היין בזריזות, ופנה לענות למטלפן האלמוני שהוסיף לצלצל בעקשנות.

מאת: יעל שניאורסאהן

דלת לאחרון

ככה, הרמב"ם מביא בספרו "היד החזקה", סימנים לזיהוי של המתאים להיות המשיח. הסימנים הללו מתקיימים אחד לאחד על ידי הרבי מליובאוויטש, וכיוון שכך ניתן לקבוע כי הרבי מליובאוויטש הינו המלך המשיח."

וכאן שלף מענדי את ספר "היד החזקה" והחל קורא ומסביר לניתאי את משמעות הסימנים והתגשמותם אצל הרבי.

"וואוו מדהים." מלמל ניתאי בעיניים נוצצות.

"מעבר לזה," המשיך מענדי. "הרבי עצמו רמז על כך בשיחותיו, ובכך שעודד את שירת "יחי אדוננו" אותה שרו לפניו החסידים."

"אז איך זה שהוא עדיין לא התגלה?" הקשה ניתאי.

"זה תלוי בנו. כנראה שעדיין לא השלמנו את מכסת המצוות והמעשים הטובים הנדרשת לקבלת פני משיח צדקנו, אך אנו בטוחים שהוא יבוא." השיב מענדי.

ניתאי שתק, מהורהר.

"על מה אתה חושב, ניתאי?" העז מענדי לשאול כשהשתיקה התמשכה.

"סתם כך, אני חושב על אבא שלי שעצור בכלא, והוא בוודאי זכאי אבל כנראה שעדיין לא הגיע הזמן לשחרורו. כך זה בעצם עם המשיח, כמו שהסברת לי. הכל נכון, אמת וקיים. כל הסימנים כבר התקיימו אבל עדיין לא הגיע הזמן להתגלותו. "

"ניתאי אתה 'עשר'! כל הכבוד." הריע מענדי . "ואני חייב לומר לך עוד משהו, בשניהם הדרך היא אותה דרך."

"ומהי?" תהה ניתאי.

"מעשים טובים!" השיב מענדי ללא היסוס. "אם אתה תקבל על עצמך לעשות מעשה טוב בכוונה שזה יביא בעזרת ה' לשחרור של אביך ולגאולה האמיתית והשלימה - אני בטוח שזה יעבוד! הרי זה מה שאלוקים רוצה מאתנו בכל הניסיונות הגלותיים שהוא מעמיד לנו!"

"יודע מה?" ניתאי קם ממקומו. "או. קי. קניתי. אני מקבל על עצמי לומר כל בוקר "מודה אני" ו"שמע ישראל" לזכות אבא שלי שישתחרר מהר ולזכות הרבי מליובאוויטש מלך המשיח שיתגלה מהר."

"כל הכבוד, ניתאי." מענדי מחא כפיים "רק תוסיף בלי נדר. אנחנו מקפידים מאד לקיים מה שאומרים אז כל קבלה שמקבלים צריך להוסיף בלי נדר, כדי שאם יקרה מצב שבו לא תוכל לקיים מה שאמרת - לא יצא שעברת על נדר."

"או. קי. בלי נדר." חזר ניתאי אחרי מענדי.

"מעולה! ועכשיו, תן חיוך! תהיה בטוח שבקרוב תראה גאולה גם לאביך וגם לכל עם ישראל." התלהב מענדי. והחל לזמזם "יחי אדוננו."

ניתאי הצטרף אליו. בתוך תוכו חש אושר בלתי מוסבר. אמנם הוא עדיין לא ראה כיצד ההחלטה שקיבל על עצמו עוזרת לאביו, אך לראשונה מאז נעצר אביו, הוא הרגיש שתחושת חוסר האונים שלו התחלפה בתחושה של כוח ועוצמה. כן, הוא. למרות גילו הצעיר, למרות חוסר היכולת שלו להתמודד עם מערכת המשפט הבלגית ועם כל אלו המתנכלים לאביו, למרות כל זאת הוא יכול לעשות משהו למען אביו. משהו שיקרב את שחרורו ויביא להוצאת האמת והצדק לאור.

■

"ברוך אתה.. המבדיל בין קודש לחול." קול מילותיה האחרונות של ההבדלה התמזג בקולו של צלצול טלפון רם. הרב מאיר סיים את שתיית כוס היין בזריזות, ופנה לענות למטלפן האלמוני שהוסיף לצלצל בעקשנות.

"בית חב"ד שלום." אמר לתוך השפופרת.

השיחה התנהלה בשפה הפלמית. ניתאי לא יכול היה כמובן להבין אף מילה אחת מהנאמר, אך משום מה היתה לו הרגשה שהשיחה הזו קשורה אליהם איכשהו.

השיחה הסתיימה בטון נרגש משהו שהיה נראה לניתאי כהבעת תודה עמוקה. הרב מאיר הניח את השפופרת במקומה.

"ברוך השם." פתח ואמר בעיניים בורקות. "יש לי בשורה טובה קטנה בשבילכם."

כולם נשאו אליו עיניים שואלות.

המשך בגליון הבא אי"ה

אֶת חֶלְקָם בַּמִּצְוָה הַגְּדוֹלָה. אוֹ אָז, יִתְפַּתֵּחַ וִכּוּחַ בֵּינִי לְבֵין הַסּוּסִים. אֲנִי אֶסְרַב לָתֵת לָהֶם חֵלֶק מֵהַשָּׁכָר הַמַּגִּיעַ לִי עֲבוּר הַהֲלִיכָה לְלִיוּבַּאוּוִיטְשׁ, וְהֵם יִדְרְשׁוּ אוֹתוֹ בְּתֹקֶף. אָמְנָם אֲנִי אֲנַצֵּחַ בַּוִּכּוּחַ הַזֶּה לְבַסּוֹף, אַךְ בֵּינְתַּיִם אֲבַזְבֵּז אֶת הַזְּמַן עַל וִכּוּחַ עִם סוּסִים"...

אֶת הַסִּפּוּר הַזֶּה סִפֵּר הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ שְׁלִיטָ"א. הָרַבִּי שְׁלִיטָ"א הוֹסִיף אָז, שֶׁמֵּהַסִּפּוּר הַזֶּה אָנוּ לוֹמְדִים לֶקַח חָשׁוּב בַּעֲבוֹדַת ה'.

כְּשֵׁם שֶׁאוֹתוֹ חָסִיד קָשִׁישׁ, לֹא הִסְכִּים לִיסּוֹעַ עִם עֲגָלָה לְלִיוּבַּאוּוִיטְשׁ, כְּדֵי שֶׁלֹּא לְבַזְבֵּז אֶת זְמַנּוֹ בְּוִכּוּחַ מְיֻתָּר אוֹתוֹ אֶפְשָׁר לִמְנֹעַ (וְעוֹד עִם סוּס...). כָּךְ גַּם יֵשׁ מִצְוֹות מְסֻיָּמוֹת, כְּמוֹ לְמָשָׁל מִצְוַת צְדָקָה אוֹ אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל, שֶׁבָּהֶם אָסוּר לַעֲשׂוֹת חֶשְׁבּוֹנוֹת. הַוִּכּוּחִים וְהַדִּיּוּנִים בָּהֶם – מָה עָדִיף וּמַה כְּדַאי, מְיֻתָּרִים לַחֲלוּטִין.

הָרַבִּי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ אָמַר אָז, שֶׁיֵּשׁ אָמְנָם דְּבָרִים בָּהֶם חָשׁוּב וּכְדַאי לַעֲשׂוֹת חֶשְׁבּוֹן – מָה עָדִיף לַעֲשׂוֹת כָּעֵת, כְּמוֹ לְמָשָׁל בַּזְּמַן הַפָּנוּי שֶׁלָּנוּ. אֲבָל בְּמִצְוַת אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל, אֵין שׁוּם תְּנָאִים, עוֹשִׂים אוֹתָהּ מִיָּד וְעִם כָּל הַלֵּב.

רֹב הַחֲבֵרִים שֶׁלִּי לֹא הֵבִינוּ אֵיךְ הִתְקַשֵּׁר הַסִּפּוּר עַל אוֹתוֹ חָסִיד זָקֵן שֶׁהָלַךְ בָּרֶגֶל לְלִיוּבַּאוּוִיטְשׁ עִם שִׁעוּר מִשְׁנָה, אֲבָל אֲנִי, וְעַכְשָׁו גַּם אַתֶּם, יוֹדְעִים בְּדִיּוּק לְמַה הִתְכַּוֵּן הַמּוֹרֶה יְהוֹשֻׁעַ...

סִיפּוּרִים שֶׁל רֵיעוּת בְּטַעַם שֶׁל פַּעַם

מִנְיָנִי

משוחחים עם במחנה

מאת: ד. גל

תעודת זהות

שם: שיינא פרבר

מקום מגורים: ירושלים

אנו נמצאים כעת בשנת ה'תשע"א. שלושים שנה להקמת אירגון "צבאות ה'" על ידי הרבי מלך המשיח, האירגון שהפך למעצמה.

• כיצד את רואה את צבאות ה'?

כצבאו של הרבי. כמו צבא רגיל שנלחם באויבים - גם אנחנו נלחמים ביצר הרע. בצבא יש משימות רבות, ולנו יש את המבצעים של הרבי. בצבא יש מדים, וגם לנו יש מדים - בגדים צנועים. חיילים בצבא חייבים לציית למפקד וגם חסיד צריך לציית בקבלת עול. בכל צבא יש רמטכ"ל, הרמטכל שלנו זה הרבי שליט"א מלך המשיח. הכי חשוב - לצבא יש מטרה, יעד- לכבוש. המטרה של צבאות ה' זה לכבוש את העולם ולהביא את הגאולה. כל ילד שזכה להיות חייל בצבא של הרבי יודע שהוא שונה ומחוייב להוראות. למשל, כשחברות שלי בכיתה מביאות מדבקות של חיות לא טהורות - אני יודעת שלי זה לא מתאים. אני חיילת, אני בליגה אחרת!

• אחד הארועים המיוחדים בהם יציינו את שנת השלושים לצבאות ה', היא הועידה הארצית - שבת צבאות ה'. השתתפת בשבתות אלו בעבר?

ודאי. הייתי בשתי שבתות, זו חוויה מאוד מיוחדת. הפעילויות, האוירה החסידית, ההיכרויות עם חברות חדשות והמפגש עם החברות המוכרות, המפקדות המסורות, הניגונים. שבתות כאלה נותנות לי המון כח. אני שומרת על קשר עם המפקדת שלי, מדי פעם היא מארגנת מבצע לכל בנות הקבוצה. מאז שבת צבאות ה' אני מתפללת יותר בחיות, יותר בכוונה, וכרגישה שקבלתי כח נוסף להמשך השליחות להורים שמתלבטים - תוצאות השבת וודאי יצדיקו את המאמץ אחר כך הם יראו את התוצאות.

• נחזור לאירועי ה30 שנה. מדוע יש לציין בחגיגיות "יום הולדת" לצבאות ה'? מה זה אומר לנו?

שלושים שנה זה הרבה זמן. הצבא שלנו פועל לביאת משיח כבר 30 שנה, זה אומר שאנחנו ממש קרובים! עכשיו, אחרי 30 שנה כבר עשינו הכל ואנחנו צריכים להתמקד בדבר היחיד שנשאר - לפרסם לכולם שמשיח בא ושצריך לקבל את פניו!

חיילים בהפסקה

בדיחת קרש

איור: לאה

ניתן לשלוח רעיונות לבדיחות קרש, המוצלחים מביניהם יפורסמו בעז"ה

מה דעתכם?

שמי אליהו (שם בדוי), אני מתגורר בערד ולומד בכיתה ה'.

אנחנו נמצאים כבר באמצע חודש כסלו ואטו-טו מגיע חג החנוכה. אני מתאר לעצמי שגם אתם - כמוני - אוהבים מאוד את החג הזה, מהרבה סיבות. בין הדברים המעניינים בחג הזה זה 'דמי חנוכה'.

כל שנה אני מתלבט למה כדאי להשתמש ב'דמי חנוכה' (שנשארים לי אחרי הפרשת מעשר לצדקה)? הייתי שמח לשמוע מה אתם עושים?

מה אתם אומרים? מה אתם מציעים לי לעשות?

קוראים יקרים, יש לכם עצה לאליהו?

דעתנו היא:

בפעם האחרונה צביקה ביקש מאיתנו עזרה:

אחד הילדים בכיתתו סובל מבעיה מסויימת שבגללה כמה מהחברים שלו צוחקים עליו, הוא שם לב שכשהחברים צוחקים עליו, הוא מתקשה יותר להתגבר על הבעיה, ואילו כשמעודדים אותו הוא מצליח יותר להתגבר עליה. הוא רוצה מאוד לעזור לו, והוא מבקש שתייעצו לו כיצד יוכל להשפיע על החברים שלו להפסיק לצחוק עליו.

לפניכם רעיונות נבחרים מתוך מגוון הרעיונות שהגיעו אל שלחן המערכת:

נחמן מטבריה מציע לצביקה לשוחח עם החבר ולעודד אותו, ולהשפיע על חברים נוספים שיעודדו אותו גם-כן, וכך הם יעזרו לו להתגבר על הבעיה.

אחד הקוראים בעילום שם מציע לצביקה לאסוף כמה מהחברים בכיתה ולדבר איתם על זה, והם ישפיעו גם על שאר החברים שיפסיקו לצחוק עליו.

ואילו **רחל כ. מקרית גת** חושבת שצביקה צריך ליידע את המורה בבעיה.

לסיום **יוסי מקרית מלאכי** כותב שלדעתו צביקה צריך לדבר עם החברים שלו על המעלות של החבר עליו הם צוחקים, וכך הם יתחילו להעריך אותו ויפסיקו לצחוק עליו.

מאת: אברימי ג.

תפזורת או מחרוזת?...

מה? מה זה? לא, המעצב לא התבלבל...

א) מצאו את המילים בתפזורת.

ב) סמנו לכל מסגרת שחורה את האות שחזרה על עצמה הכי הרבה פעמים (במילים שמצאתם)

ג) לבסוף - חברו את האותיות לצמד מילים מעודד.

נו, הצלחתם?_____ _____

ד	ר	ל	ג	ד
ב	ק	ר	ר	ג
ר	ג	כ	י	ל
י	כ	ה	ע	ו
מ	מ	ו	ד	נ

ג	נ	ק	ר	ו
א	צ	י	ו	י
כ	ל	י	ו	ב
ב	נ	ג	ד	א
ה	ל	ו	א	ג

נ	ו	ר	ב	ת
ת	י	ו	ל	ב
ת	ר	ת	ו	ד
ה	ת	ו	נ	מ
ך	ל	נ	ר	ת

ה	ק	ו	ל	א
ה	ד	ג	א	ע
מ	ה	ר	ב	א
א	צ	א	ו	ר
ה	נ	מ	א	י

כ	ה	ל	ו	ג
ג	צ	ו	ג	ד
ש	נ	ו	א	ג
ר	ע	י	ל	נ
ל	א	ג	י	נ

נ	ו	ר	י	ש
פ	ק	ב	מ	ה
ש	ה	ת	ק	כ
ט	ה	י	ת	ל
ת	ה	מ	ש	נ

ט	ה	ר	ו	ת
ת	ו	ר	נ	ה
ה	ל	ל	ו	א
ה	ע	ש	ה	ת
ו	ה	ז	א	ת

ב	ג	ל	א	ג
מ	י	י	ח	ל
ל	ה	ל	ל	מ
ס	ח	ב	ש	ל
ד	ג	ל	ל	ה

ת	ל	כ	א	ו
ו	ש	ב	ע	ת
ת	כ	ר	ב	ו
ו	י	ש	ל	ת
ל	ו	כ	ר	ב

שמחה. חברון. ויצא. רחל. גאולה. רוח. שהכל. וישלח. חרן. ויבא. וילך. דגלון. "דרכך". אור. שירון. מנוחה. נשמה. גולה. גאון. גשר. וגאל. דוח. ניגאל. אלוקה. דומם. אברהם. לי. בוא. ארץ. נפש. מאה. ואכלת. ושבעת. וברכת. נחת. ברכו. לחיים. להלל. לשבח. גאל. חבד. הלל. תורה.הנרות. הללו. תהא. השעה. הזאת. דגל.

פתרון השעשועון מזכה אתכם ב 2 נקודות במסלול הדרגות של תנועת הנוער 'צבאות השם בארה"ק'

ניתן לשלוח פתרונות, שאלות והצעות ל:

צבאות השם אה"ק ת.ד. 1035 נצרת עילית, מיקוד: 17110. **פקס:** 072-2765578 **אימייל:** bemachane@gmail.com,

תא הטלמסר שלנו במערכת 'נחייג ונשמע': 9493770 - 08, בתפריט הראשי הקישו 5. בתפריט הבא הקישו 1.

שימו לב: אנא אימרו את שמכם המלא, הכתובת ומס' הטלפון בקול ברור - לפני שאתם משאירים את ההודעה, כדי שנוכל להכניס אתכם להגרלה.